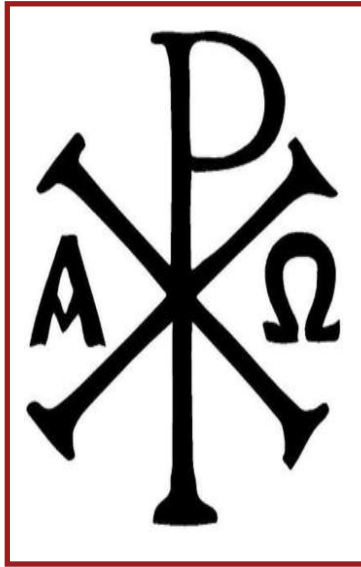

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

DE GODDELIJKE LITURGIE

VAN ONZE HEILIGE VADER JOHANNES CHRYSOSTOMUS

GRIEKS - NAAST - NEDERLANDS

Η Θεία Λειτουργία

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

DE GODDELIJKE LITURGIE

VAN ONZE HEILIGE VADER JOHANNES CHRYSOSTOMUS

GRIEKS - NAAST - NEDERLANDS
- PAROCHIE-GEBRUIK -

UITGAVE ORTHODOX KLOOSTER IN DE PEEL

❖ GEBOORTE VAN DE MOEDER GODS ❖

ASTEN - EDITIE 2017

Is het onmogelijk van Christus te beminnen buiten de Kerk? Ik weet dat deze vraag door velen gesteld wordt. Het antwoord is dat er zeker een mogelijkheid is om enkele aspecten van Christus te beminnen buiten de Kerk. Maar buiten de Kerk kan men Christus zelf niet beminnen. Er zijn mensen die houden van enkele woorden van Christus of Hem zien als een profeet of een wijze. Er zijn er zelfs die zich alleen maar interesseren in zijn menselijkheid en anderen die in Hem de wonderdoener zien. Maar Christus, de Zoon van God, is niet op de wereld gekomen om wonderen te verrichten, noch om kostbare leringen te houden, zelfs niet om de wereld te oordelen. Christus is gekomen om de wereld te redden!

Christus heeft Zijn Apostelen uitgezonden om gemeenschappen van gelovigen op te richten die op éénzelfde plaats samenkomen, waar ze allen samen Zijn aanwezigheid kunnen beleven en herbeleven, door deel te hebben aan Zijn kostbaar Lichaam en Bloed, zoals Hij het ons zelf heeft voorgedragen.

Hoe kunnen we Christus liefhebben en onverschillig blijven t.o.v. zijn uitnodiging? Het is in de Kerk dat Christus handelt. De Apostelen hebben lokale Kerken gesticht die samen de Universele Kerk van Christus vormen. Zonder de zichtbare Kerk, door God gesticht, kan geen enkele eenheid bestaan tussen de leden van een gemeenschap, die niet het Lichaam van Christus zou zijn, want het Lichaam van Christus, is Zijn Kerk, van dewelke Hij het hoofd is.

De eerste christelijke gemeenschappen werden gevestigd in steden die een zeker aanzien genoten en waar de universeel gebruikte taal van de beschaving **Grieks** was. Vanaf dat moment werd in deze taal de eerste christelijke prediking gedaan door de Apostelen van de Heer. Maar toen het christelijk geloof doordrong in het niet-gehellenseerde landschap van het Oosten of werd geëxporteerd naar landen buiten het Romeinse Rijk, zoals Armenië, Georgië, Ethiopië, werden de dienaren van het Evangelie door omstandigheden genoodzaakt om de dialecten van deze verschillende volkeren te gebruiken en hen zo in te leiden in de christelijke leer en het gebed. Vanaf dat ogenblik begon men God ook te vereren **in het Latijn** in Afrika, in Gallië, in de landelijke kantons van Italië; **in het Koptisch** voor de Egyptische landgenoten; **in het Syrisch** voor de Syrische boeren en de inwoners van de kleine steden van de regio; **in het Armeens, Georgisch, Ethiopisch en Gotisch**. Later, toen het Oecumenisch Patriarchaat van Constantinopel het initiatief nam inzake de grote missionaire beweging die de Slavische volkeren zou moeten bekeren, werd dezelfde tactiek aangewend en werden de Heilige Boeken en liturgische teksten vertaald in het **Slavisch**.

In deze lijn hebben ook de Griekse koorlieden - die met de toestemming van het Oecumenisch Patriarchaat in 1752 in Amsterdam een orthodoxe parochie oprichtten – gezorgd voor de vertaling van de Goddelijke Liturgie van de Heilige Johannes Chrysostomos in het Nederlands. Zij waren van mening dat de rijkdom van de orthodoxe Liturgie toegankelijk diende te zijn voor de autochtonen, Nederlanders, met wie ze omgingen.

Later heeft Archimandriet Adriaan Korporaal zijn leven lang gewijd aan de vertaling van liturgische teksten van de orthodoxe traditie. Dit werk werd – zij het op een andere wijze – verdergezet door wijlen Moeder Maria, overste van het Orthodox Klooster van de Geboorte van de Moeder Gods te Asten. Ze wist ook samen te werken met Nederlanders, zoals o.m. Vader Hildo Bos. Wel was er op dat vlak nooit een samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen. Uiteraard dat zowel Vlamingen als Nederlanders Nederlands spreken. Hun woordenschat en grammatica zijn nagenoeg identiek. Maar er zijn heel wat verschillen: men gebruikt bij de éne taalgroep woorden en uitdrukkingen die in het andere deel van het taalgebied onbekend zijn, wat exotisch klinken of een andere betekenis hebben. Die woorden, constructies en 'manieren van zeggen' behoren alleen in het noordelijke of het zuidelijke deel van het taalgebied tot de standaardtaal, dat wil zeggen dat ze alleen daar algemeen bekend en bruikbaar zijn. Vaak zijn taalgebruikers zich niet bewust van de geografische gebruiksbepanking. De verschillen tussen het Nederlands in Nederland en het Nederlands in België hangen nauw samen met de geschiedenis van beide delen van het taalgebied. Het Nederlands dat honderd jaar geleden in België werd gesproken, was doorspekt met dialect en uit het Frans overgenomen woorden en wendingen. Door de verfransing van de burgerij waren veel Franse invloeden in het Vlaamse taalgebruik doorgedrongen.

In 2010 werd een Orthodoxe Bisschoppenconferentie voor de Benelux opgericht, die sindsdien ook een commissie heeft die zich moet bezighouden met de vertalingen van liturgische teksten en deze moet leiden tot een synodale goedkeuring. In afwachting van een goedgekeurde vertaling, zegenen wij voor het Nederlandse grondgebied de liturgische teksten vertaald door de betreunde Moeder Maria en haar medewerksters. Wij danken hen voor de tijd en energie die zij in dit nobel werk hebben geïnvesteerd en wij vragen aan God hen met genade te zegenen!

Te Brussel, in het Aartsbisdom, op 6 december 2017.

+ *Athenagoras van België.*

Metropoliet Athenagoras van België
Exarch van Nederland en Luxemburg

Deze vertaling is gemaakt uit de Griekse grondtekst. De uitgave is gebaseerd op de tekst van de Griekse uitgaven van *Apostoliki Diakonia*, Kerk van Griekenland-1981 en die van het klooster *Simono Petra*, uitgave 2001. Geringe afwijkingen gaan terug op de Liturgiestudie van N. Trebelas, gemaakt in 1935 voor de wetenschappelijke commissie van het Patriarchaat van Constantinopel: ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΙ. Vanaf 1978 tot nu toe hebben zeer velen, door op- en aanmerkingen, meegeholpen aan het tot stand komen van deze uitgave. Dankbaar denk ik terug aan de hulp van Joh. M. Fountoulis †, docent Liturgiek in Thessalonika. Met de Russische-orthodoxe parochie van de H. Nicolaas van Myra in Amsterdam is vanaf 2008 samengewerkt om tot een gezamenlijke vertaling te komen van de priester teksten. Deze uitgave heeft de overeengekomen tekst.

Aan alle lezers en gebruikers van deze tekst vragen wij vergeving voor de onvolkomenheden. U allen vragen wij ons klooster te gedenken in uw gebeden en vooral bij de viering van het grote en heilige Mysterie van de Goddelijke Liturgie.

Abdis Maria † en medezusters

Orthodox Klooster in de Peel - Asten - editie 2017

voor meer informatie:

+ Orthodox Klooster in de Peel +

Geboorte van de Moeder Gods

Gruttoweg 7, 5725 RT Asten

tel/fax (0031) 0493 - 560421

www.orthodoxasten.nl ;

e-mail: orthodoxasten@hetnet.nl

❖ INHOUD ❖

Voorwoord	4
De Goddelijke Liturgie - proskomidie.....	9
De Goddelijke Liturgie van Johannes Chrysostomus	49
Wegzending.....	145
Synaxarion	151
Dankgebeden.....	185
Concelebratie	195
Noten	196

❖ ENKELE OPMERKINGEN ❖

Nummers ⁽¹⁾ in de tekst verwijzen naar **noten** achterin het boekje, vaak betrekking hebbend op verschillen in gebruik tussen Grieks en Slavisch. Meestal gaan deze verschillen terug op verschillende handschriften. Daarin staan bij iedere handeling één of meer toepasselijke verzen uit de psalmen of de profeten. Waarschijnlijk bad men zoveel regels als nodig was om de tijd van een handeling te overbruggen. In de Slavische traditie worden vaak meer verzen of zelfs de hele psalm gelezen. Wetenschappers zien graag dat de *cursieve tekst* wordt weggelaten, omdat het om latere toevoegingen gaat.

Altaar = de Altaartafel;

altaar = de altaaruimte;

P = tekst van de priester;

D = tekst van de diaken, die de priester bidt wanneer hij zonder diaken dient.

p = tekst van de priester, die overgeslagen wordt als er geen diaken meedient.

d = tekst van de diaken, die overgeslagen wordt als er geen diaken meedient;

P+ = de priester geeft de zegen.

In de rubrieken is weggelaten:

- Dat de diaken bij het aankleden zijn gewaden kust; dat de priester zijn gewaden zegent en kust.
- Dat de diaken iedere keer wanneer hij iets aan de priester geeft of iets van hem krijgt diens rechterhand kust.
- Dat de diaken iedere keer wanneer hij een gebed zegt zijn oraar opheft, het vasthoudend met drie vingers van zijn rechterhand.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ

Προετοιμασία τῶν Λειτουργῶν

Μέλλων ὁ ἱερεὺς τὴν θεῖαν ἐπιτελεῖν Μυσταγγίαν, ὀφείλει προηγουμένως μὲν κατηλλαγμένος εἶναι μετὰ πάντων καὶ μὴ ἔχειν τι κατὰ τινος· καὶ καρδίαν δέ, ὄση δύναμις, ἀπὸ πονηρῶν τηρῆσαι λογισμῶν, ἐγκρατεῦσθαί τε μικρὸν ἀφ' ἐσπέρας καὶ ἐργηγορηκῶς διάγειν μέχρι τοῦ τῆς Ἱεροουργίας καιροῦ.

Τοῦ δὲ καιροῦ ἐπιστάντος ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἐξέρχονται τοῦ ἱεροῦ Βήματος καὶ ποιήσαντες μετάνοιαν πρὸ τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου, ἔρχονται ἔμπροσθεν τῆς Ὁραίας Πύλης καὶ προσκυνοῦσι τρις λέγοντες ἕκαστος καθ' ἑαυτόν:

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεύς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε·
νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς· Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε,
τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας,
ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν,
ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός,
ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν,
καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος,
καὶ σῶσον, Ἄγαθὲ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν. Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος ἰσχυρός, Ἅγιος
ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (τρὶς).

Δόξα... Καὶ νῦν...

DE DIENST VAN DE PROSKOMIDIE

DE VOORBEREIDING VAN DE LITURGEN

De priester die de Goddelijke Liturgie gaat voltrekken, moet zich tevoren met iedereen verzoend hebben, en niets tegen iemand hebben. Met heel zijn kracht moet hij zijn hart behoeden tegen slechte gedachten.

De tijd vanaf de vooravond moet hij in onthouding doorbrengen en tot aan de Liturgie moet hij zeer waakzaam zijn. Wanneer de tijd gekomen is, maakt hij met de diaken voor de heilige deuren drie buigingen naar het Oosten. Zij kunnen hierbij zeggen:

God, wees mij zondaar genadig.

d Zegen, heer.

P Gezegend is onze God, immer, nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen.

D Amen.

P Eer aan U, onze God, eer aan U.¹

Hemelse Koning, Trooster, Geest der waarheid,
Die alom tegenwoordig zijt en alles vervult,
Schatkamer van het goede, en Schenker van het leven,
kom en verblijf in ons, reinig ons van alle smet,
en red onze zielen, o Goede.

D Heilige God, heilige Sterke, heilige Onsterfelijke,
ontferm U over ons. (3x)

Eer aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest,
nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς.
Κύριε, ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν.
Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν.
Ἄγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν,
ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.
Κύριε ἐλέησον (*ἐκ τριτοῦ*)

Δόξα... Καὶ νῦν...

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου,
ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου,
γενηθήτω τὸ θέλημά σου
ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον
καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,
ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν,
καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ
δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύ-
ματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Εἶτα λέγουσι τὰ τροπάρια ταῦτα μετὰ κατανύξεως.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς· πάσης
γὰρ ἀπολογίας ἀποροῦντες, ταύτην σοὶ τὴν ἰκεσίαν,
ὡς Δεσπότη, οἱ ἁμαρτωλοὶ προσφέρομεν· ἐλέησον
ἡμᾶς.

Alheilige Drie-eenheid, ontferm U over ons;
Heer, wis onze zonden uit,
Meester, vergeef ons onze ongerechtigheden,
Heilige, bezoek ons en genees onze zwakheden
omwille van Uw Naam.
Heer, ontferm U. (3x)

Eer aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest,
nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Onze Vader, Die in de hemelen zijt,
Uw Naam worde geheiligd,
Uw Koninkrijk kome,
Uw wil geschiede, zoals in de hemel zo ook op aarde,
geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij onze schuldenaren vergeven,
en leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.

P Want van U is het koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid: van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

D Amen.

P Ontferm U over ons, o Heer, ontferm U over ons. Omdat wij van alle rechtvaardiging verstoken zijn, bieden wij, zondaars, U, Meester, dit smeekgebed aan: ontferm U over ons.

Ὁ Διάκονος· Δόξα Πατρί...

Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς· ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποιθάμεν· μὴ ὀργισθῆς ἡμῖν σφόδρα, μηδὲ μνησθῆς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν· ἀλλ' ἐπίβλεψον καὶ νῦν ὡς εὐσπλαγχνος καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν· σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν καὶ ἡμεῖς λαὸς σου· πάντες ἔργα χειρῶν σου καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικεκλήμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς· Καὶ νῦν...

Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην, ἄνοιξον ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε· ἐλπίζοντες εἰς σὲ μὴ ἀστοχήσωμεν· ρυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν περιστάσεων· σὺ γὰρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν χριστιανῶν.

Τοῦτου δὲ λεγομένου ἀνοίγεται τὸ καταπέτασμα τῆς Ὁραίας Πύλης.

Εἶτα προσκυνοῦσι τὰς ἀγίας εἰκόνας, καὶ εἰς μὲν τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ λέγουσι:

Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν παισμάτων ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεός· βουλήσει γὰρ ἠυδόκησας σαρκὶ ἀνελθεῖν ἐν τῷ σταυρῷ ἵνα ρύσῃ οὓς ἔπλασας ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ. Ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.

D Eer ...

Heer, ontferm U over ons, want op U vertrouwen wij. Wees niet te zeer op ons vertoornd, en wees onze overtredingen niet indachtig, maar zie ook nu op ons neer als Barmhartige en verlos ons van onze vijanden: want Gij zijt onze God, en wij zijn Uw volk, allen zijn wij het werk van Uw handen, en Uw Naam roepen wij aan.

P Nu en ...

Open voor ons de poort der barmhartigheid, gezegende Moeder Gods. Laat ons, die op u hopen niet afdwalen. Mogen wij door u uit de gevaren bevrijd worden: want gij zijt de redding van het volk der christenen.

Terwijl ondertussen het voorhangsel wordt geopend.

Zij vereren de Christus-ikoon en zeggen ieder voor zich:

Wij vereren Uw reine ikoon, o Goede, en wij vragen vergeving van onze zonden, Christus God. Het behaagde U immers om vrijwillig in het vlees het kruis te bestijgen, om Uw schepselen te verlossen uit de slavernij van de vijand. Daarom roepen wij U dankbaar toe: Gij hebt alles met vreugde vervuld, onze Redder, Die gekomen zijt om de wereld te redden.

Εἰς δὲ τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου λέγουσι·

Εὐσπλαγγνίας ὑπάρχουσα πηγὴ, συμπαθείας ἀξίωσον ἡμᾶς Θεοτόκε· βλέψον εἰς λαὸν τὸν ἁμαρτήσαντα, δεῖξον ὡς ἀεὶ τὴν δυναστείαν σου· εἰς σὲ γὰρ ἐλπίζοντες τὸ Χαίρει βοῶμέν σοι, ὡς ποτε ὁ Γαβριήλ, ὁ τῶν ἀσωμάτων ἀρχιστράτηγος.

Εἰς δὲ τὴν τοῦ Προδρόμου λέγουσι·

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων· σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε· ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως καὶ Προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ῥεῖθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον· Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν Ἄδῃ, Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἶροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ ὁ ἱερεὺς κλίνας τὴν κεφαλὴν ἀσκεπῆς λέγει τὴν εὐχήν·

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς· Κύριε, ἐξαπόστειλον τὴν χειρὰ σου ἐξ ὕψους κατοικητηρίου σου καὶ ἐνίσχυσόν με εἰς τὴν προκειμένην διακονίαν σου· ἵνα ἀκατακρίτως παραστὰς τῷ φοβερῷ σου βήματι, τὴν ἀναίμακτον ἱερουργίαν ἐπιτελέσω. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Zij vereren de Moeder-Gods-ikoon

Gij, die de bron zijt der Barmhartigheid, acht ons uw medelijden waardig, Moeder Gods. Zie neer op het volk dat gezondigd heeft, toon zoals altijd uw macht. Want op u hopend roepen wij u het "Verheug u" toe, zoals eens Gabriël, de aanvoerder der onlichamelijken.²

Zij vereren de ikoon van de H. Johannes de voorloper

De gedachtenis van een rechtvaardige wordt gevierd met hymnen, maar u volstaat het getuigenis des Heren, o Voorloper. Want gij toonde u waarlijk eerbiedwaardiger dan de profeten, omdat gij Hem die gij predikte mocht dopen in de wateren. En nadat gij geleden had voor de waarheid, hebt gij vol vreugde de blijde boodschap gebracht aan hen in de hades, dat God in het vlees is verschenen, Die de zonde der wereld wegneemt en ons de grote genade verleent.

Na het vereren gaan ze met gebogen, onbedekt hoofd voor de heilige deuren staan

d Laat ons bidden tot de Heer.

P Heer, strek Uw hand uit vanuit Uw woning in den hoge en sterk mij voor het dienstwerk, dat ik voor U ga verrichten, opdat ik zonder veroordeling voor Uw ontzagwekkend Altaar treed om de onbloedige eredienst te voltrekken. Want van U is de kracht en de heerlijkheid, in de eeuwen der eeuwen.

D Amen.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν.

Ὁ Ἱερεὺς· Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ Διάκονος· Δόξα... Καὶ νῦν... Κύριε ἐλέησον (γ'), Δέσποτα, ἄγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς· (...) Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τοῦ ἁγίου... (τῆς ἡμέρας), τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσσοστόμου, τοῦ ἁγίου... (τοῦ Ναοῦ), καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Στραφέντες πρὸς δυσμᾶς καὶ ὑποκλίναντες ἀμφότεροι τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν λαόν, εἰσέρχονται εἰς τὸ θυσιαστήριον λέγοντες ἕκαστος:

Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου, προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἅγιόν σου ἐν φόβῳ σου.

Καὶ προσκυνήσαντες τρεῖς πρὸ τῆς ἁγίας Τράπεζης, ἀσπάζονται ὁ μὲν ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, ὁ δὲ διάκονος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν. Εἶτα λαμβάνει ἕκαστος τὰ ἱερὰ αὐτοῦ ἄμφια καὶ προσκυνεῖ τρεῖς κατὰ ἀνατολὰς λέγων τὸ

Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Eventueel een kleine wegzending: ³

P Eer aan U ..

*D Eer ... Nu en.. Heer, ontferm U (3x)
Vader zegen.*

P Dat Christus onze waarachtige God ...

D Amen

P Door de gebeden ...

D Amen

Zij maken een buiging voor het volk en gaan het altaar in ⁴ zeggend

Ik zal binnentreden in Uw huis, ik zal mij buigen voor
Uw heilige tempel in vreze voor U.⁵

Binnengekomen in het altaar maken zij drie buigingen voor het heilig Altaar. De priester kust het Evangelie en het Altaar, de diaken alleen de rechterhoek van het Altaar:

Ieder neemt zijn gewaden, buigt drie maal richting oost, bij zichzelf zeggend:

God, wees mij zondaar genadig en ontferm U over mij.

Εἶτα ὁ διάκονος προσέρχεται τῷ ἱερεὶ κρατῶν τὸ στιχάριον, τὸ ὄραριον καὶ τὰ ἐπιμανίκια καὶ λέγει:

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ στιχάριον σὺν τῷ ὄραρίῳ.

Ὁ δὲ ἱερεὺς σφραγίζων αὐτὰ λέγει:

Ὁ ἱερεὺς· + Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ἀσπαζόμενος ὁ διάκονος τὴν δεξιὰν τοῦ ἱερέως, ὑποχωρεῖ εἰς τὸ διακονικὸν καὶ ἐνδύεται τὸ στιχάριον, λέγων:

Ὁ διάκονος· Αγαλλιάζεται ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ· ἐνέδυσσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης περιέβαλέ με· ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ.

Καὶ τὸ μὲν ὄραριον ἀσπασάμενος ἐπιτίθει τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ· ἐπιθέμενος δὲ ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὰ ἐπιμανίκια.

Καὶ ἐν μὲν τῷ δεξιῷ λέγει:

Ὁ Διάκονος· Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου χεῖρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ λέγει:

Ὁ διάκονος· Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με· συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.

Εἶτα ὁ διάκονος ἀπελθὼν ἐν τῇ ἱερᾷ Προθέσει εὐτρεπίζει τὰ ἱερὰ σκεύη. Καὶ θέτει τὸν μὲν ἅγιον Δίσκον ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει, τὸ δὲ ἅγιον Ποτήριον ἐν τῷ δεξιῷ. Καὶ τὰ ἄλλα σὺν αὐτοῖς.

Dan gaat de diaken naar de priester met zijn stichaar en oraar, en zegt met gebogen hoofd

d Zegen, heer, het stichaar met het oraar.

p + Gezegend is onze God, immer, nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Dan trekt de diaken zich terug naar een kant van het altaar en doet zijn stichaar aan.

d Mijn ziel verheugt zich in de Heer, want Hij heeft mij een kleed van verlossing aangedaan en mij bekleed met een gewaad van vreugde; Hij heeft mij als een bruidegom een kroon opgezet, en als een bruid met sieraden getooid.

Dan kust hij zijn oraar en bevestigt het op zijn linkerschouder. Ook doet hij zijn manchetten aan.

Bij de rechter zegt hij

d Uw rechterhand, Heer, is verheerlijkt door kracht.
Uw rechterhand, Heer, verpletterde de vijanden.
Door de overvloed van Uw heerlijkheid
hebt Gij de tegenstanders verbrijzeld.

Bij de linker zegt hij

d Uw handen hebben mij geschapen en gevormd,
geef mij inzicht en ik zal Uw geboden leren.

*Dan gaat hij de proskomidietafel voorbereiden. De heilige **diskos** zet hij links, de heilige **kelk** rechts. De **velums** legt hij opgevouwen terzijde met de **ster** erop. Hij controleert de **lans**, de **prosforen**, de **wijn** en het **water**, en steekt een **kaars** aan.*

Ὁ δὲ ἱερεὺς σφραγίσας τὸ στιχάριον αὐτοῦ, λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἀγαλλιάσεται ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ· ἐνέδυσσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης περιέβαλέ με· ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμῳ.

Εἰς τὸ ἐπιτραχήλιον·

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ ἐκχέων τὴν χάριν αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ· ὡς μῦρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸ καταβαίνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τοῦ Ἀαρών, τὸ καταβαίνον ἐπὶ τὴν ὦαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ.

Εἰς τὴν ζώνην·

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ περιζωννύων με δύναμιν καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδὸν μου.

Εἰς τὰ ἐπμάνικα. Καὶ ἐν μὲν τῷ δεξιῷ λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Ἡ δεξιὰ σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ σου χεῖρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με· συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.

De priester neemt zijn stichaar in de linkerhand, zegent het en zegt

P + Gezegend is onze God, immer, nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Hij trekt het aan:

P Mijn ziel verheugt zich in de Heer, want Hij heeft mij een
kleed van verlossing aangedaan en mij bekleed met een
gewaad van vreugde; Hij heeft mij als een bruidegom een
kroon opgezet, en als een bruid met sieraden getooid.

Bij het epitrachiel

P + Gezegend is God, Die Zijn genade uitstort over Zijn
priesters: als myron over het hoofd, die afvloeit over
de baard, de baard van Aäron; die afvloeit over de
zoom van zijn gewaad.

Bij de gordel

P + Gezegend is God, Die mij met kracht omgordt, Die
mijn weg onbevlekt heeft gemaakt.⁶

Bij de rechtermanchet

P + Uw rechterhand, Heer, is verheerlijkt door kracht.
Uw rechterhand, Heer, verpletterde de vijanden.
Door de overvloed van Uw heerlijkheid
hebt Gij de tegenstanders verbrijzeld.

Bij de linkermanchet

P + Uw handen hebben mij geschapen en gevormd,
geef mij inzicht en ik zal Uw geboden leren.

Εἰς τὸ ἐπιγονάτιον, εἶπερ ἔχει:

Ὁ Ἱερεὺς· Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου, Δυνατέ, τῇ ὠραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου: καὶ ἔντεινε καὶ κατευοδοῦ καὶ βασίλευε, ἔνεκεν ἀληθείας καὶ πραότητος καὶ δικαιοσύνης· καὶ ὀδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιὰ σου.

Εἰς τὸ φελόνιον:

Ὁ Ἱερεὺς· Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην καὶ οἱ ὄσιοί σου ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται.

Εἶτα ἀπελθόντες εἰς τὸ χωνευτήριον νίπτουσι τὰς χεῖρας λέγοντες ἕκαστος κατ' ἰδίαν τὸν ψαλμόν:

Νίψομαι ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου, Κύριε, τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου καὶ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου. Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου. *Μὴ συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχὴν μου καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωὴν μου, ὧν ἐν χερσὶν αἱ ἀνομίαι· ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων. Ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακία μου ἐπορεύθην· λύτρωσαί με, Κύριε, καὶ ἐλέησόν με. Ὁ ποῦς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι· ἐν ἐκκλησίαις εὐλόγησω σε, Κύριε.*

Indien hij toestemming heeft een zwaard te dragen

P + Gord uw zwaard aan uw heup, o Machtige, in uw pracht en uw schoonheid. Span u in, trek voorspoedig voort en heers omwille van waarheid, zachtmoedigheid en recht en uw rechterhand zal u wonderbaar leiden.⁷

Bij het feloan

P + Uw priesters, Heer, zullen zich bekleden met gerechtigheid en Uw heiligen zullen zich vol vreugde verheugen.

Hierna wassen zij hun handen:

D/P Ik was mijn handen in onschuld, Heer, en ik zal rond Uw Altaar gaan om de klank van Uw lofzang te horen, om al Uw wonderen te verhalen. Heer, ik bemin de luister van Uw huis en de verblijfplaats van Uw heerlijkheid.⁸ *Verderf mijn ziel niet met goddelozen, noch mijn leven met mannen des bloeds, in wier handen ongerechtigheden zijn; hun rechterhand is gevuld met geschenken. Maar ik heb in onschuld gewandeld; verlos mij, Heer, en ontferm U over mij. Mijn voet heeft het rechte pad betreden; in de kerken zal ik U zegenen, Heer.*

Προσκομιδή

Εἶτα προσκυνούσι τρεῖς ἔμπροσθεν τῆς Προθέσεως λέγοντες καθ' ἑαυτούς: Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με (ἐκ τρίτου).

Καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὴν προσφορὰν καὶ τὴν ἁγίαν λόγχην ὑψώνει αὐτὴν μέχρι τοῦ μετώπου του, λέγων:

Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμίῳ σου αἵματι· τῷ Σταυρῷ προσηλωθεὶς καὶ τῇ λόγχῃ κεντηθεὶς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις· Σωτὴρ ἡμῶν δόξα σοι.

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς λαβὼν τὴν προσφορὰν καὶ σφραγίζων μετὰ τῆς ἁγίας λόγχης τρεῖς, λέγει:

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· (τρὶς)

Καὶ πῆγνυσι τὴν ἁγίαν λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τῆς σφραγίδος καὶ ἀνατέμνει.

Ὁ δὲ διάκονος ἐν ἐκάστη ἀνατομῇ λέγει:

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς· Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη.

DE VOORBEREIDING VAN DE GAVEN

Zij buigen driemaal voor de proskomidie: 9

God, wees mij zondaar genadig en ontferm u over mij. (3x)

De priester legt de heilige lans op de prosfoor en heft deze op tot aan zijn voorhoofd:

P Gij hebt ons vrijgekocht van de vloek der wet door Uw kostbaar bloed. Vastgenageld aan het kruis en doorstoken met de lans hebt Gij de onsterfelijkheid doen opwellen voor de mensen: onze Redder, eer aan U.

d Zegen, heer.

P Gezegend is onze God, immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

De priester neemt de eerste prosfoor in zijn linkerhand, de lans in zijn rechter en met de lans bekruipt hij driemaal het zegel

P Ter gedachtenis van onze Heer, God en Redder Jezus Christus. (3x)

Hij steekt met de lans in de rechterzijde van het Lam en snijdt langs de zijkant (langs I-N).¹⁰

Bij iedere snede zegt de diaken

d Laat ons bidden tot de Heer.

P Als een schaap werd Hij ter slachting geleid.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ μέρει·

Καὶ ὡς ἄμνος ἄμωμος ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

Ἐν δὲ τῷ ἄνω μέρει τῆς σφραγίδος λέγει·

Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη.

Ἐν δὲ τῷ κάτω μέρει·

Τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται;

Ὁ διάκονος· Ἐπαρον, δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς αἶρει τὸν Ἄμνον λέγων·

Ὁ ἱερεὺς· Ὅτι αἶρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἢ ζωῆ αὐτοῦ.

Καὶ τίθησιν τὸν Ἄμνον ὑπὸν ἐν τῷ ἀγίῳ δίσκῳ.

Ὁ διάκονος· Θύσον, δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς θύει αὐτὸν σταυροειδῶς, λέγων·

Ὁ ἱερεὺς· Θύεται ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ ὁ αἶρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Καὶ στρέφει τὸ ἕτερον μέρος ἐπάνω, τὸ ἔχον τὸν Σταυρόν.

Ὁ διάκονος· Νύξον, δέσποτα.

Νύττει ὁ ἱερεὺς τὸν Ἄμνον διὰ τῆς λόγχης ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, ἐπιλέγων·

Ὁ ἱερεὺς· Εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἔνυξε· καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. Καὶ ὁ ἔωρακῶς μεμαρτύρηκε καὶ ἀληθινὴ ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

En langs de linkerzijde van het Lam

P En als een vlekkeloos lam, stom voor zijn scheerder,
zo deed Hij Zijn mond niet open.

en langs de bovenzijde

P In Zijn vernedering werd Hem een rechtvaardig
oordeel ontzegd.

en langs de onderzijde

P Wie zal Zijn afkomst verhalen?

d Neem weg, heer.

De priester steekt de lans van rechtsaf naar onderen om het Lam los te snijden

P Want Zijn leven wordt van de aarde weggenomen.

Hij legt het Lam ondersteboven op de heilige diskos.

d Slacht, heer.

en de priester slacht door het in kruisvorm in te snijden

P Geslacht wordt het Lam Gods, Dat de zonde van de
wereld wegneemt, voor het leven en de redding van de
wereld.¹¹

En hij draait het Lam weer om met het zegel boven.

d Doorsteek, heer.

De priester steekt met de lans in de rechterzijde van het Lam, vlak boven de letter N.

P Een van de soldaten doorstak Zijn zijde met een lans
en terstond vloeide er bloed en water uit. Hij die het
gezien heeft, getuigde ervan en zijn getuigenis is waar-
achtig.

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἁγίαν ἔνωσιν.

Ὁ δὲ διάκονος ἐγγέων τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ ἐκ τοῦνάματος ὁμοῦ καὶ τοῦ ὕδατος τὸ ἄρκουν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· + Εὐλογημένη ἡ ἔνωσις τῶν ἁγίων σου, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς λαβὼν ἐν ταῖς χερσὶ τὴν αὐτὴν ἢ δευτέραν προσφορὰν, λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἧς ταῖς πρεσβείαις πρόσδεξαι Κύριε τὴν θυσίαν ταύτην εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου θυσιαστήριον.

Καὶ, αἶρων τὴν μερίδα τῆς Θεοτόκου, τίθησιν αὐτὴν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ἁγίου Ἄρτου, λέγων·

Ὁ Ἱερεὺς· Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη.

De diaken neemt het kannetje met wijn in de rechterhand en dat met water in de linkerhand,

d Zegen, heer, de heilige eenheid.

en hij giet voldoende wijn en water in de heilige kelk.

P + Gezegend is de heilige eenheid, immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

De priester neemt dezelfde of een tweede prosfoor:

P Ter ere en gedachtenis van onze hooggezegende glorierijke Vrouwe, de Moeder Gods en altijd Maagd Maria: Neem, Heer, door haar voorspraak dit offer aan op Uw hemels Altaar.

Hij snijdt een driehoekig deeltje uit voor de Moeder Gods, dat hij rechts van het Lam op de heilige diskos legt.¹²

P De koningin staat aan Uw rechterhand, gehuld in een veelkleurig gewaad van goudbrokaat.

Εἶτα λαβὼν ἐκ τῆς ἰδίας ἢ τρίτης προσφορᾶς σφραγίδα καὶ αἴρων ἐξ αὐτῆς μερίδα, τίθησιν ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τοῦ ἁγίου Ἄρτου, λέγων·

1. Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν παμμεγίστων ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων ἄσωμάτων.

Εἶτα αἴρων τὰς ἀναλόγους μερίδας λέγει·

2. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων προφητῶν Μωϋσέως καὶ Ἀαρῶν, Ἡλιοῦ, Ἐλισσαίου, Δαβὶδ καὶ Ἰεσσαί· τῶν ἁγίων τριῶν Παίδων καὶ Δανιὴλ τοῦ προφήτου καὶ πάντων τῶν ἁγίων προφητῶν.
3. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν Δώδεκα καὶ τῶν Ἑβδομήκοντα καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἀποστόλων.
4. Τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν, μεγάλων ἱεραρχῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἱεραρχῶν.
5. Τοῦ ἁγίου ἐνδόξου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, τῶν ἁγίων μεγάλων μαρτύρων Δημητρίου, Γεωργίου, Θεοδώρου Τήρωνος καὶ τοῦ Στρατηλάτου· τῶν ἁγίων μαρτύρων γυναικῶν Θέκλης, Βαρβάρας, Αἰκατερίνης, Εὐφημίας καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἁγίων μαρτύρων.

*Nu neemt hij uit dezelfde of een derde prosfoor negen deeltjes, die hij links van het Lam legt.*¹³

1. Ter ere en gedachtenis van de grote aanvoerders Michaël en Gabriël en al de hemelse onlichamelijke machten.
2. Van de geëerde, roemrijke profeet, voorloper en doper Johannes. Van de heilige roemrijke profeten Mozes en Aäron, Elia en Eliza, David en Jesse, de heilige drie jongelingen en de profeet Daniël en alle heilige profeten.
3. Van de heilige roemrijke en alomgeprezen apostelen Petrus en Paulus, de twaalf en de zeventig en alle heilige apostelen.
4. Van onze heilige vaders, de grote hiërarchen en oecumenische leraren: Basilius de Grote, Gregorius de Theoloog en Johannes Chrysostomus; Athanasius en Cyrillus, Nicolaas van Myra en alle heilige hiërarchen.
5. Van de heilige eerste martelaar en aartsdiaken Stefanus, de heilige grootmartelaren Dimitrius en Georgius, Theodorus Tiron, Theodorus de Stratilaat en alle heilige martelaren.¹⁴ Van de heilige martelaressen: Thecla, Barbara, Kyriake, Eufemia, Paraskeva en Catherina en alle heilige martelaressen.

6. Τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Ἀντωνίου, Εὐθυμίου, Σάββα, Ὀνουφρίου, Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ, τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ὁσίων.
7. Τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμανοῦ, Κύρου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἐρμολάου καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἀναργύρων.
8. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης, τοῦ ἁγίου *(τῆς ἡμέρας)*, καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ὧν ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεός.
9. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.

Εἶτα ἐξάγων μερίδας λέγει·

Μνήσθητι, Δέσποτα φιλόνητο, πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (Ἀθηναγόρου), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος, τῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν ἡμῶν καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, οὓς προσεκαλέσω εἰς τὴν σὴν κοινωνίαν διὰ τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας Πανάγαθε Δέσποτα.

Καὶ αἶρων μερίδα τίθησιν αὐτὴν ὑποκάτω τοῦ ἁγίου Ἄρτου. Καὶ μνημονεῦει τοῦ χειροτονήσαντος αὐτὸν Ἀρχιερέως, εἴ περ ἔστιν ἐν τοῖς ζῶσιν, καὶ ἐτέρων ὧν ἔχει ζώντων κατ' ὄνομα· καὶ οὕτως αἶρων τίθησι τὰς μερίδας ὑποκάτω.

Λαβὼν δὲ τὴν αὐτὴν ἢ ἐτέραν προσφορὰν, αἶρει μερίδα, λέγει·

6. Van onze gewijde Goddragende vaders: Antonius en Euthymius, Sabbas, Onufrius, Athanasius van de Athos en alle heilige monniken. Van de heilige moeders: Pelagia, Anastasia, Maria van Egypte en Theodora en alle heilige monialen.
7. Van de heilige wonderdoende onbaatzuchtige artsen: Cosmas en Damianus, Cyrus en Johannes, Panteleimon en Hermolaüs en alle heilige onbaatzuchtigen.
8. Van de heilige rechtvaardige voorouders des Heren Joachim en Anna, van de heilige (*v.d. dag*) en van alle heiligen. Bezoek ons, o God, omwille van hun gebeden.
9. Van onze heilige vader Johannes Chrysostomus, aartsbisschop van Constantinopel.

Hierna neemt hij dezelfde of een vierde prosfoor

Gedenk menslievende Heer, alle orthodoxe bisschoppen, onze aartsbisschop (*Athenagoras*), de eerbiedwaardige priesters, de diakens in Christus, alle geestelijken, de concelebranten en al onze broeders die Gij, algoede Heer, door Uw barmhartigheid tot gemeenschap met U geroepen hebt.

Hij snijdt een deeltje weg dat hij onder het Lam legt.

Dan gedenkt hij de bisschop die hem gewijd heeft (zo deze nog leeft) en wie hij verder gedenken wil van de levenden.

Ἐπεὶ μνήμης καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν μακαρίων κτιτόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἡ τῆς ἁγίας Μονῆς) ταύτης.

Εἶτα μνημονεὺι καὶ ἐτέρων ὧν ἔχει κεκοιμημένον κατ' ὄνομα καὶ τοῦ χειροτονήσαντος αὐτὸν Ἀρχιερέως, εἰ οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς ζῶσιν. Τελευταῖον δὲ ἐπιλέγει·

Καὶ πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου τῶν τῆ σῆ κοινωνία κεκοιμημένων ὀρθοδόξων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, φιλάνθρωπε Κύριε.

Καὶ αἶρων τίθησι τὰς μερίδας τῶν ὧνπερ μνημονεὺι. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ διάκονος μνημονεὺι ὧν θέλει ζώντων καὶ τεθνεώτων, τοῦ ἱερέως αἶροντος καὶ ὑπερ αὐτῶν μερίδας. Τελευταῖον δὲ λέγει ὁ Ἱερεὺς· Μνήσθητι Κύριε καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος καὶ συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Καὶ λαβὼν τὴν μούσαν, συστέλλει τὰς μερίδας τὰς ἐν τῷ ἁγίῳ Δισκαρίῳ, ὥστε εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ μὴ ἔκπεσεῖν τι.

Εἶτα ὁ διάκονος λαβὼν τὸ θυμιατήριον, λέγει τῷ ἱερεῖ· Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ θυμίαμα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν αὐτὸ, λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· + Θυμίαμά σοι προσφέρομεν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς· ὃ προσδεξάμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου θυσιαστήριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ παναγίου σου Πνεύματος.

Hierna neemt hij dezelfde of een vijfde prosfoor

Voor de gedachtenis en de vergeving van zonden van de zalige stichters van deze kerk.

En hij gedenkt de bisschop die hem gewijd heeft, zo deze overleden is, en wie hij verder gedenken wil van de overledenen (de deeltjes legt hij onder die der levenden); tenslotte

En alle orthodoxen die in de hoop op de opstanding tot het eeuwige leven in gemeenschap met U ontslapen zijn, menslievende Heer.

Ook de diaken noemt namen die hij wil, terwijl de priester voor hen deeltjes uitsnijdt.

Tenslotte snijdt hij ook voor zichzelf een deeltje uit

P Gedenk, Heer, ook mij, onwaardige,
en vergeef mij al mijn gewilde en ongewilde zonden.

Met de spons ordent hij de deeltjes zodanig, dat er geen gevaar bestaat dat er iets van de heilige diskos afvalt.

De diaken neemt het wierookvat en legt wierook op de kool

d Zegen, heer, de wierook.

Zegenend zegt de priester het gebed van de wierook

P + Wierook bieden wij U aan, Christus onze God, tot een welriekende geestelijke geur; aanvaard deze op Uw hemels Altaar en zend ons daarvoor de genade van Uw alheilige Geest.

Ὁ ἱερεὺς θυμιάσας τὸν Ἀστερίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ἄρτου.

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Στερέωσον, δέσποτα.

** Ὁ Ἱερεὺς·* Καὶ ἐλθὼν ὁ ἀστήρ ἔστη ἐπάνω, οὐ ἦν τὸ παιδίον.

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Εὐπρέπισον, δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς θυμῶν τὸ πρῶτον κάλυμμα, καλύπτει δι' αὐτοῦ τὸν Ἄμνόν σὺν τῷ Δισκαρίῳ, λέγων·

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο ὁ Κύριος δύναμιν καὶ περιεξώσατο.

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Κάλυψον, δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς θυμῶν τὸ δεύτερον κάλυμμα, καλύπτει δι' αὐτοῦ τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγων·

Ὁ Ἱερεὺς· Ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ σου, Χριστέ, καὶ τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ.

** ἀντί·*

Ὁ Ἱερεὺς· Καὶ ἐλθὼν ὁ ἀστήρ..

σὰ χειρογράφα καὶ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἱ. Μ. Σίμωνος Πέτρας·

Ὁ Ἱερεὺς· Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν καὶ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ πάσα ἡ δύναμις αὐτῶν.

De priester neemt de Ster en houdt deze boven het wierookvat en zet de Ster op de heilige diskos over het heilige Brood.¹⁵

d Laat ons bidden tot de Heer. Doe vast staan, Heer.

***P** En de ster kwam en bleef staan boven de plaats waar het Kind Zich bevond.

d Laat ons bidden tot de Heer. Bekleed, heer.

De priester bewierookt een klein velum en legt dit over de heilige diskos

P De Heer is Koning, Hij heeft Zich met luister bekleed, de Heer heeft Zich met macht bekleed en omgord.¹⁶

d Laat ons bidden tot de Heer. Overdek, heer.

De priester bewierookt het tweede kleine velum en bedekt de heilige kelk.

P Uw majesteit, o Christus, overdekt de hemelen en de aarde is vol van Uw lof.

**¹⁵ in plaats van:*

P En de ster kwam ...

herstelt de uitgave van Simono-Petra de oude tekst:

P Door het woord des Heren staan de hemelen vast en door de adem van Zijn mond heel hun kracht.

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Σκέπασον, δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς θυμιῶν τὸ τρίτον κάλυμμα καὶ σκεπάζων δι' αὐτοῦ τὸ τε ἅγιον Δισκάριον καὶ τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει·

Ὁ Ἱερεύς· Σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπη τῶν πτερυγῶν σου· ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμον· εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωὴν· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λαβὼν τὸ θυματήριον, θυμιᾷ τὴν Πρόθεσιν λέγων ἐκ τρίτου τό·

Ὁ Ἱερεύς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὕτως εὐδοκήσας· δόξα σοι.

Ὁ δὲ διάκονος ἐν ἐκάστη ἐπιλέγει·

Ὁ διάκονος· Πάντοτε· νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ προσκυνοῦσιν εὐλαβῶς ἀμφότεροι ἐκ τρίτου. Λαβὼν δὲ ὁ διάκονος τὸ θυματήριον λέγει·

Ὁ διάκονος· Ἐπὶ τῇ προθέσει τῶν τιμίων δώρων· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει μετὰ συντριβῆς καρδίας τὴν εὐχὴν·

Ὁ Ἱερεύς· Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον ἄρτον, τὴν τροφὴν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξαποστείλας, σωτήρα καὶ λυτρωτὴν καὶ εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς· Αὐτὸς εὐλόγησον τὴν πρόθεσιν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου θυσιαστήριον. Μνημόνευσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, τῶν προσενεγκόντων καὶ δι' οὓς

d Laat ons bidden tot de Heer. Bedek, heer.

De priester bewierookt het grote velum, waarmee hij de heilige diskos en de heilige kelk samen bedekt

P Bedek ons met de bescherming van Uw vleugelen; verjaag van ons elke vijand en tegenstander. Maak ons leven vredig, Heer, ontferm U over ons en over Uw wereld en red onze zielen, want Gij zijt goed en menslievend.

De priester neemt het wierookvat en bewierookt de Gaven driemaal, elke keer zeggend

P Gezegend zijt Gij onze God, Die hierin Uw welbehagen hebt; eer aan U. (3x)

De diaken antwoordt iedere keer

d Immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Beiden buigen 3x eerbiedig. De diaken neemt het wierookvat over

d Bij het aanbieden van de kostbare gaven, laat ons bidden tot de Heer.

PROSKOMIDIEGEBED

P God, onze God, Gij hebt het hemels Brood, het voedsel van heel de wereld, onze Heer en God Jezus Christus, uitgezonden als Redder, Verlosser en Weldoener, Die ons zegent en heiligt: zegen Zelf deze offergaven en aanvaard deze op Uw hemels Altaar. Gedenk, als goede en menslievende, degenen die deze aangeboden hebben en degenen voor wie deze werden

προσήγαγον· και ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου μυστηρίων. Ὅτι ἡγίασται και δεδόξασται τὸ πάντιμον και μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς και τοῦ Υἱοῦ και τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν και ἀεὶ και εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἶτα ποιεὶ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν ἐν τῇ Προθέσει.

Ὁ Ἱερεὺς· Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ διάκονος· Δόξα... Καὶ νῦν... Κύριε ἐλέησον (γ').
δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς· (...) Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν,
ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου
και παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός,
τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου,
και πάντων τῶν Ἁγίων,
ἐλέησαι και σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς και φιλόανθρωπος.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος (ἢ ὁ Ἱερεὺς) θυμῷ τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, σταυροειδῶς και τὸ Ἱερατεῖον και τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν ὠραίαν πύλην και ἐπιστρέψας θυμῷ και αὐθις τὴν ἁγίαν Τράπεζαν και τὸν ἱερέα, λέγων καθ' αὐτὸν·

Ὁ Διάκονος· Ἐν τάφῳ σωματικῶς,
ἐν ἄδου δὲ μετὰ ψυχῆς ὡς Θεός,
ἐν παραδείσῳ δὲ μετὰ ληστοῦ και
ἐν θρόνῳ ὑπῆρχες Χριστέ,
μετὰ Πατρὸς και Πνεύματος,
πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος.

aangeboden. Bewaar ons zonder veroordeling bij de eredienst van Uw goddelijke Mysteriën. Want geheiligd en verheerlijkt is Uw alomgeëerde en hoogverheven Naam: van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Hij doet de kleine wegzending, daar waar hij staat

P Eer aan U, Christus God, onze hoop, eer aan U.

d Eer ... Nu en ... Heer, ontferm U^(3x)

Zegen, heer.

P Dat Christus onze ware God,

(Die opgestaan is uit de doden)

Zich over ons ontferme en ons redde,

door de voorspraak van Zijn ongerepte Moeder,

van onze heilige vader Johannes Chrysostomus,

aartsbisschop van Constantinopel,

en van alle heiligen, want Hij is goed en menslievend.

d Amen.

De diaken (anders de priester) bewierookt de proskomidie en het Altaar rondom kruisgewijs, daarna de altaarruimte en het volk vanuit de heilige poort; dan gaat hij weer het altaar binnen en bewierookt weer het Altaar en de priester:

D In het graf waart Gij met Uw lichaam,

in de onderwereld als God met Uw ziel,

in het paradijs met de rover,

en op de troon met de Vader en de Geest,

Christus, Die alles vervult,

Gij Onomschrijfbare.

Τὸν Ν΄ ψαλμὸν

Ἐλέησόν με ὁ θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου
καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν σου.
ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Ἐπὶ πλείον πλύνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου,
καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με,
ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω,
καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶν διὰ παντός
Σοὶ μόνῳ ἤμαρτον

καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα.

Ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου
καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί σε

Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήμφθην
καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέν με ἡ μήτηρ μου.

Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας,

τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι

Ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ καὶ καθαρισθήσομαι,
πλυνεῖς με καὶ ὑπερὶ χιόνα λευκανθήσομαι .

Ἀκουτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην,
ἀγαλλιάσονται ὅσῳ τεταπεινωμένα.

Ἀπόστρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν
μου καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.

Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί ὁ θεὸς
καὶ πνεῦμα εὐθές ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου.

Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου
καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ.

Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου
καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήρισόν με.

PSALM 50

Ontferm U over mij, o God, volgens Uw grote ontferming,
en volgens de overvloed van Uw barmhartigheid,
wis mijn ongerechtigheid uit.

Was mij steeds meer van mijn ongerechtigheid,
en reinig mij van mijn zonde.

Want ik erken mijn ongerechtigheid,
en mijn zonde staat mij voortdurend voor ogen.

Tegen U alleen heb ik gezondigd,
en ik heb kwaad gedaan voor Uw aanschijn.

Zodat Gij rechtvaardig blijkt in Uw uitspraak,
en zult winnen als men U oordeelt.

Want zie, in ongerechtigheden ben ik ontvangen,
mijn moeder droeg mij in zonden.

Want zie, Gij hebt waarheid lief,
het onbekende en het verborgene van Uw wijsheid
hebt Gij mij bekend gemaakt.

Besprenkel mij met hysop en ik zal rein worden:
was mij, en ik word witter dan sneeuw.

Laat mij vreugde en blijdschap horen,
en mijn vernederd gebeente zal zich verheugen.

Wend Uw aangezicht van mijn zonden af,
en wis al mijn ongerechtigheden uit.

Schep in mij een rein hart, o God,
en maak nieuw een rechte geest in mijn binnenste.

Verwerp mij niet van voor Uw aangezicht,
en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg.

Geef mij de vreugde terug van Uw heil,
en sterk mij met een besturende geest.

Διδάξω ανόμους τὰς ὁδοὺς σου
καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σὲ ἐπιστρέψουσιν.
Ῥῥυσαί με ἐξ αἱμάτων ὁ θεὸς ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας μου
ἀγαλλιάζεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου.
Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις
καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου.
Ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν ἔδωκα,
ἂν ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις.
Θυσία τῷ θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον,
καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην
ὁ θεὸς οὐκ ἐξουθενώσει.
Ἀγάθυνον κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιων
καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλημ.
Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης ἀναφορὰν καὶ
ὀλοκαυτώματα,
Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

Καὶ ἀποθέτει τὸ θυματόν.

*Καὶ, ἐπιστάντος τοῦ καιροῦ ἐνάροξεν τῆς θ. Λειτουργίας,
ἵστανται ὁμοῦ ὃ τε Ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος πρὸ τῆς ἁγίας Τρα-
πέζης (καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς τό· Βασιλεῦ οὐράνιε...)
Εἶτα, προσκυνοῦντες ἀμφότεροι τρις, λέγουσι·*

Ὁ Ἱερεὺς· Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν
ἀνθρώποις εὐδοκία (δίς).

Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου
ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου.

Ὁ διάκονος· Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ· εὐλόγησον,
δέσποτα ἅγιε.

Wettelozen zal ik Uw wegen leren,
en goddelozen zullen zich tot U bekeren.
Bevrijd mij van bloedschuld, o God, God van mijn heil:
mijn tong zal Uw gerechtigheid bejubelen.
Heer, open mijn lippen,
en mijn mond zal Uw lof verkondigen.
Want als Gij een offer wilde, zou ik het brengen,
maar in brandoffers hebt Gij geen behagen.
Een offer voor God is een vermorzelde geest,
een vermorzeld en vernederd hart zult Gij, God, niet
versmaden.
Doe goed, Heer, in Uw welbehagen aan Sion
en mogen de muren van Jeruzalem worden opgebouwd.
Dan zult Gij behagen hebben in een offer van rechtvaardig-
heid, offerande en brandoffers,
dan zal men kalveren op Uw altaar opdragen.

Hij hangt het wierookvat weg en gaat naar de priester.

*Wanneer de tijd voor de heilige Liturgie is aangebroken,
gaan de priester en de diaken samen voor het Altaar staan
(eventueel bidt de priester eerst: Hemelse Koning ...)¹⁸.
Daarna maken zij drie buigingen, zeggend:*

- P** Eer aan God in den hoge en vrede op aarde,
in de mensen een welbehagen. (2x)
Heer, open mijn lippen
en mijn mond zal Uw lof verkondigen. (1x)
- d** Het is tijd voor de Heer om te handelen. Zegen, heer.

Ὁ ἱερεὺς ἐπιθείς τὴν δεξιὰν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ σφραγίζων αὐτόν, λέγει·

Ὁ ἱερεὺς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν. Εὐξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, δέσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεὺς· Κατευθῦναι Κύριος τὰ διαβήματά σου εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

Ὁ διάκονος· Μνήσθητί μου, δέσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεὺς· Μνησθεῖή σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν.

Καὶ ἀσπάζονται ὁ μὲν ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ὁ δὲ διάκονος τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Ὁ διάκονος ἐξέρχεται ἐκ τοῦ ἱεροῦ Βήματος, καὶ ἴσταται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ.

[Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα.]

Καὶ οὕτως ἄρχονται τῆς θείας Λειτουργίας.

Hij buigt het hoofd, de priester zegent hem door zijn hoofd te bekruisen

p Gezegend is onze God, immer, nu en altijd,
en in de eeuwen der eeuwen.

d Amen. Bid voor mij, heilige heer.

p De Heer richte uw schreden tot elk goed werk.

d Gedenk mij, heilige heer.

p De Heer God gedenke u in Zijn koninkrijk,
immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

d Amen.

De priester kust het Evangelie.

*De diaken kust de rechterhoek van het Altaar en gaat naar buiten,
naar zijn gebruikelijke plaats.*

De diaken buigt driemaal naar het Oosten en roept:

[d Zegen, heer!]

en zo begint de Goddelijke Liturgie.

Ἡ Θεία Λειτουργία

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς ὑψῶν ἅμα τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ποιῶν τύπον σταυροῦ ἐπὶ τοῦ ἀντιμνησίου, ἐκφωνεῖ·

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εισιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (Ἀθηναγόρου), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

De Goddelijke Liturgie

d Zegen, heer.

De priester heft het Evangelieboek op en maakt er een kruis mee boven het antimension, en zegt luid:

P Gezegend is het koninkrijk van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

D Laat ons in vrede bidden tot de Heer.

K Heer, ontferm U. (*Na iedere bede*)

D Om de vrede van boven en de redding van onze zielen, bidden wij de Heer.

Om vrede voor de gehele wereld, standvastigheid van de heilige kerken Gods en eenheid van allen, bidden wij de Heer.

Voor dit heilig Godshuis en voor hen die er met geloof, eerbied en vreze Gods binnentreden, bidden wij de Heer.

Voor de vrome en orthodoxe christenen, bidden wij de Heer.

Voor onze aartsbisschop (*Athenagoras*), de eerbiedwaardige priesters, de diakens in Christus, alle geestelijken en het volk, bidden wij de Heer.

Ἐπεὶ τῆς Μητρός ἡμῶν (Μαρίας) μοναχῆς καὶ τῆς συνοδείας αὐτῆς τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ τῶν βασιλέων τῆς χώρας ταύτης (Βίλεμ - Ἀλεξάνδρου καὶ Μαξίμης), τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ τῆς πόλεως (ἡ τῆς ἁγίας Μονῆς, ἡ τῆς χώρας, ἡ τῆς νήσου) ταύτης, πάσης πόλεως χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἐπεὶ τοῦ ρυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθώμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῆ χάριτι.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πάσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός· Σοὶ Κύριε.

Voor de abdis van dit heilig klooster, moniale (*Maria*),
en haar medezusters, bidden wij de Heer.

Voor koning (*Willem-Alexander*), koningin (*Máxima*),
het koninklijk huis, de regering van ons land en hen
die het beschermen, bidden wij de Heer.

Voor deze stad, (*of: dit klooster, of deze streek of dit
eiland*) voor elke stad en streek en voor de gelovigen
die er wonen, bidden wij de Heer.

Om gunstig weer en overvloed van de vruchten van de
aarde, bidden wij de Heer.¹⁹

Voor de reizenden, de zieken, de lijdenden, de gevan-
genen en hun redding, bidden wij de Heer.

Om bevrijding uit alle verdrukking, toorn, gevaar en
nood, bidden wij de Heer.²⁰

Help en red ons, ontferm U en bescherm ons, o God,
door Uw genade.

Onze alheilige, ongerepte, hooggezegende, glorierijke
Vrouw, de Moeder Gods en altijd Maagd Maria met
alle heiligen indachtig, laten wij onszelf, elkaar en
geheel ons leven toevertrouwen aan Christus onze God.

K Aan U, o Heer.

ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς

τὴν Εὐχὴν τοῦ ἀ΄ Ἀντιφώνου

Ὁ Ἱερεὺς· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος· αὐτός, Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον οἶκον τοῦτον, καὶ ποιήσον μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν συννευχομένων ἡμῖν, πλοῦσια τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρισμούς σου.

Ἐκφώνως· Ὅτι πρέπει σοι πάσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Καὶ ὁ λαὸς ψάλλει τὸ πρῶτον ἀντίφωνον, συνοδευόμενον ἀπὸ τὸ ἐφύμνιον· Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς. Ὁ διάκονος προσκυνήσας, καὶ ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου, βλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Ἀντιφώνου, στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει·

Ὁ Διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πάσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός· Σοὶ Κύριε.

De priester zegt zacht het GEBED VAN DE EERSTE ANTIFOON ²¹

P Heer, onze God, Wiens macht onvergelijklijk en Wiens heerlijkheid onbegrijpelijk is; Wiens ontferming onmetelijk en Wiens mensenzelfde onuitsprekelijk is: Gij, Heer, zie in Uw barmhartigheid op ons neer en op dit heilig Godshuis. Schenk ons en hun die met ons meebidden rijkelijk Uw ontferming en Uw mededogen.

Uitroep: Want U komt toe alle heerlijkheid, eer en aanbidding, Vader, Zoon en Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

Het koor zingt de eerste antifoon.²² De diaken maakt een buiging en gaat voor de ikoon van de Moeder Gods staan, gewend naar de ikoon van Christus.²³ Hij wacht daar tot de antifoon uitgezongen is. Daarna gaat hij weer op zijn gebruikelijke plaats staan en maakt een buiging en zegt:

D Nogmaals en nogmaals, laat ons in vrede bidden tot de Heer.

K Heer, ontferm U.

D Help en red ons, ontferm U en bescherm ons, o God, door Uw genade.

K Heer, ontferm U.

D Onze alheilige, ongerepte, hooggezegende, glorierijke Vrouwe, de Moeder Gods en altijd Maagd Maria, met alle heiligen indachtig, laten wij onszelf, elkaar en geheel ons leven toevertrouwen aan Christus onze God.

K Aan U, o Heer.

ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς

τὴν Εὐχὴν τοῦ β' Ἀντιφώνου

Ὁ Ἱερεὺς· Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἀγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου· Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ.

Ἐκφώνως· Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλει τὸ δεύτερον ἀντίφωνον καὶ Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθεὶς τε Χριστὲ ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πατήσας, εἰς ὧν τῆς Ἁγίας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθῶμεθα. **Ὁ λαός·** Σοὶ Κύριε.

De priester zegt zacht het GEBED VAN DE TWEDE ANTIFOON ²⁴

P Heer onze God, red Uw volk en zegen Uw erfdeel. Bewaar heel Uw Kerk. Heilig hen die de luister van Uw huis liefhebben. Verheerlijk hen daarvoor door Uw goddelijke kracht en verlaat ons niet, die op U hopen.

Uitroep: Want van U is de macht, en van U is het koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid: van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

Het koor zingt de 2e antifoon en aansluitend Eniggeboren Zoon en Woord van God, Gij Die onsterfelijk zijt, en omwille van onze verlossing vlees hebt willen aannemen uit de heilige Moeder Gods en altijd Maagd Maria, en zonder verandering mens geworden zijt; Die gekruisigd zijt en de dood door Uw dood hebt vertreden, Christus God, Die één zijt van de Heilige Drievuldigheid, en verheerlijkt wordt te zamen met de Vader en de Heilige Geest: red ons.

*De diaken gaat op zijn gebruikelijke plaats staan.*²⁵

D Nogmaals en nogmaals, laat ons in vrede bidden tot de Heer.

K Heer, ontferm U.

D Help en red ons, ontferm U en bescherm ons, o God, door Uw genade.

K Heer, ontferm U.

D Onze alheilige, ongerepte, hooggezegende, glorierijke Vrouwe, de Moeder Gods en altijd Maagd Maria, met alle heiligen indachtig, laten wij onszelf, elkaar en geheel ons leven toevertrouwen aan Christus onze God.

K Aan U, o Heer. *De diaken gaat het altaar in.*

ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς

τὴν Εὐχὴν τοῦ γ' Ἀντιφώνου:

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυσι καὶ τρισί, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος· Αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ἐκφώνως· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλει τὸ τρίτον ἀντίφωνον, συνοδευόμενον ἀπὸ τὸ ἐφύμμιον

ἡ Μικρὰ Εἴσοδος

Ψαλλομένου τοῦ τρίτου ἀντιφώνου γίνεται ἡ μικρὰ Εἴσοδος τοῦ Εὐαγγελίου. Λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον, δίδωσι τῷ διακόνῳ, καὶ οὕτως ἐξελθόντες ἀμφοτέρω διὰ τοῦ βορείου μέρους, προπορευομένων αὐτῶν λαμπάδων ἢ καὶ ἐξαπτερῶν, ποιοῦσι τὴν μικρὰν εἴσοδον, καὶ στάντες ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ κλίνουσιν ἀμφοτέρω τὰς κεφαλὰς·

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

De priester zegt zacht het GEBED VAN DE DERDE ANTIFOON ²⁶

P Gij hebt ons deze gemeenschappelijke en eenstemmige gebeden geschonken en beloofd om de smeekbeden te verhoren van twee of drie eenstemmig bidden in Uw Naam; verhoor nu ook het smeken van Uw dienaren, voorzover het goed voor ons is. Verleen ons in deze tegenwoordige tijd inzicht in Uw waarheid en schenk ons in de komende tijd het eeuwige leven.

Uitroep: Want Gij zijt de goede en menslievende God en tot U zenden wij de lof: tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

*De deuren worden geopend voor de kleine intocht.
Het koor zingt de derde antifoon, of de Zaligsprekingen.*

KLEINE INTOCHT

De priester en de diaken buigen drie maal voor het Altaar. De priester neemt het Evangelie en geeft het aan de diaken. Zij gaan rechtsom achterlangs het Altaar door de noorddeur naar buiten en maken de kleine intocht, voorafgegaan door kaarslicht. Voor de ambon aangekomen zegt de diaken zacht

d Laat ons bidden tot de Heer.

Ὁ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς τὴν Εὐχὴν τῆς Εἰσόδου

Ὁ Ἱερεὺς· Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιάς ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποιήσον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν, εἴσοδον ἁγίων ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον Δέσποτα τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

Ὁ ἱερεὺς σφραγίζει τὰς ἁγίας θύρας λέγων·

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ διάκονος προσφέρει τῷ ἱερεὶ τὸ Εὐαγγέλιον, ἵνα ἀσπασθῆ τοῦτο. Πληρωθέντος δὲ τοῦ τελευταίου τροπαρίου, ὁ διάκονος στὰς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως, λέγει ἐκφώνως·

Ὁ Διάκονος· Σοφία· Ὁρθοί.

Ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος εἰσέρχονται διὰ τῆς ὥραιας πύλης εἰς τὸ Ἱερόν. Ὁ διάκονος ἀποτίθησιν ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον. Ὁ λαὸς ψάλλει τὸ εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν.. Ὁ χορὸς ψάλλει τὰ Ἀπολυτίκια. Εἶτα τὸ Κοντάκιον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιόδου.

De priester zegt zacht het **INTOCHTSGEBED**

P Meester, Heer, onze God, Die in de hemelen legioenen en heerscharen van engelen en aartsengelen hebt aangesteld voor de dienst van Uw heerlijkheid, geef dat met onze intocht ook de intocht geschiede van de heilige engelen, die samen met ons dienen en Uw goedheid verheerlijken. Want U komt toe alle heerlijkheid, eer en aanbidding, Vader, Zoon en Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

d Zegen, heer, de heilige intocht.

P Gezegend is de intocht van Uw heiligen, immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

De diaken laat de priester het Evangelie kussen. Zodra het koor de derde antifoon uitgezongen heeft, heft de diaken het Evangelie op, tot aan zijn voorhoofd, en roept, staande voor de priester:

D Wijsheid! Staat recht!

Zij gaan het altaar binnen, de diaken voorop, die het Evangelie op het Altaar legt. Het koor zingt Komt, laat ons... en de troparen en het kondaak van de tijd van het jaar.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς

τὴν Εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφεῖμ ἀνυμνούμενος καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβεῖμ δοξολογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου δυνάμεως προσκυνούμενος, ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ παντί σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν καὶ μὴ παρορῶν ἀμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετένοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στήναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου καὶ τὴν ὀφειλομένην σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν· Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν τὸν τρισάγιον ὕμνον καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγιάσον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα· καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβεΐαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς· (ἐκφώνως·) Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί.

Ὁ Διάκονος· Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ondertussen bidt de priester het TRISAGION-GEBED

P Heilige God, Die rust in het Heilige, Die met het Driemaal Heilig bezongen wordt door de serafijnen en verheerlijkt wordt door de cherubijnen en aanbeden door alle hemelse machten: Gij hebt het heelal vanuit het niet-zijn tot het zijn gebracht. Gij hebt de mens geschapen naar Uw beeld en gelijkenis en hem met al Uw genadegaven gesierd. Gij schenkt wijsheid en inzicht aan wie er om vraagt, en Gij versmaadt hen die zondigen niet, maar Gij hebt bekering ingesteld tot redding. Gij hebt ons, Uw geringe en onwaardige dienaren, waardig geacht om ook nu voor de heerlijkheid van Uw heilig Altaar te staan en U de verschuldigde aanbidding en lofprijzing op te dragen: aanvaard ook Zelf, Heer, uit de mond van ons zondaars de hymne van het Driemaal Heilig en bezoek ons in Uw goedheid. Vergeef ons iedere gewilde en ongewilde overtreding. Heilig onze zielen en lichamen en geef ons om U in heiligheid te dienen alle dagen van ons leven; door de voorspraak van de heilige Moeder Gods en van alle heiligen, die U vanaf het begin der tijden welgevallig zijn geweest.

na de troparen zegt de diaken

d Laat ons bidden tot de Heer.

uitroep

P Want heilig zijt Gij, onze God, en tot U zenden wij de lof, tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd,

D en in de eeuwen der eeuwen.

Ὁ λαός· Ἀμήν. Καὶ ψάλλει τὸν τρισάγιον ὕμνον:

Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (τρὶς). Δόξα.. Καὶ νῦν.. Ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος· Δύναμις.

Ὁ ἀ΄ χορός· Δύναμις. Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος λέγουσιν ἐναλλάξ τὸν Τρισάγιον ὕμνον, ποιῶντες ὁμοῦ τρία προσκυνήματα μετὰ σταυρῶν ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας Τραπέζης.

Ὁ διάκονος· Κέλευσον, δέσποτα.

Ἀπέρχονται εἰς τὴν καθέδραν, ἢ τὴν Πρόθεσιν, τοῦ ἱερέως λέγοντος·

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογημένος εἶ, ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Τρισαγίου, ὁ διάκονος ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῶν ἀγίων θυρῶν, βλέπει πρὸς τὸν λαόν.

K Amen. *en zingt het trisagion:*

Heilige God, Heilige Sterke, Heilige onsterfelijke, ontferm U over ons. (3x) Eer ... Nu en ... Heilige onsterfelijke, ontferm U over ons.

D Met kracht!

K Met kracht. Heilige God, Heilige Sterke, Heilige onsterfelijke, ontferm U over ons.

Of op sommige feestdagen

K *Gij allen ... of Uw Kruis ...*

Ondertussen bidden ook de priester en de diaken elkaar afwisselend het 'Heilige God ..', waarbij zij drie buigingen maken voor het Altaar.

d Zegen, heer.

Zij begeven zich naar de troon achter het Altaar

P Gezegend Hij Die komt in de Naam des Heren.

d Zegen, heer, de verheven troon.

P Gezegend zijt Gij op de troon der heerlijkheid van Uw koninkrijk, Gij Die zetelt op de cherubijnen; immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Wanneer het 'Heilige God...' gezongen is, gaat de diaken naar de heilige deuren en kijkt richting volk.

Ὁ ἀναγνώστης ἐκφωνεῖ τὸν Προκειμένον.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης ἐκφωνεῖ τὸν στίχον τοῦ Προκειμένου.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ ἀναγνώστης ἐκφωνεῖ τὴν ἐπιγραφὴν.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ ἀναγνώστης ἀναγινώσκει τὴν οἰκείαν περικοπὴν ἐκ τοῦ Ἀποστόλου.

Ἀναγινωσκομένου δὲ τοῦ Ἀποστόλου, (ἢ ψαλλομένου τοῦ ἀλληλουαρίου) ὁ Διάκονος θυμιᾷ κύκλῳ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὰς Δεσποτικὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, ἐκ τῶν ὥραιων Πυλῶν. Τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος λέγει ὁ ἱερεὺς·

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη σοι τῷ ἀναγινώσκοντι.

Ὁ λαός· Ἀλληλούϊα (τρὶς).

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ταύτην τὴν εὐχὴν·

Ὁ Ἱερεὺς· Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλόανθρωπε, Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἐνθεσ ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαριῶν σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας πάσας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονούντες καὶ πράττοντες. σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

L *leest het prokimen*

D Laat ons aandachtig zijn!

L *leest het prokimen-vers*

D Wijsheid

L *leest het opschrift*

D Laat ons aandachtig zijn!

L *leest de perikoop*

Ondertussen (of tijdens het zingen van het alleluia) neemt de diaken het wierookvat en wierook, vraagt zegen aan de priester en bewierookt het Altaar rondom, heelt het altaar en de priester, en vanuit de Poort de ikonostase en het volk.

Als de apostel gelezen is

P Vrede zij u, lezer.

L/K Alleluja, alleluja, alleluja.

De priester bidt voor het Altaar het **EVANGELIEGEBED**

P Laat stralen in onze harten, menslievende Heer, het zuivere licht van Uw goddelijke kennis en open de ogen van ons verstand om de verkondiging van Uw Evangelie te begrijpen. Plant in ons het ontzag voor Uw zalige geboden, zodat wij al onze vleselijke begeerten vertreden en een geestelijke levenswijze leiden en U behagen in al ons denken en doen. Want Gij zijt de verlichting van onze zielen en lichamen, Christus God, en tot U zenden wij de lof evenals tot Uw beginloze Vader en Uw alheilige, goede en levendmakende Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Ὁ δὲ Διάκονος μετὰ τὸ θυμίαμα, λαβὼν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ προσελθὼν τῷ ἱερεὶ καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας, λέγει·

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (*Ματθαίου ἢ Μάρκου ἢ Λουκᾶ ἢ Ἰωάννου*).

Ὁ δὲ ἱερεὺς σφραγίζων αὐτόν, λέγει·

Ὁ ἱερεὺς· Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ (*δεῖνος*) δῶη σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ προσκυνήσας μετ' εὐλαβείας, αἴρει αὐτὸ καί, προπορευομένων λαμπάδων, ἀπέρχεται εἰς τὸν Ἄμβωνα, ἐνῶ ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς πύλης τοῦ ἱεροῦ Βήματος ἐκφωνεῖ·

Ὁ Ἱερεὺς· Σοφία. Ὁρθοί,
ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.
Εἰρήνη πάσι.

Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Ἐκ τοῦ κατὰ (*δεῖνα*) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ λαός· Δόξα Σοι, Κύριε, δόξα Σοι.

Ὁ Ἱερεὺς· Πρόσχωμεν.

De diaken hangt het wierookvat weg, gaat naar de priester en zegt met gebogen hoofd

d Zegen, heer, de verkondiger van het Evangelie volgens de heilige apostel en evangelist (*Mattheüs of Markus of Lukas of Johannes*).

De priester zegent hem, zeggend

p Moge God, door de gebeden van de heilige, roemrijke apostel en evangelist (...) het u geven, verkondiger van de Blijde Boodschap, om met grote kracht het woord te verkondigen, tot vervulling van het Evangelie van Zijn geliefde Zoon, onze Heer Jezus Christus.

Hij geeft hem het Evangelie.

d Amen.

EVANGELIELEZING

De diaken neemt het Evangelie aan, vereert het en gaat door de heilige deuren naar de ambon, voorafgegaan door kaarslicht. [N.B. 'ambon' kan zijn wat wij een preekstoel noemen, of anders op de onderste trede van de bisschops-koorstoel]. De priester staat voor het Altaar, naar het Westen gekeerd.

P Wijsheid, staat recht!

Laat ons luisteren naar het heilig evangelie.

Vrede zij u allen.

K En met uw geest.

D Lezing uit het heilig evangelie volgens [*Mattheüs /...*]

K Eer aan U, o Heer, eer aan U!

P Laat ons aandachtig zijn.

Και ἀναγινώσκει ὁ διάκονος τὴν τεταγμένην περικοπὴν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, μεθ' ὃ ἱερεὺς λέγει:

Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ
ὁ δὲ λαὸς ψάλλει ἀργῶς: Δόξα Σοι, Κύριε, δόξα Σοι.

Ἀκολουθεῖ ἡ ἐρμηνεία τῆς ἀναγνωσθείσης Εὐαγγελικῆς ἢ Ἀποστολικῆς περικοπῆς.

Εἶτα ὁ διάκονος, στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει τὴν

Ἐκτενῆ

Ὁ Διάκονος· Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν, εἴπωμεν.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Κύριε, Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον (τρὶς).

Ὁ Διάκονος· Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων χριστιανῶν.

Ὁ Διάκονος· Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (Ἀθηναγόρου).

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῆς Μητροῦς ἡμῶν (Μαρίας) μοναχῆς καὶ τῆς συνοδείας αὐτῆς.

De diaken leest de aangegeven perikoop. Na de lezing geeft de diaken het Evangelie terug aan de priester

p + Vrede zij u, verkondiger van het Evangelie.

K Eer aan U, o Heer, eer aan U.

Vanaf de ambon verklaart de priester de gelezen perikoop van het evangelie of de apostel.

De diaken gaat op zijn gewone plaats staan

DRINGENDE LITANIE

D Zeggen wij allen met geheel onze ziel
en met geheel ons verstand, zeggen wij:

K Heer, ontferm U.

D Heer, Albeheerser, God van onze vaders, wij bidden
U: verhoor ons en ontferm U.

K Heer, ontferm U.

D Ontferm U over ons, o God, volgens Uw grote ontferming, wij bidden U, verhoor ons en ontferm U.

K Heer, ontferm U. *(3x na iedere bede)*

D Ook bidden wij voor de vrome en orthodoxe christenen.²⁷

Ook bidden wij voor onze aartsbisschop
(Athenagoras).

*Ook bidden wij voor de abdis van dit heilig klooster,
montale (Maria), en haar medezusters.*

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν βασιλέων τῆς χώρας ταύτης (Βίλεμ - Ἀλεξάνδρου καὶ Μαξίμης), τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ λαοῦ αὐτῆς.

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν κατοικούντων καὶ παρεπιδημούντων ἐν τῇ πόλει καὶ ἐνορία ταύτῃ, τῶν ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀφιερωτῶν τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας ταύτης.

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀειμνήστων κτιτόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἡ Μονῆς) ταύτης καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἀπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων καὶ ὑπὲρ τοῦ περιστώτους λαοῦ τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἐν τοῖς διακονίαις ὀρθῶν καὶ πεινῶν τῶν διακονησῶν καὶ διακονησῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ Μονῇ ταύτῃ.

Ook bidden wij voor onze koning (*Willem-Alexander*), koningin (*Máxima*), het koninklijk huis, de regering van ons land en hen die het beschermen.

Ook bidden wij voor de priesters, de diakens, de monniken en monialen en geheel onze broederschap in Christus.

Ook bidden wij om ontferming, leven, vrede, gezondheid, redding, bescherming, vergeving en kwijtschelding van zonden, voor al de vrome orthodoxe christenen die in deze stad (*streek*) wonen en voor de parochianen en weldoeners van deze heilige kerk.

Ook bidden wij voor de zalige gedenkwaardige stichters van deze heilige kerk (*of klooster*); voor alle reeds ontslapen parochianen, en voor alle rechtgelovigen die hier en overal rusten.

Ook bidden wij voor hen die goede vrucht dragen en weldoen in deze heilige en eerbiedwaardige kerk, voor hen die er werken, voor hen die er zingen en voor heel het aanwezige volk, dat van U grote en rijke ontferming verwacht.

Ook bidden wij voor de zusters die met hun taak bezig zijn en voor allen die in dit klooster dienen en geliefd hebben.

Τούτων λεγομένων, ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς

τὴν Εὐχὴν τῆς Ἐκτενοῦς ἱκεσίας

Ὁ Ἱερεὺς· Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενὴ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλήθος τοῦ ἔλεους σου, καὶ τοὺς οἰκτιρομύς σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

ὁ δὲ διάκονος ἄρχεται τῆς δεήσεως ὑπὲρ τῶν Κατηχομένων.

Ὁ Διάκονος· Εὐξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Οἱ πιστοί, ὑπὲρ τῶν κατηχομένων δεηθῶμεν.

Ἴνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σώσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Ὁ λαός· Σοὶ Κύριε.

Ondertussen bidt de priester het

GEBED VAN DE DRINGENDE LITANIE ²⁸

P *zacht* Heer, onze God, aanvaard deze dringende smeekbede van Uw dienaren en ontferm U over ons volgens de overvloed van Uw ontferming. Zend Uw mededogen neer over ons en over heel Uw volk, dat van U rijke ontferming verwacht.

uitroep: Want Gij zijt een ontfermende en menslievende God, en tot U zenden wij de lof: tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

CATECHUMENEN-LITANIE

D Catechumenen, bidt de Heer.

K Heer, ontferm U. (*doorgezongen tijdens de volgende beden*)

D Gelovigen, laat ons bidden voor de catechumenen.
Dat de Heer Zich over hen moge ontfermen.
Hen moge onderrichten in het woord der waarheid.
Hun het evangelie van de gerechtigheid moge openbaren.
Hen met Zijn heilige, katholieke en apostolische Kerk
moge verenigen.
Red hen, ontferm U, help en bescherm hen, o God,
door Uw genade.
Catechumenen, buigt uw hoofd voor de Heer.

K Voor U, o Heer.

Τούτων λεγομένων, ὁ ἱερεὺς λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ἀντιμνησίου, τίθησι τοῦτο ἐν τῷ ἄνω μέρει τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἀναγινώσκει μυστικῶς τὴν ἐξῆς ὑπέρ

τῶν Κατηχομένων Εὐχίν

Ὁ Ἱερεὺς· Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ διὰ σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξῆραποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχομένους, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἔνωσον αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ συγκαταριθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου ποιμνῇ.

(Ἐκφώνως·) Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς ἐξαπλοῖ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης τὸ Εἰλητόν, ὁ δὲ διάκονος λέγει·

Ὁ Διάκονος· Ὅσοι κατηχοῦμενοι, προέλθετε·

οἱ κατηχοῦμενοι, προέλθετε·

ὅσοι κατηχοῦμενοι, προέλθετε.

Μή τις τῶν κατηχομένων.

Ὅσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

De priester neemt het Evangelie op, maakt er een kruis mee boven het antimension en legt het naar achteren.

Voordat hij het antimension openvouwt, zegt de priester zacht het

GEBED VOOR DE CATECHUMENEN ²⁹

P Heer, onze God, Gij woont in den hoge en ziet neer op het geringe. Gij hebt Uw eniggeboren Zoon, onze Heer en God Jezus Christus, als redding gezonden tot het geslacht der mensen. Zie neer op Uw dienaren, de catechumenen, die hun hoofd buigen voor U. Acht hen te rechter tijd waardig voor het Bad der wedergeboorte, de vergeving van de zonden en het kleed van de onvergankelijkheid. Verenig hen met Uw heilige, katholieke en apostolische Kerk en tel hen bij Uw uitverkoren kudde.

Uitroep: Opdat ook zij met ons Uw alomgeëerde en hoogverheven Naam verheerlijken: van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

De priester vouwt het antimension open.

D Catechumenen, gaat allen heen;
catechumenen, gaat heen;
catechumenen, gaat allen heen.
Laat niemand van de catechumenen hier blijven.
Wij gelovigen, laat ons nogmaals en nogmaals
in vrede bidden tot de Heer.

K Heer, ontferm U.

Ὁ Διάκονος· Αντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς τὴν

α' Εὐχὴν τῶν πιστῶν

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστήναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι, ὁ Θεός, τὴν δέησιν ἡμῶν· ποίησον ἡμᾶς ἀξιούς γενέσθαι τοῦ προσφέρειν σοι δεήσεις καὶ ἰκεσίας καὶ θυσίας ἀναιμάκτους ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς, οὐς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν σου ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος σου τοῦ ἁγίου, ἀκαταγνώστως καὶ ἀπροσκόπτως ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ἐπικαλεῖσθαί σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ἵνα, εἰσακούων ἡμῶν, ἴλεως ἡμῖν εἴης ἐν τῷ πλήθει τῆς σῆς ἀγαθότητος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως· Ὅτι πρέπει σοι πάσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

D Help en red ons, ontferm U en bescherm ons, o God, door Uw genade.

K Heer, ontferm U.

D Wijsheid.

HET EERSTE GEBED VAN DE GELOVIGEN

P *zacht* Wij danken U, Heer, God der krachten, dat Gij ons ook nu waardig hebt geacht om voor Uw heilig Altaar te staan en neer te vallen voor Uw barmhartigheid, om onze zonden en de in onwetendheid begane zonden van het volk. Aanvaard, God, ons gebed. Acht ons waardig om U gebeden, smeekbeden en onbloedige offers aan te bieden voor heel Uw volk. Stel ons, die Gij voor deze dienst hebt aangesteld, door de kracht van Uw Heilige Geest in staat om U altijd en overal aan te roepen, onberispelijk en zonder aanstoot te geven, en met het getuigenis van een zuiver geweten, opdat Gij ons verhoort en ons genadig zijt in de overvloed van Uw goedheid.

Uitroep:

Want U komt toe alle heerlijkheid, eer en aanbidding, Vader, Zoon en Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

Ὁ Διάκονος· Ἐτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου
δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλα-
ξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Σοφία.

Εἶτα εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερόν.

Ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μυστικῶς τὴν

β' εὐχὴν τῶν πιστῶν

Ὁ Ἱερεὺς· Πάλιν καὶ πολλάκις σοὶ προσπίπτομεν καὶ
σοῦ δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, ὅπως, ἐπι-
βλέψας ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν, καθαρίσῃς ἡμῶν τὰς
ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρ-
κὸς καὶ πνεύματος, καὶ δόξης ἡμῖν ἀνένοχον καὶ
ἀκατάκριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου σου
θυσιαστηρίου. Χάρισαι δέ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς
συνευχομένοις ἡμῖν προκοπὴν βίου καὶ πίστεως
καὶ συνέσεως πνευματικῆς· δὸς αὐτοῖς πάντοτε
μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λατρεύουσί σοι, ἀνενό-
χως καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν τῶν ἁγίων σου
Μυστηρίων, καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας
ἀξιωθῆναι.

ἐκφώνως· Ὅπως, ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττό-
μενοι, σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ
καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

D Nogmaals en nogmaals, laat ons in vrede bidden tot de Heer.³⁰

K Heer, ontferm U.

D Help en red ons, ontferm U en bescherm ons, o God, door Uw genade.

K Heer, ontferm U.

D Wijsheid!

Hij gaat door de noorddeur het altaar binnen.

HET TWEDE GEBED VAN DE GELOVIGEN

P *zacht* Steeds opnieuw vallen wij voor U neer en bidden U, goede en menslievende, om neer te zien op ons gebed en onze zielen en lichamen te reinigen van alle vleselijke en geestelijke smet. Geef ons om zonder schuld of veroordeling voor Uw heilig Altaar te staan. Schenk, o God, ook aan hen die met ons meebidden vooruitgang in leven, in geloof en in geestelijk inzicht; geef hun om U altijd met ontzag en liefde te aanbidden en zonder schuld of veroordeling aan Uw heilige Mysteriën deel te nemen en Uw hemels Koninkrijk waardig te worden.

Uitroep:

Opdat wij, door Uw macht altijd beschermd, tot U de lof opzenden: tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

Καὶ ψάλλει τὸν Χερουβικὸν ὕμνον ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους:

Οἱ τὰ Χερουβεὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, πάσαν νῦν βιοτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν, ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι.

Τούτου δὲ ἀδομένον, ὁ ἱερεὺς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης ἀναγινώσκει μυστικῶς τὴν εὐχὴν:

Ὁ Ἱερεὺς: Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίσειν ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοι μέγα καὶ φοβερὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίοις δυνάμεσιν. Ἄλλ' ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν πάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφεὶμ Κύριος καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ μόνος ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαύομενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ, τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον, ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δούλόν σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Ἱερατείας χάριν, παραστήναι τῇ ἁγία σου ταύτῃ τραπέζῃ καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προ-

GROTE INTOCHT

Het koor zingt het cherubijnenlied.

Wij die de cherubijnen geheimnisvol uitbeelden, en de levenschenkende Drie-eenheid het driemaal heilig toezingen: Laat ons nu alle aardse zorgen terzijde stellen. Om de Koning van het heelal te ontvangen.

HET GEBED VOOR DE GROTE INTOCHT

P Niemand die gebonden is door vleselijke begeerten en lusten is waardig tot U te gaan, noch U te naderen, noch U te dienen, Koning der heerlijkheid. Het is immers groot en vreeswekkend om U te dienen, zelfs voor de hemelse machten. Toch zijt Gij in Uw onzegbare en onmetelijke mensenliefde mens geworden, zonder wijziging of verandering te ondergaan. Gij zijt onze Hogepriester geworden en Gij hebt ons de heilige dienst van dit liturgisch en onbloedig offer toevertrouwd, als Heerser over alles, want Gij alleen, Heer onze God, heerst over alle hemelse en aardse wezens. Gij wordt gedragen op de cherubijentroon, Gij, de Heer van de serafijnen en de Koning van Israël, Die alleen heilig zijt en Die rust in het Heilige. Daarom smEEK ik U, Die alleen goed zijt en bereid om te luis-teren: zie neer op mij, Uw zondige en nutteloze die- naar, en reinig mijn ziel en mijn hart van een slecht geweten; en stel mij, die Gij bekleed hebt met de gena- de van het priesterschap, in staat om door de kracht van Uw Heilige Geest hier voor Uw heilig Altaar te staan, om de heilige dienst van Uw heilig en smette- loos Lichaam en Uw kostbaar Bloed te verrichten.

σέρχομαι, κλίνας τὸν ἑμαυτοῦ αὐχένα, καὶ δέομαί σου. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσε-
νεχθῆναί σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέ-
μπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

*Μετὰ τὴν εὐχὴν λέγουσιν αὐτὸς τε καὶ ὁ διάκονος τὸν Χερου-
βικὸν ὕμνον.*

Ὁ Ἱερεὺς· Οἱ τὰ Χερουβεὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν τρισάγιον ὕμνον προσάδοντες, πάσαν νῦν βιοτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Ὁ Διάκονος· Ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον τάξεις. Ἀλληλούια.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ διάκονος) θυμῷ κύκλω τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὸ ἱερατεῖον καὶ τὰς δεσποτικὰς εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, μικρὸν προελθὼν τῶν βημοθύρων· λέγει δὲ καθ' ἑαυτόν, εἰ μὲν ἐστὶ Κυριακὴ, τὸ Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, καὶ τὸν ν' ψαλμόν· εἰ δὲ οὐ, λέγει τὸ Δεῦτε προσκυνήσωμεν (τρὶς), καὶ εἶτα τὸν ν' ψαλμόν.

Εἶτα οἱ ἱερουργοῦντες, προσκυνοῦντες τρεῖς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἀσπαζόμενοι τὸ ἅγιον ἀντιμῆνσιον, ὑποκλίνονται πρὸς τὸν λαόν, αἰτοῦντες συγχώρησιν. Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν εὐχόμενοι καθ' ἑαυτούς:

Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με.

Daarom kom ik met gebogen hoofd tot U en bid ik U: wend Uw aangezicht niet van mij af en verwerp mij niet uit het getal van Uw kinderen. Maar acht mij, Uw zondige en onwaardige dienaar, waardig om U deze gaven aan te bieden. Gij, Christus onze God, zijt het immers Die aanbiedt en aangeboden wordt, Die aanvaardt en uitgedeeld wordt, en tot U zenden wij de lof, evenals tot Uw beginloze Vader en Uw alheilige, goede en levendmakende Geest; nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Na het gebed zeggen priester en diaken staande voor het Altaar³¹:

P Wij die de cherubijnen geheimnisvol uitbeelden, en de levenschenkende Drie-eenheid het driemaal heilig toezingen, laat ons nu alle aardse zorgen terzijde stellen.

D Om de Koning van het heelal te ontvangen, onzichtbaar begeleid door engelscharen. Alleluja.

De priester of de oudste diaken bewierookt het Altaar rondom, de altaarruimte en van vlak voor de Deuren de ikonen van Christus en de Moeder Gods en het volk, bij zichzelf biddend: op zondag: Nu wij Christus' Opstanding... (zie p. 129) en ps. 50, op andere dagen Komt laat ons ... (3x) en ps. 50, tot 'Doe goed, Heer'.

Hij gaat weer het Altaar binnen en vereert met de diaken het Altaar, vergeving vragend buigen zij ook voor het volk, waarna zij naar de proskomidie gaan. Zij bidden bij zichzelf zeggend:

God, wees mij zondaar genadig en ontferm U over mij.

Ὁ διάκονος· Ἐπαρον, Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς ἄρας τὸν Ἀέρα ἐπιτίθησι τοῖς ὤμοις τοῦ διακόνου, λέγων:

Ὁ ἱερεὺς· Ἐπάρατε τὰς χεῖρας ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Καὶ δίδει τὸ ἅγιον Δισκάριον εἰς τὸν διάκονον. Αὐτὸς δὲ λαμβάνει τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὅταν δὲ ὁ λαὸς εἴπῃ τὸ Ὡς τὸν Βασιλέα, τότε σιγῶ, καὶ ὁ διάκονος μετὰ τοῦ ἱερέως ἐξέρχονται ἐκ τῆς βορείας πύλης καὶ διέρχονται τὸ ἀριστερὸν κλίτος καὶ τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ ποιῶντες τὴν μεγάλην Εἴσοδον, τοῦ διακόνου ἐκφωνοῦντος μεγαλοφώνως:

Ὁ Ἱερεὺς / Ὁ Διάκονος· Πάντων ὑμῶν μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν. *Καὶ συμπληροῖ τὸν χειροβικὸν ὕμνον.*

Ὁ Διάκονος· Τῆς ἱερωσύνης σου μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς· Τῆς διακονίας σου μνησθεῖν Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

d Hef op, heer.

De priester plaatst de aër op de linkerschouder van de diaken en overhandigt de heilige diskos

p Heft uw handen op naar het heilige en zegent de Heer.

Met grote aandacht en eerbied plaatst hij de heilige diskos op het hoofd van de diaken. Zelf neemt de priester de afgedekte heilige kelk op.

[Zonder diaken plaatst hij de aër over zijn schouders, neemt de heilige kelk in zijn rechterhand en de heilige diskos in zijn linkerhand.]

Ze maken de grote intocht, voorafgegaan door de altaardienaars met de kaarsen en wierook. Door de noorddeur, langs de linkerkant van de kerk en terug door het midden van de kerk. Elkaar afwisselend roepen zij:

P/D U allen gedenke de Heer God in Zijn koninkrijk, immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen. *Het koor zingt het slot van het cherubijnenlied: Onzichtbaar begeleid door engelenscharen. Alleluja.*

De diaken gaat het eerst naar binnen en blijft rechts staan.

Wanneer de priester het altaar binnenkomt, zegt de diaken³²

d Uw priesterschap gedenke de Heer God in Zijn koninkrijk, immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

p Uw diakonaat gedenke de Heer God in Zijn koninkrijk, immer nu en altijd, en de eeuwen der eeuwen.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἀποθέτων τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ τὸν ἅγιον δίσκον ἐπὶ τοῦ ἁγίου ἀντιμνησίου, ἐπιλέγει:

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου σῶμα, σινδόνι καθαρῇ εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Εἶτα τίθησιν τὰ καλύμματα ἐν τῷ ἄνω ἀριστερῷ μέρει τῆς ἁγίας Τραπέζης. Καὶ λαβὼν τὸν ἀέρα ἀπὸ τῶν τοῦ Διακόνου ὤμων καὶ θυμιάσας αὐτόν, σκεπάζει τὰ ἅγια.

Ὁ διάκονος· Ἀγάθυνον, Δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς θυμᾶ (τρὶς) τὰ Ἅγια, λέγει ἅπαξ.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἀγάθυνον κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιων, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλημ.

Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης
ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα,

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου
μόσχους.

Ἀποδοὺς δὲ τὸ θυμιατὸν καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, λέγει τῷ διακόνῳ:

Ὁ ἱερεὺς· Μνήσθητί μου, ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ.

Ὁ διάκονος· Μνησθεῖ Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱερωσύνης σου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

De priester zet de heilige Kelk op het Altaar; hij neemt de heilige diskos over van de diaken en zet deze links van de heilige kelk, en kan hierbij zeggen

P *De edele Jozef nam Uw allerzuiverst lichaam van het kruis; hij wikkelde het in een reine linnen doek met welriekende kruiden en legde het in een nieuw graf.*

Hij legt de kleine velums opgevouwen op de linker-achterhoek van het Altaar, neemt het grote velum van de schouder van de diaken af, bewierookt dit en dekt ermee de heilige kelk en de heilige diskos af.

d Doe goed, Heer.

Dan bewierookt hij driemaal de Gaven:

P Doe goed, Heer, in Uw welbehagen aan Sion en mogen de muren van Jeruzalem worden opgebouwd.

Dan zult Gij behagen hebben in een offer van rechtvaardigheid, offerande en brandoffers.

Dan zal men kalveren op Uw altaar opdragen.³³

Hij geeft het wierookvat af en zegt met gebogen hoofd tot de diaken:

p Gedenk mij, broeder en concelebrant.

d De Heer God gedenke uw priesterschap in Zijn koninkrijk.

Εἶτα ὁ διάκονος, ὑποκλίνας τὴν κεφαλὴν, κρατῶν ἅμα καὶ τὸ ὄραριον, λέγει·

Εὐξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, δέσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεὺς· Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ἵψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Ὁ διάκονος· Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσει ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.
Μνήσθητί μου, δέσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεὺς· Μνησθεῖη σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν.

Καὶ ἀσπασάμενος τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως ἐξέρχεται ἐν τῷ συνήθει τόπῳ καὶ ἅμα τῇ λήξει τοῦ Χερουβικοῦ ὕμνου λέγει

τὰ Πληρωτικά

Ὁ Διάκονος· Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εισιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἵπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

De diaken zegt met gebogen hoofd:

Bid voor mij, heilige heer.

p De Heilige Geest zal over u komen,
en de kracht van de Allerhoogste
zal u overschaduwen.

d De Geest zelf moge met ons dienen
alle dagen van ons leven.
Gedenk mij, heilige heer.

p De Heer God gedenke u in Zijn koninkrijk,
immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

d Amen.

*Hij kust de rechterhand van de priester, gaat door de noorddeur het
altaar uit naar zijn gebruikelijke plaats voor de*

V R A G E N D E L I T A N I E

D Laten wij ons gebed tot de Heer voltooien.

K Heer, ontferm U. *(en na de volgende beden)*

D Voor de hier neergelegde kostbare Gaven, bidden wij
de Heer.

Voor dit heilig Godshuis en voor hen die er met geloof,
eerbied en vreze Gods binnentreden, bidden wij de
Heer.

Om bevrijding uit alle verdrukking, toorn, gevaar en
nood, bidden wij de Heer.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῆ σῆ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός· Παράσχου Κύριε.

Ὁ Διάκονος· Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσει, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαὶν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός· Σοὶ Κύριε.

Help en red ons, ontferm U en bescherm ons, o God, door Uw genade.

Dat de gehele dag volmaakt, heilig, vredig en zonder zonde moge zijn, vragen wij de Heer.

K Verleen, o Heer. *Na iedere bede.*

D Om een engel van vrede, een trouwe gids en beschermer van onze zielen en lichamen, vragen wij de Heer.

Om vergeving en kwijtschelding van onze zonden en overtredingen, vragen wij de Heer.

Om al wat goed en nuttig is voor onze zielen en om vrede voor de wereld, vragen wij de Heer.

Dat wij de overige tijd van ons leven in vrede en inkeer mogen doorbrengen, vragen wij de Heer.

Dat het einde van ons leven christelijk, smarteloos, zonder reden tot schaamte en vredig moge zijn en om een goede verantwoording voor de vreeswekkende rechterstoel van Christus, vragen wij.

Onze alheilige, ongerepte, hooggezegende, glorierijke Vrouwe, de Moeder Gods en altijd Maagd Maria, met alle heiligen indachtig, laten wij onszelf, elkaar en geheel ons leven toevertrouwen aan Christus onze God.

K Aan U, o Heer.

Ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὴν, μετὰ τὴν ἐν τῇ ἀγίᾳ Τραπέζῃ ἀπόθεσιν τῶν θείων Δώρων,

Εὐχὴν τῆς Προσκομιδῆς

Ὁ Ἱερεὺς· Κύριε, ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ μόνος Ἅγιος, ὁ δεχόμενος θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν δέησιν, καὶ προσάγαγε τῷ ἀγίῳ σου θυσιαστηρίῳ. Καὶ ικάνωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας πνευματικὰς ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς εὐρεῖν χάριν ἐνώπιόν σου, τοῦ γενέσθαι σοι εὐπρόσδεκτον τὴν θυσίαν ἡμῶν, καὶ ἐπισκηνώσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός σου τὸ ἀγαθὸν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως· Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πάσι.

Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Ὁ λαός· Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον.

Ἐν συλλειτουργίᾳ· Ἀγαπήσω σε, Κύριε ἡ ἰσχὺς μου, Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγὴ μου καὶ ὀύστης μου.

De priester zegt het gebed 'na het plaatsen van de Gaven op het Altaar'

HET GEBED VAN DE PROSKOMIDIE

P Heer, God, Albeheerser, Die alleen heilig zijt, Gij aanvaardt het offer van lof van hen die U aanroepen met geheel hun hart: aanvaard ook het gebed van ons, zondaars, en breng het naar Uw heilig Altaar. En stel ons in staat om U gaven en geestelijke offers aan te bieden, voor onze zonden en de in onwetendheid begane zonden van het volk. Acht ons waardig om genade te vinden voor Uw aangezicht, zodat ons offer U welgevalig moge zijn en de goede Geest van Uw genade op ons moge rusten en op deze hier liggende Gaven en op geheel Uw volk.

P *luide*: Door het mededogen van Uw eniggeboren Zoon, met Wie Gij gezegend zijt, samen met Uw alheilige, goede en levendmakende Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

P Vrede zij u allen.

K En met uw geest.

D Laat ons elkaar liefhebben om eensgezind te belijden:

K *De Vader, de Zoon en de Heilige Geest, de eenwezenlijke en ondeelbare Drievuldigheid.*

Maar bij concelebratie: Ik wil U liefhebben, Heer, mijn sterkte. De Heer is mijn steun, mijn toevlucht en mijn bevrijder.

Ὁ ἱερεὺς προσκυνήσας τρεῖς ἀσπάζεται τὰ Ἅγια οὕτως, ὡς εἰσιν ἐπικεκαλυμμένα, λέγων μυστικῶς:

Ὁ Ἰερεὺς· Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου, Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγή μου καὶ ῥύσσης μου.

Ὁμοίως καὶ ὁ διάκονος συμπροσκυνεῖ.

Ἐν συλλειτουργῶ· διδάσιν οἱ Ἰερεῖς τὸν ἀσπασμὸν τῆς εἰρήνης, ἀσπαζόμενοι ἀλλήλους, λέγοντες διαλογικῶς ὁ εἷς:

Ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν.

Καὶ ὁ ἕτερος:

Καὶ ἔστι καὶ ἔσται.

Ὁ διάκονος συμπροσκυνεῖ, ἐν ᾧ ἴσταται τόπῳ, ἀσπάζεται δὲ καὶ τὸ ὄράριον αὐτοῦ, ἔνθα ἐστὶ Σταυροῦ τύπος, (εἰ δὲ πολλοὶ εἰσιν αἱ διάκονοι, ἀσπάζονται ὁ εἷς τοῦ ἑτέρου τὸ ὄράριον καὶ λέγουσιν καὶ αὐτοὶ ὁμοίως) καὶ ἐκφωνεῖ·

Ὁ Διάκονος· Τὰς θύρας, τὰς θύρας.

Ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ ἱερεὺς, ἄρας τὸν Ἄερα ἐπάνω τῶν τιμίων δώρων, κινεῖ αὐτὸν ἀνοικτὸν ἠρέμῳ, εἶτα διπλώσας ἀποτίθησι μετὰ τῶν ἑτερον καλυμμάτων, λέγων καθ' ἑαυτὸν τὸ Πιστεύω.

Ὁ λαός· Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν.

Καὶ εἰς ἕνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα οὐ

De priester buigt driemaal, kust de afgedekte Gaven en bidt zacht:

P Ik wil U liefhebben, Heer, mijn sterkte. De Heer is mijn steun, mijn toevlucht en mijn bevrijder.

Ook de diaken buigt drie maal, waar hij staat.

Bij concelebratie geven de priesters elkaar de vredeskus.

De ene priester zegt:

Christus is in ons midden.

Waarop de ander antwoordt:

Hij is er, en zal er zijn.

De diaken buigt op de plaats waar hij staat en kust het kruis op zijn oraar. (Indien er meerdere diakens zijn, kust ieder zijn oraar en zij kussen elkaar ook op de schouders en zeggen hetzelfde als de priesters) en hij roept:

D De deuren, de deuren!

Laat ons in wijsheid aandachtig zijn.

De priester neemt het grote velum van de Gaven af en beweegt het rustig boven de Gaven, terwijl hij ook de geloofsbelijdenis in zichzelf zegt. Hierna vouwt hij het velum op en legt het bij de andere velums. De eerste der geestelijken of de lezer reciteert rustig en duidelijk de geloofsbelijdenis en ieder van de gelovigen:

Ik geloof in één God:

De almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde, van al het zichtbare en onzichtbare.

En in één Heer, Jezus Christus, de eniggeboren Zoon van God, geboren uit de Vader vóór alle eeuwen. Licht uit Licht, ware God uit de ware God, geboren, niet

ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα καὶ ταφέντα.

Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς.

Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.

Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλήσαν διὰ τῶν προφητῶν.

Εἰς μίαν, ἁγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν Ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ λαός· Ἐλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ διάκονος εἰσέρχεται διὰ τῆς ὥραιας πύλης εἰς τὸ Ἱερόν.

geschapen, één in wezen met de Vader en door Wie alles geworden is. Die om ons, mensen, en om onze verlossing uit de hemel is nedergedaald, en vlees heeft aangenomen door de Heilige Geest uit de Maagd Maria, en mens geworden is. Die voor ons onder Pontius Pilatus gekruisigd is, geleden heeft en begraven is; Die opgestaan is op de derde dag volgens de Schriften; Die opgevaren is ten hemel en zetelt aan de rechterhand van de Vader; Die zal wederkomen in heerlijkheid, om levenden en doden te oordelen, en aan Wiens Rijk geen einde zal zijn. En in de Heilige Geest, Heer en levendmaker, Die uitgaat van de Vader, Die aanbeden en verheerlijkt wordt tezamen met de Vader en de Zoon, Die door de profeten gesproken heeft. In één heilige, katholieke en apostolische Kerk. Ik belijd één doop tot vergeving van zonden. Ik verwacht de opstanding van de doden, en het leven van de komende eeuwigheid. Amen.

DE ANAFORA

- D** Laat ons eerbiedig staan; laat ons met vreze staan; laat ons aandachtig zijn om het heilig Offer in vrede op te dragen.
- K** Barmhartigheid, vrede, een offer van lof.

De diaken gaat het altaar binnen, buigt zich drie keer.

Ὁ ἱερεὺς ὀπιζῶν τὰ Ἅγια, ἐκφωνεῖ:

Ὁ Ἱερεὺς· Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαὸν εὐλογεῖ αὐτὸν διὰ τοῦ Ἀέρος.

+ εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ λαός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ ἱερεὺς, ὑψῶν ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας, ἐκφωνεῖ:

Ὁ Ἱερεὺς· Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.

Ὁ λαός· Ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Καὶ στραφεὶς πρὸς ἀνατολὰς λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ λαός· Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ Ἱερεὺς (μυστικῶς)· Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνεκφραστός, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰετῶν, ὡσαύτως ὦν, σὺ καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες, καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν, καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες καὶ τὴν βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν. Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ τῷ μονογενεῖ σου Ἰϋίῳ καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ, ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν

De priester maakt met het velum een kruisteken boven de kelk, terwijl hij zegt:

P De genade van onze Heer Jezus Christus,
de liefde van God de Vader,
en de gemeenschap van de Heilige Geest

hij draait zich om en zegent het volk met het velum in zijn hand.

+ zij met u allen.

K En met uw geest.

met opgeheven handen:

P Omhoog de harten!

K Wij hebben ze bij de Heer.

naar het oosten gewend:

P Laat ons de Heer dankzeggen!

K Het is waardig en recht.³⁴

P Waardig is het en recht, U te bezingen, U te zegenen, U te loven, U te danken, U te aanbidden, op iedere plaats van Uw heerschappij. Want Gij zijt de onzegbare, ondoorgrondelijke, onzichtbare en onvatbare God, de altijd Zijnde, de onveranderlijk zijnde: Gij en Uw eniggeboren Zoon en Uw Heilige Geest. Gij hebt ons uit het niet-zijn tot het zijn gebracht, en nadat wij gevallen waren, hebt Gij ons weer opgericht. En Gij hebt zonder ophouden alles gedaan tot Gij ons naar de hemel omhoog had gevoerd en ons Uw komend Koninkrijk had geschonken. Voor dit alles danken wij U en Uw eniggeboren Zoon en Uw Heilige Geest: voor alle openlijk en in het verborgene aan ons bewe-

φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων. Εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς Λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας καίτοι σοι παρεστήκασι χιλιάδες ἀρχαγγέλων καὶ μυριάδες ἀγγέλων, τὰ Χερουβείμ καὶ τὰ Σεραφείμ, ἑξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια, περωτά,

Ἐκφώνως τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκραγόντα καὶ λέγοντα.

Ὁ λαός: Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαώθ· πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ὡσαννὰ ὁ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Τούτου λεγομένου, λαβὼν ὁ Διάκονος τὸν ἀστερίσκον ἐκ τοῦ ἀγίου δίσκου, ποιεῖ σταυροῦ τύπον ἐπάνω αὐτοῦ καί, ἀποσπογγίσας καὶ ἀσπασάμενος αὐτόν, ἀποτίθησι μετὰ τοῦ ἀέρος. Ὁ ἱερεὺς συνεχίζει ἐπευχόμενος μυστικῶς:

Ὁ Ἱερεὺς: Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν μακαρίων δυνάμεων, Δέσποτα φιλάνθρωπε, βοῶμεν καὶ λέγομεν: Ἄγιος εἶ καὶ πανάγιος Σὺ καὶ ὁ μονογενῆς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον. Ἄγιος εἶ καὶ πανάγιος καὶ μεγαλοπρεπῆς ἡ δόξα σου. Ὅς τὸν κόσμον σου οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν Υἱόν σου τὸν μονογενῆ δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. Ὅς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οικονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδοτο ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσὶ, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἰπὼν·

zen weldaden, die wij kennen en die wij niet kennen. Wij danken U ook voor deze Liturgie, die Gij uit onze handen wilt aanvaarden, terwijl toch duizenden aartsengelen en tienduizenden engelen bij U staan, de cherubijnen en de serafijnen met zes vleugels en vele ogen, hoog opwiekend,

luid: Het triomflied zingend, roepend, luid jubelend en zeggend:

K Heilig, heilig, heilig, de Heer Sabaoth: vol zijn hemel en aarde van Uw heerlijkheid. Hosanna in den hoge. Gezegend Hij Die komt in de Naam des Heren, Hosanna in den hoge.

Ondertussen neemt de diaken voorzichtig de ster van de heilige diskos af, veegt haar af, vouwt haar op en legt haar terzijde. Hierna gaat hij door met het bewaaiëren van de Gaven. De priester bidt zacht:

P Met deze zalige krachten, menslievende Heer, roepen ook wij en zeggen: Heilig zijt Gij en alheilig: Gij en Uw eniggeboren Zoon en Uw Heilige Geest. Heilig zijt Gij, alheilig, en hoogverheven is Uw heerlijkheid. Zozeer hebt Gij Uw wereld liefgehad, dat Gij Uw eniggeboren Zoon gegeven hebt, opdat ieder die in Hem gelooft niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe. Hij is gekomen en heeft heel de heilsbeschikking voor ons volbracht. In de nacht waarin Hij werd overgeleverd, of liever, waarin Hij Zichzelf overleverde voor het leven van de wereld, nam Hij brood in Zijn heilige, reine en smetteloze handen, dankte Hij en zegende, heiligde het, brak het en gaf het aan Zijn heilige leerlingen en apostelen zeggend:

ἐκφώνως·

**Λάβετε, φάγετε,
τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα,
τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον,
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.**

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐπευχόμενος λέγει· Ὅμοίως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ
τὸ δειπνήσαι, λέγων

ἐκφώνως·

**Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες,
τοῦτό ἐστὶ τὸ αἷμά μου,
τὸ τῆς καινῆς διαθήκης,
τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν
ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.**

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐπευχόμενος λέγει· Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτη-
ρίου ταύτης ἐντολῆς καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγε-
νημένων, τοῦ σταυροῦ, τοῦ τάφου, τῆς τριημέρου
ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ
δεξιῶν καθέδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν
παρουσίας.

ἐκφώνως·

**Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν
σοὶ προσφέρομεν
κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.**

Ὁ ἱερεὺς ὑψοῖ τὰ ἅγια διασταυρῶν τὰς χεῖρας.

Ὁ λαός· Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν,
Κύριε, καὶ δεόμεθά σου, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

luide:

**Neemt, eet,
dit is Mijn Lichaam,
dat voor u gebroken wordt
tot vergeving van zonden.**

K Amen.

P *zacht:* Evenzo ook de kelk na het avondmaal, zeggend:

luide:

**Drinkt allen hieruit,
dit is Mijn Bloed,
van het Nieuwe Verbond,
dat voor u en voor velen
vergoten wordt tot vergeving van zonden.**

K Amen.

P *zacht:* Dit verlossend gebod nu indachtig,
en alles wat voor ons geschied is:
het kruis, het graf, de opstanding op de derde dag,
de hemelvaart, het zetelen ter rechterzijde
en de wederkomst in heerlijkheid,

luide:

**bieden wij U aan:
het Uwe van het Uwe,
in alles en voor alles.**

*tijdens deze woorden heft hij met gekruiste handen de Gaven op.*³⁵

K U bezingen wij, U zegenen wij, U danken wij o Heer,
en wij bidden U, onze God.

Ὁ Ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται· Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν, καὶ παρακαλούμέν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν· κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα.

Ἐπειτα ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος προσκυνοῦσι τρεῖς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης. Ὁ διάκονος δεικνύων διὰ τοῦ ὄραριου τὸν ἅγιον Ἄρτον, λέγει μυστικῶς·

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ Ἱερεὺς σφραγίζει τὸν ἅγιον Ἄρτον καὶ λέγει·

*Ὁ Ἱερεὺς· + Καὶ ποιήσον τὸν μὲν Ἄρτον τούτον,
τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου.*

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ διάκονος δεικνύων τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει μυστικῶς·

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγει·

*Ὁ Ἱερεὺς· + Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ,
τίμιον αἶμα τοῦ Χριστοῦ σου.*

Ὁ διάκονος· Ἀμήν.

Ὁ διάκονος δεικνύων ἀμφότερα τὰ ἅγια, λέγει μυστικῶς·

Ὁ διάκονος· Εὐλόγησον, δέσποτα, ἀμφότερα τὰ ἅγια.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν ἀμφότερα τὰ ἅγια, λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· + Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ.

Ποιοῦσι δὲ ἀμφότεροι τρεῖς γονυκλισίας.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν· Ἀμήν· Ἀμήν.

Καὶ λαβὼν τὸν δεδιπλωμένον Ἀέρα, ῥιπίζει δι' αὐτοῦ τὰ Ἅγια.

P *met gebogen hoofd:* Ook bieden wij U deze geestelijke en onbloedige eredienst aan, en vragen, bidden en smeken U: zend Uw Heilige Geest neer over ons en over deze Gaven die hier liggen.

De priester en de diaken buigen beiden driemaal voor het Altaar. Met gebogen hoofd wijst de diaken met zijn oraar naar het heilig Brood en zegt zacht:

d Zegen, heer, het heilige Brood.

Opgestaan zegent de priester met een kruisteken het heilig Brood:

P + En maak dit Brood, het kostbaar Lichaam van Uw Christus.

d Amen.

En hij wijst naar de heilige Kelk en zegt zacht:

d Zegen, heer, de heilige Kelk.

De priester zegent de heilige Kelk:

P + En wat in deze kelk is, het kostbaar Bloed van Uw Christus.

d Amen.

En hij wijst naar beide Heilige Gaven en zegt zacht:

d Zegen, heer, beide heilige Gaven.

De priester zegent beide heilige Gaven zeggend:

P + Ze veranderend door Uw Heilige Geest.

Beide maken drie buigingen.

d Amen. Amen. Amen.

En hij bewaaiert de Gaven met het opgevouwen grote velum.

Ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπευχόμενος

Ὁ Ἱερεὺς· Ὡστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νήψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς Βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα.

Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν, ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων προπατόρων, πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, κηρῶν, εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, ἐγκρατευτῶν καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Καὶ θυμῶν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν κατέμπροσθεν, λέγει

ἐκφώνως· Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Καὶ ἐπιδίδωσι τὸ θυματήριον τῷ διακόνῳ, ὅστις θυμῶν κύκλω τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, μνημονεῦει καθ' ἑαυτὸν, ὧν ἂν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Ὁ λαός· Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζειν σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ· τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, σέ μεγαλύνομεν. ἢ τὸν εἰρμόν τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ Κανόνος τῆς ἑορτῆς.

Ὁ διάκονος μνημονεῦει τὰ δίπτυχα τῶν κεκοιμένων.

Met gebogen hoofd bidt de priester:

P Opdat zij voor hen die ze ontvangen, worden tot waakzaamheid van ziel, tot vergeving van zonden, tot gemeenschap van Uw Heilige Geest, tot vervulling van het Koninkrijk der hemelen, tot vrijmoedigheid tegenover U, maar niet tot een oordeel of veroordeling.

Ook bieden wij u deze geestelijke eredienst aan voor de in geloof ontslapen voorvaders, vaders, aartsvaders, profeten, apostelen, predikers, evangelisten, martelaren, belijders, asketen en voor elke rechtvaardige geest, die in geloof tot volmaaktheid gekomen is.

Hij bewierookt de Gaven, staande voor het Altaar en zegt:

P *luid* In het bijzonder voor onze alheilige, ongerepte, hooggezegende, glorierijke Vrouwe, de Moeder Gods en altijd Maagd Maria!

Hij geeft het wierookvat aan de diaken, die het Altaar rondom bewierookt en bij zichzelf gedenkt wie hij wil van de levenden en de doden [hij heft het antidoron op boven de H. Gaven] ³⁶

K Waarlijk, het is waardig, u zalig te prijzen, Moeder Gods; u, de altijd zaliggeprezen, alreine Moeder van onze God. U, eerbiedwaardiger dan de Cherubijnen, en onvergelijkelijk glorierijker dan de Serafijnen; die ongerept God het Woord hebt gebaard, in waarheid Gods Moeder: u verheffen wij. *of de 9e Irmos op hoogfeesten.*

De diaken leest de dyptieken der overledenen.

Ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται μυστικῶς:

Ὁ Ἱερεὺς: Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, προφήτου, προδρομοῦ καὶ βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμεων ἀποστόλων· τοῦ ἁγίου (*δεινός*) οὐ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελούμεν, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ὧν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός.

Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου (*καὶ μνημονεύει ὀνομαστὶ ὧν βούλεται*) καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου.

Ἔτι παρακαλοῦμέν σε· Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ καὶ μοναχικοῦ τάγματος.

Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης· ὑπὲρ τῆς ἁγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας· ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνεΐα καὶ σεμνῇ πολιτεΐα διαγόντων. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς, ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν, ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

ἐκφώνως: Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (*Ἀθηναγόρου*), ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶρον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομούντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Ὁ διάκονος μνημονεύει τὰ δίπτυχα τῶν ζώντων, εἶτα δὲ ἐκφωνεῖ

De priester bidt met gebogen hoofd:

P *zacht* Voor de heilige profeet, voorloper en dooper Johannes; voor de heilige roemrijke, alomgeprezen apostelen; voor de heilige (*van de dag*) van wie wij de gedachtenis viëren; en voor al Uw heiligen; bezoek ons, o God, omwille van hun smeekbeden.

En gedenk allen die ontslapen zijn in de hoop op de opstanding tot het eeuwige leven; (*en hij gedenkt wie hij wil van de overledenen bij naam.*) en geef hun rust, daar waar het licht van Uw aanschijn straalt.

Ook vragen wij U: gedenk, Heer, alle orthodoxe bisschoppen die het woord van Uw waarheid recht verkondigen; alle priesters en diakens in Christus en allen die tot Uw dienst gewijd zijn.

Ook bieden wij U deze geestelijke eredienst aan voor heel de wereld; voor de heilige katholieke en apostolische Kerk; en voor hen die een rein en ingetogen leven leiden. Geef aan hen die ons regeren een tijd van vrede, opdat ook wij in die vrede een kalm en rustig leven mogen leiden, in alle vroomheid en ingetogenheid.

luid: Gedenk, Heer, allereerst onze aartsbisschop (*Athenagoras*)³⁷, en geef dat hij voor Uw heilige kerken nog lang in vrede ongedeerd, eervol en in goede gezondheid moge leven, en het woord van Uw waarheid recht moge verkondigen.

De diaken leest de diptieken der levenden, daarna roept hij uit:

Ὁ Διάκονος· Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ λαός· Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται μυστικῶς·

Ὁ Ἱερεὺς· Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως, ἐν ἣ παροικούμεν, καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς.

Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσοῦντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις σου Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου ἐξαπόστειλον.

ἐκφώνως· Καὶ δὸς ἡμῖν, ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μᾶ καρδιά, δοξάζειν καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαόν·

Ὁ Ἱερεὺς· + Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ λαός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ διάκονος, ἐξελθὼν καὶ στᾶς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει·

Ὁ Διάκονος· Πάντων τῶν ἀγίων μνημονεύσαντες, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

D En hen die ieder in zijn gedachten heeft,
en allen en allen.

K En allen en allen.

Ondertussen bidt de priester verder met gebogen hoofd:

P *zacht* Gedenk, Heer, de stad waar wij wonen, elke stad
en streek en de gelovige bewoners.

Gedenk, Heer, de reizenden, de zieken, de lijdenden,
de gevangenen en hun redding.

Gedenk, Heer, hen die goede vrucht dragen en wel-
doen in Uw heilige kerken; en hen die aan de armen
denken: en zend ons allen Uw genade.

luid:

P En geef ons, om met één mond en één hart Uw alom-
geëerde en hoogverheven Naam te verheerlijken en te
bezingen, van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest,
nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

De priester wendt zich tot het volk en zegent:

P + De barmhartigheid van onze grote God en Redder
Jezus Christus zal met u allen zijn.

K En met uw geest.

De diaken verlaat het altaar en zegt op zijn gebruikelijke plaats:

D Laat ons, na de gedachtenis van alle heiligen,
nogmaals en nogmaals in vrede bidden tot de Heer.

K Heer, ontferm U. *(Na iedere bede)*

Ὁ Διάκονος: Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψη ἡμῖν τὴν θεῖαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ λαός: Παράσχου Κύριε.

Ὁ Διάκονος: Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

D Voor de aangeboden en geheiligde, kostbare Gaven, bidden wij de Heer.

Dat onze menslievende God, Die deze Gaven heeft aanvaard op Zijn heilig, hemels, onstoffelijk Altaar, tot een welriekende geestelijke geur, ons daarvoor de goddelijke genade en de gave van de Heilige Geest moge toezenden, bidden wij.

Om bevrijding uit alle verdrukking, toorn, gevaar en nood, bidden wij de Heer.

Help en red ons, ontferm U en bescherm ons, o God, door Uw genade.

Dat de gehele dag volmaakt, heilig, vredig en zonder zonde moge zijn, vragen wij de Heer.

K Verleen, o Heer. *Na iedere bede.*

D Om een engel van vrede, een trouwe gids en beschermer van onze zielen en lichamen, vragen wij de Heer.

Om vergeving en kwijtschelding van onze zonden en overtredingen, vragen wij de Heer.

Om al wat goed en nuttig is voor onze zielen en om vrede voor de wereld, vragen wij de Heer.

Dat wij de overige tijd van ons leven in vrede en inkeer mogen doorbrengen, vragen wij de Heer.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαὶν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πάσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός· Σοί, Κύριε.

Τούτων λεγομένων, ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται μυστικῶς:

Ὁ Ἱερεὺς· Σοὶ παρακατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλόανθρωπε, καὶ παρακαλούμέν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν· καταξίωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων σου καὶ φρικτῶν μυστηρίων ταύτης τῆς ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς τραπέζης, μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς Πνεύματος Ἁγίου κοινωνίαν, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κριμα ἢ εἰς κατάκριμα.

ἐκφώνως· Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παρρησίας, ἀκατακρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι Σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν:

Ὁ λαός· Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ διάκονος ζώννυται τὸ ὄράριον στανροειδῶς.

Dat het einde van ons leven christelijk, smarteloos, zonder reden tot schaamte en vredig moge zijn en om een goede verantwoording voor de vreeswekkende rechterstoel van Christus, vragen wij.

Om eenheid van geloof en gemeenschap met de Heilige Geest vragend, laten wij onszelf, elkaar en geheel ons leven toevertrouwen aan Christus onze God.

K Aan U, o Heer.

P *zacht* Aan U, menslievende Heer, vertrouwen wij geheel ons leven toe en onze hoop. Wij vragen, bidden en smeken U: acht ons waardig om met een zuiver geweten deel te nemen aan de hemelse, huiveringwekkende Mystериën van Uw heilige en geestelijke maaltijd, tot vergeving van zonden en kwijtschelding van onze overtredingen, tot gemeenschap met de Heilige Geest, tot beërving van het Koninkrijk der hemelen, tot vrijmoedigheid tegenover U, maar niet tot oordeel of veroordeling.

luid En acht ons waardig, Heer, dat wij vrijmoedig, zonder veroordeling, het wagen U, de hemelse God, als Vader aan te roepen en te zeggen:

Allen: Onze Vader, Die in de hemelen zijt, Uw Naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk kome, Uw wil geschiede, zoals in de hemel zo ook op aarde, geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaren vergeven, en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.

ondertussen maakt de diaken zijn oraar kruisgewijs vast.

Ὁ Ἱερεύς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς· + Εἰρήνη πάσι.

Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ λαός· Σοὶ Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς· Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἀόρατε, ὁ τῇ ἀμετρήτῳ σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγών. Αὐτός, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἐπίδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς· οὐ γὰρ ἔκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλὰ σοὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκειμένα πάσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλισον, κατὰ τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον· τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον· τοὺς νοσοῦντας ἴασαι, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

ἐκφώνως· Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς· Πρόσχες Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἀγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ.

P Want van U is het koninkrijk, de kracht en de heerlijkheid: van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

P + Vrede zij u allen.

K En met uw geest.

D Buigt uw hoofd voor de Heer.

K Voor U, o Heer.

P Wij danken U, onzichtbare Koning, Die door Uw onmetelijke kracht alles geschapen hebt en in de overvloed van Uw ontferming alles vanuit het niet-zijn tot het zijn hebt gebracht. Heer, zie uit de hemel neer op hen die het hoofd buigen voor U. Want zij buigen niet voor vlees en bloed, maar voor U, de ontzagwekkende God. Heer, wend dan ten goede alles wat ons overkomt, overeenkomstig ieders behoefte. Vaar mee met de varenden, vergezel de reizenden, genees de zieken, Geneesheer van onze zielen en lichamen.

luid: Door de genade, de barmhartigheid en de mensenzinnelijkheid van Uw eniggeboren Zoon, met wie Gij gezegend zijt, samen met Uw alheilige, goede en levendmakende Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

P Sla acht op ons, Heer Jezus Christus onze God, vanuit Uw heilige woning en vanaf de glorietroon van Uw Koninkrijk, en kom ons heiligen, Gij Die in den hoge zetelt met de Vader en hier onzichtbaar bij ons zijt. Verwaardig U om met Uw machtige hand Uw smetteloos Lichaam en Uw kostbaar Bloed aan ons te geven, en door ons aan heel het volk.

Ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος προσκυνοῦσιν λέγοντες μυστικῶς:

Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με (τρῖς).

Εἶτα ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ:

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς, ὑψῶν τὸν ἅγιον Ἄρτον, ἐκφωνεῖ:

Ὁ Ἱερεὺς· Τὰ Ἅγια τοῖς ἀγίοις.

Ὁ λαός· Εἰς Ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς. Ἀμήν. *Καὶ εἶτα τὸ κοινωνικόν.*

Ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα:

Ὁ διάκονος· Μέλισσον, δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ ἱερεὺς, μελίζων αὐτὸν εἰς μερίδας τέσσαρας μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας, λέγει:

**ΙΣ
ΝΙ ΚΑ
ΧΣ**

Ὁ Ἱερεὺς· Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ,

ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος·

ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος ἀλλὰ τοὺς μετέχοντας ἀγιάζων.

Ὁ διάκονος· Πλήρωσον, δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς λαβὼν τὴν ἄνω κειμένην μερίδα, τὴν ἔχουσαν τοὺς χαρακτήρας ΙΣ, ποιεῖ σὺν αὐτῇ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου καί, ἐμβάλλων ταύτην ἐν αὐτῷ, λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Πλήρωμα Πνεύματος Ἁγίου.

Ὁ διάκονος· Ἀμήν.

Hierna buigen de priester en de diaken dáár waar zij staan, zeggend:
God, wees mij zondaar genadig en ontferm U over mij. (3x)

Wanneer de diaken ziet dat de priester het Lam gaat opheffen:

D Laat ons aandachtig zijn !

De priester heft het heilig Lam op:

P Het Heilige voor de heiligen.

De diaken gaat het altaar binnen.

K Eén is heilig, één is Heer, Jezus Christus, tot heerlijkheid van God de Vader. Amen. *Het koor zingt het communievers.*

De diaken gaat rechts van de priester staan.

d Breek, heer, het heilige Brood.

De priester breekt het Brood in vieren, en legt de vier delen kruisgewijs op de heilige diskos:

IC
NI KA
XC

P Gebroken en gedeeld wordt het Lam Gods.
Het wordt ontleed, maar niet gescheiden.
Het wordt altijd gegeten en raakt nooit op,
maar heiligt hen die eraan deelnemen.

d Vul, heer, de heilige kelk.

De priester neemt het bovenste deel, met de letters IC, maakt ermee een kruisteken boven de heilige kelk en zegt, terwijl hij het in de heilige kelk doet:

P Volheid van de Heilige Geest.

d Amen.

Και λαβὼν τὸ Ζέον, λέγει πρὸς τὸν ἱερέα:

Ὁ διάκονος: Εὐλόγησον, δέσποτα, τὸ ζέον.

Ὁ Ἱερεύς: + Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος ἐγγέει ἐκ τοῦ Ζέοντος τὸ ἀρκοῦν σταυροειδῶς ἐν τῷ ἀγίῳ Ποτηρίῳ, λέγων:

Ὁ Διάκονος: Ζέσις πίστεως, Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν.

Ὁ δὲ Ἱερεύς καὶ ὁ διάκονος λέγουσιν εὐλαβῶς

τὰς Εὐχὰς τῆς ἁγίας Μεταλίψεως

Ὁ Ἱερεύς: Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι σὺ εἶ ἀληθῶς ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. Ἔτι πιστεύω, ὅτι τοῦτο αὐτὸ ἐστὶ τὸ ἄχραντον Σῶμά σου καὶ τοῦτο αὐτὸ ἐστὶ τὸ τίμιον Αἷμά σου. Δέομαι οὖν σου· ἐλέησόν με καὶ συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ· καὶ ἀξιώσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων, εἰς ἄφεισιν ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἴδου βαδίζω πρὸς θείαν κοινωνίαν.

Πλαστουργὲ μὴ φλέξης με τῇ μετουσίᾳ.

Πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον.

Ἄλλ' οὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλίδος.

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον Υἱὲ Θεοῦ κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἶπω· οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ ληστής ὁμολογῶ σοι· Μνήσθητί μου Κύριε ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

De diaken brengt het hete water naar de priester.

d Zegen, heer, het hete water.

P + Gezegend is de gloed van Uw heilige Gaven, immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

De diaken giet kruisgewijs voldoende heet water in de heilige kelk:

D Gloed van geloof, vol van Heilige Geest. Amen.

De priester en de diaken bidden aandachtig

DE COMMUNIEGEBEDEN³⁸

P Ik geloof, Heer, en belijd, dat Gij waarlijk de Christus zijt, de Zoon van de levende God, in de wereld gekomen om zondaars, van wie ik de eerste ben, te verlossen. Ook geloof ik dat dit Uw vlekkeloos Lichaam is, en dat Uw kostbaar Bloed. Daarom bid ik U: ontferm U over mij en vergeef mij mijn zonden, die ik gewild en ongewild, in woord en daad, bewust en onbewust begaan heb. En acht mij waardig om zonder veroordeling deel te hebben aan Uw vlekkeloze Mysteriën, tot vergeving van zonden en tot eeuwig leven.

Zie, ik nader tot de goddelijke communie:
Schepper, verzeng mij niet door deze deelname,
want Gij zijt immers vuur, dat de onwaardigen verbrandt.
Maar zuiver mij toch van elke smet.

Zoon van God, neem mij heden aan als deelgenoot van Uw mystiek Avondmaal: want Uw vijanden zal ik geenszins over dit Mysterie spreken, noch zal ik U een kus geven zoals Judas, maar zoals de rover belijd ik U: gedenk mij, Heer, in Uw Koninkrijk.

Θεουργὸν αἶμα φρίξον, ἄνθρωπε, βλέπων·
Ἄνθραξ γάρ ἐστι τοὺς ἀνάξιους φλέγων·
Θεοῦ τὸ σῶμα καὶ θεοὶ με καὶ τρέφει·
Θεοὶ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως.

Ἐθελξας πόθῳ με Χριστέ, καὶ ἡλλοίωσας τῷ θείῳ σου
ἔρωτι· ἀλλὰ κατάφλεξον πυρὶ αὐτῷ τὰς ἁμαρτίας μου,
καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ τρυφῆς καταξίωσον, ἵνα
τὰς δύο σκιρτῶν μεγαλύνω, Ἀγαθέ, παρουσίας σου.

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου πῶς εἰσελεύσομαι
ὁ ἀνάξιος; Ἐὰν γὰρ τολμήσω συνεισελθεῖν εἰς τὸν
Νυμφῶνα, ὁ χιτῶν με ἐλέγχει ὅτι οὐκ ἐστι τοῦ γάμου,
καὶ δέσμιος ἐκβαλοῦμαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων. Καθάρι-
σον, Κύριε, τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς μου καὶ σῶσόν με ὡς
φιλάνθρωπος.

Δέσποτα φιλάνθρωπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός
μου, μὴ εἰς κρίμά μοι γένοιτο τὰ ἅγια ταῦτα, διὰ τὸ
ἀνάξιον εἶναι με, ἀλλ' εἰς κάθαρσιν καὶ ἁγιασμὸν
ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ εἰς ἀρραβῶνα τῆς μελλού-
σης ζωῆς καὶ βασιλείας. Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι
τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι, τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα
τῆς σωτηρίας μου.

Τοῦ δεῖπνου σου...

Huiver, o mens, bij het zien van het vergoddelijkend Bloed. Het is immers vuur, dat de onwaardigen verbrandt. Het Lichaam van God vergoddelijkt en voedt mij: Het vergoddelijkt mij geest en voedt op wonderbare wijze mijn denken.

Gij bracht mij onder Uw bekoring, o Christus, door innig verlangen, en Gij veranderde mij door Uw goddelijke liefde. Verbrand nu met onstoffelijk vuur mijn zonden en maak mij waardig mij te laven aan Uw zoetheid, opdat ik jubelend Uw beide komsten moge verheerlijken, o Goede.

In de stralende luister van Uw heiligen, hoe kan ik, onwaardige, daarin binnentreden? Want als ik het waag mee naar binnen te gaan in de bruiloftszaal, maakt mijn kleed mij beschaamd, want het past niet bij een bruiloft, en geboeid zal ik door de engelen naar buiten worden geworpen. Reinig, Heer, de smetten van mijn ziel, en red mij als Menslievende.

Menslievende Meester, Heer Jezus Christus, mijn God, laten deze heilige Mystериën mij niet tot een oordeel strekken, omdat ik onwaardig ben, maar tot reiniging en heiliging van ziel en lichaam en tot onderpand van het komende leven en koninkrijk. Het is dus goed voor mij om mij vast te hechten aan God, en mijn hoop op verlossing te stellen op de Heer.

En weer: Zoon van God ...

Εἶτα, λαβὼν μίαν μερίδα τοῦ ἁγίου ἄρτου (ΧΣ), λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Μεταδίδοταί μοι *(δεῖνι)* τῷ πρεσβυτέρῳ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ μεγαλαμβάνει μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας.

Ὁ ἱερεὺς· (Ἱερο)διάκονε, πρόσελθε.

Ὁ διάκονος· Ἴδου προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν. Μετάδος μοι, δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ ἱερεὺς· Μεταδίδοταί σοι *(δεῖνι)* τῷ (ιερο)διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν σου ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ὁ δὲ διάκονος λαμβάνει ἐν τῇ παλάμῃ τὸν ἅγιον Ἄρτον καὶ ἀπέρχεται ὀπισθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ μεταλαμβάνει.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς λαμβάνει τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Ἔτι μεταδίδοταί μοι *(δεῖνι)* τῷ πρεσβυτέρῳ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Dan neemt de priester een deel van het heilig Brood [XC], zeggend:

P Het kostbaar en heilig Lichaam van onze Heer, God en Redder Jezus Christus wordt gegeven aan mij priester (N.N.) tot vergeving van mijn zonden en tot eeuwig leven.

En hij nuttigt het heilig Brood zorgvuldig met vreze Gods.

p (Hiëro-)Diaken, treed naderbij.

d Zie, ik nader tot Christus, onze onsterfelijke Koning en God. Geef mij, heer, het kostbaar en heilig Lichaam van onze Heer, God en Redder Jezus Christus, tot vergeving van mijn zonden en tot eeuwig leven.

p Het kostbaar en heilig Lichaam van onze Heer, God en Redder Jezus Christus wordt gegeven aan u, (hiëro-)diaken (N.N.) tot vergeving van uw zonden en tot eeuwig leven.

De diaken ontvangt het heilig Brood op zijn hand, gaat naar de achterkant van het Altaar waar hij het nuttigt. Dan neemt de priester de heilige kelk op met de kelkdoek:

P Het kostbaar en heilig³⁹ Bloed van onze Heer, God en Redder Jezus Christus wordt gegeven aan mij, priester (N.N.) tot vergeving van mijn zonden en tot eeuwig leven.

Και μεγαλαμβάνει τρίτον ἐξ αὐτοῦ, ἀποσπογγίζων διὰ τοῦ ἐν χερσὶ καλύμματος τὰ τε ἴδια χεῖλη καὶ τὸ ἅγιον Ποτήριον, καὶ ἀσπασάμενος αὐτὸ λέγει·

Ὁ Ἱερεύς· Τοῦτο ἤφατο τῶν χειλέων μου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ.

Καλεῖ δὲ τὸν διάκονον λέγων·

Ὁ ἱερεύς· (Ἱερο)Διάκονε, ἔτι πρόσελθε.

Ἐλθὼν δὲ ὁ διάκονος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης σπογγίζει μετὰ τῆς Μούσης τὴν παλάμην αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἁγίου Δίσκου, λέγων ἅμα·

Ὁ διάκονος· Ἴδου ἔτι προσέρχομαι. Μετάδος μοι δέσποτα, τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ὁ ἱερεύς μεταδίδει αὐτῷ τρίτον ἐκ τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, τοῦ διακόνου μόνου ὠθοῦντος τρεῖς τὴν βάσιν τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγει·

Ὁ ἱερεύς· Ἐτι μεταδίδοταί σοι (δεῖνι) τῷ εὐλαβεστάτῳ διακόνῳ τὸ τίμιον καὶ ἅγιον Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν σου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Τοῦτο ἤφατο τῶν χειλέων σου καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ.

Ὁ ἱερεύς ἀποτίθῃσι τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ.

Hij drinkt driemaal, veegt met de doek zijn lippen af en de rand van de heilige kelk, kust deze en zegt:

P Dit heeft mijn lippen aangeraakt, het neemt mijn ongerechtigheden weg en reinigt mij van mijn zonden.

p (Hiëro-)Diaken, tred nogmaals naderbij.

Wanneer de diaken bij het Altaar komt, veegt hij met de spons zijn handpalm af boven de heilige diskos.

d Zie, ik nader nogmaals. Geef mij, heer, het kostbaar en heilig³⁹ Bloed van onze Heer, God en Redder Jezus Christus, tot vergeving van mijn zonden en tot eeuwig leven.

De priester laat hem driemaal drinken uit de heilige kelk, waarbij de diaken alleen drie maal de voet van de kelk voorzichtig iets beweegt.

p Het kostbaar en heilig³⁹ Bloed van onze Heer, God en Redder Jezus Christus wordt gegeven aan u (Hiëro-)diaken (N.N.) tot vergeving van uw zonden en tot eeuwig leven. Amen.

Zie, dit heeft uw lippen aangeraakt en neemt uw ongerechtigheden weg en reinigt u van uw zonden.

De priester zet de kelk neer op het altaar.

Εἰ δὲ πολλοὶ εἰσὶν οἱ βουλόμενοι κοινωνῆσαι, μελίζει ἐπὶ τὸν ἅγιον Δίσκον τὰς μερίδας τοῦ Ἄμνου, ὁ δὲ διάκονος εἰσκομίζει αὐτὰς μὲ τὴν μούσαν ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ. Εἶτα λέγει·

*Μόνον εἰς ἣν περίπτωσιν οὐδεὶς ἢ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ βουλόμενοι κοινωνῆσαι, οὐ μελίζει ὁ ἱερεὺς τὰς μερίδας τοῦ Ἄμνου, ἀλλ' ὁ διάκονος εἰσκομίζει αὐτὰς μὲ τὴν μούσαν ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ. Εἶτα εἰσκομίζει τὰς μερίδας τῶν ζώντων καὶ τῶν τεθνεώτων ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ. Λέγει ἅμα καὶ τό: Ἀπόπλυνον...
Εἶτα λέγει·*

Ὁ Διάκονος· Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν Ἅγιον Κύριον Ἰησοῦν τὸν μόνον ἀναμάρτητον. Τὸν Σταυρὸν σου Χριστέ προσκυνοῦμεν καὶ τὴν ἁγίαν σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν· σύ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἁγίαν Ἀνάστασιν· ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ, χαρὰ ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ· διὰ παντὸς εὐλογοῦντες τὸν Κύριον, ὑμνοῦμεν τὴν Ἀνάστασιν αὐτοῦ· Σταυρὸν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς, θανάτῳ θάνατον ὤλεσεν.

Φωτίζου, φωτίζου, ἡ νέα Ἱερουσαλήμ, ἡ γὰρ δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνέτειλε. Χόρευε νῦν καὶ ἀγάλλου Σιών, σὺ δὲ Ἀγνή, τέρπου, Θεοτόκε, ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ τόκου σου.

Ὡ θείας, ὦ φίλης, ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς· μεθ' ἡμῶν ἀψευδῶς γὰρ ἐπηγγείλω ἔσεσθαι, μέχρι τερμάτων αἰῶνος Χριστέ· ἢ οἱ πιστοὶ ἄγκυραν ἐλπίδος κατέχοντες ἀγαλλόμεθα.

Als er communicanten zijn, verdeelt hij op de diskos de delen van het Lam en de diaken veegt deze met de spons in de Kelk.

*Alleen indien er geen of weinig communicanten zijn, verdeelt de priester de delen van het Lam niet, de diaken veegt deze delen van het Lam met de spons in de kelk en vervolgens kunnen ook de gedachtenissen van de levenden en de overledenen in de kelk gedaan worden. Terwijl hij dit doet, zegt hij: D Wis, Heer ...
Daarna zegt hij:*

D Nu wij Christus' opstanding aanschouwd hebben, laat ons aanbidden de heilige Heer Jezus, Die alleen zonder zonde is. Uw kruis vereren wij, o Christus, en Uw heilige opstanding bezingen en verheerlijken wij. Want Gij zijt onze God, buiten U kennen wij geen andere, Uw Naam noemen wij. Komt alle gelovigen: laat ons aanbidden de heilige opstanding van Christus: want zie, door het kruis kwam er vreugde over de hele wereld. Altijd zegenen wij de Heer en bezingen wij Zijn opstanding, want om ons heeft Hij het kruis ondergaan, en de dood door Zijn dood vernietigd.

Volgens ongeschreven traditie kan hij bijv. toevoegen⁴⁰

Word verlicht, word verlicht, nieuw Jeruzalem, want de heerlijkheid des Heren is over u opgegaan. Dans nu en jubel, Sion. En gij, reine Moeder Gods, verheug u over de opwekking van uw Kind.

O, Uw goddelijke, Uw lieve, Uw allerzoetste stem: want Gij hebt vast beloofd met ons te zijn tot aan het einde der eeuwen, Christus: dit houden wij, gelovigen, vast, als een anker van hoop, en daarom jubelen wij.

Ὡ Πάσχα τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον Χριστέ· ὦ σοφία καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις· δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον σου μετασχεῖν, ἐν τῇ ἀνεσπέρω ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας σου.

Καὶ ὁ διάκονος σκεπάζει τὸ ἅγιον ποτήριον διὰ τοῦ καλύμματος.

Μετὰ δὲ τὸ Ἀλληλούϊα τοῦ Κοινωνικοῦ, ὁ διάκονος λαμβάνει μετ' εὐλαβείας παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον Ποτήριον κεκαλυμμένον, καὶ ἐξελθὼν εἰς τὴν ὠραίαν Πύλην καὶ ὑψῶν αὐτό, ἐκφωνεῖ Ὁ Διάκονος· Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Ὁ λαός· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ ἱερεὺς μεταδίδους τοῖς πιστοῖς ἐπὶ ἐκάστῳ λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ (*δεῖνα*) μεταλαμβάνει τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἦ· Σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ.

Μετὰ δὲ τὸν τελευταίως μεταλαβόντα ἐπιλέγει·
εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἐν δὲ τῷ κοινωνεῖν τοὺς πιστοὺς ὁ χορὸς ψάλλει·

Τοῦ δεῖπνου σου τοῦ μυστικοῦ... Ἦ· Σῶμα Χριστοῦ ...

O groot en allerheiligst pascha, Christus, Wijsheid, Woord Gods en kracht: geef ons nog intenser aan U deel te hebben in de avondloze dag van Uw koninkrijk.

De lepel wordt in de heilige kelk gezet, en de heilige kelk wordt met de communiedoek afgedekt.⁴¹

De heilige deuren worden geopend; de priester geeft de heilige kelk aan de diaken en deze wendt zich ermee tot het volk, zeggend:⁴²

D Nadert in vreze Gods, met geloof en met liefde!

K Gezegend Hij Die komt in de Naam des Heren, God is Heer, en Hij is ons verschenen.

De diaken geeft de heilige kelk aan de priester terug, die de communie uitreikt, terwijl de diaken de kelkdoek vasthoudt onder de kin van de gelovige en de lippen afveegt.

P De dienaar Gods (N.N.) ontvangt het kostbaar en alheilig Lichaam en Bloed van onze Heer, God en Redder Jezus Christus, tot vergeving van zonden en tot eeuwig leven.

Of: P Lichaam en Bloed van Christus,
en bij de laatste communicant voegt hij toe
tot vergeving van zonden en tot eeuwig leven.

K Zoon van God ... *of: Ontvangt*

na de laatste communicant:

K Alleluja, alleluja, alleluja.

Μετὰ τὸ κοινωνῆσαι ὁ ἱερεὺς·

Ὁ Ἱερεὺς· + Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Εἶτα ἀποθέτει τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Ὁ λαός· Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον, εὗρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδιαίρετον Τριάδα προσκυνούντες, αὕτη γὰρ ἡμᾶς ἔσωσεν.

Εἰ αἱ μερίδαι τῶν ζώντων καὶ τεθνεώτων εὐρίσκονται ἔτι εἰς τὸν ἅγιον δίσκον, λαβὼν αὐτὸν ὁ διάκονος ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου ἀποσπογγίζει αὐτάς μὲ τὴν μούσαν πάνυ καλῶς ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ.

Ὁ διάκονος· Απόπλυνον, Κύριε, τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἐνθάδε μνημονευθέντων δούλων σου τῷ αἵματί σου τῷ ἁγίῳ.

Καὶ ὁ διάκονος τίθησι τὸν ἀστέρα καὶ τὰ καλύμματα ἐπὶ τοῦ ἁγίου δίσκου.

Ὁ διάκονος· Ὑψωσον, δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς θυμῶ τρις καὶ λέγει ἠρέμα ἅπαξ·

Ὁ Ἱερεὺς· Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πάσαν τὴν γῆν ἢ δόξα σου.

Καὶ ὁ μὲν διάκονος, λαβὼν παρὰ τοῦ ἱερέως τὸν ἅγιον Δίσκον σὺν τοῖς λοιποῖς, ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ἀποθέτει αὐτά. Ὁ δὲ ἱερεὺς, προσκυνήσας καὶ λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπακεκαλυμμένον, λέγει μυστικῶς πρὸ τῆς ἁγίας Τραπέζης:

De priester zegent het volk, zeggend:

P + Red, God, Uw volk en zegen Uw erfdeel.

Daarna zet hij de heilige kelk op het Altaar.

K Wij hebben het ware Licht aanschouwd, de hemelse Geest ontvangen, het ware geloof gevonden, wij aanbidden de ondeelbare Drie-eenheid, Die ons heeft gered.

*of: bij hoogfeesten het **feestropaar**.*

Indien de gedachtenissen nog op heilige diskos zijn, doet de diaken ze nu zorgvuldig met de spons in de kelk, zeggend:

D Wis, Heer, door Uw kostbaar Bloed de zonden uit van de hier herdachte dienaren.⁴³

De diaken legt de opgevouwen velums en de ster op de heilige diskos.

De diaken geeft aan de priester het wierookvat:

d Verhef, heer.

De priester bewierookt driemaal de heilige kelk:

P Wees verheven boven de hemelen, o God;
over heel de aarde zij Uw heerlijkheid.

Hij geeft aan de diaken het wierookvat aan een vinger van zijn rechterhand en plaatst de heilige diskos met de velums en de ster er bovenop, op zijn hoofd. De diaken brengt deze naar de proskomidie. Zelf neemt de priester de heilige kelk op, [indien er geen diaken is, neemt de priester zelf de heilige diskos op en de heilige kelk] zacht zeggend:

Ὁ Ἱερεύς· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ἐκφώνως δὲ στρεφόμενος πρὸς τὸν λαόν·

Ὁ Ἱερεύς· πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων.

*Καὶ ἀποτίθησι τὰ ἅγια ἐν τῇ ἀγία προθέσει, ὁ διάκονος θυμῶ
αὐτὰ ψαλλομένου του·*

Ὁ λαός· Ἀμήν. Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως Κύριε,
ὅπως ἀνυμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς τῶν
ἀγίων σου μετασχεῖν μυστηρίων· τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ
ἀγιασμῷ, ὅλην τὴν ἡμέραν μελετώντας τὴν δικαιοσύνην
σου. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Εἶτα ὁ διάκονος, στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει·

Ὁ Διάκονος· Ὁρθοί. Μεταλαβόντες τῶν θείων, ἀγίων,
ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων καὶ ζωοποιῶν,
φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσω-
μεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Ἀντιλαβοῦ, σώσον, ἐλέησον καὶ διαφύλα-
ξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῆ χάριτι.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος· Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν
καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους,
καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώ-
μεθα.

Ὁ λαός· Σοὶ Κύριε.

P Gezegend is onze God,

Hierna roept hij naar het volk gewend:

P immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

En hij brengt de heilige kelk naar de proskomidie-tafel, de diaken bewierookt de heilige kelk, terwijl het koor zingt:

K Amen. Vervuld zij onze mond met Uw lof, o Heer, om Uw heerlijkheid te bezingen, want Gij hebt ons waardig geacht, deel te nemen aan Uw heilige, goddelijke, onsterflijke en levendmakende Mysteriën; bewaar ons in Uw heiliging, opdat wij de gehele dag Uw gerechtigheid overwegen. Alleluja, alleluja, alleluja.

De diaken gaat naar zijn gewone plaats voor de litanie:

LITANIE

D Staat recht! Na onze deelname aan de goddelijke, heilige, alzuivere, onsterfelijke, hemelse en levendmakende, huiveringwekkende Mysteriën van Christus, laat ons de Heer op waardige wijze danken.

K Heer, ontferm U.

D Help en red ons, ontferm U en bescherm ons, o God, door Uw genade.

K Heer, ontferm U.

D Vragend dat heel deze dag volmaakt, heilig, vredig en zonder zonde moge zijn, laten wij onszelf, elkaar en geheel ons leven toevertrouwen aan Christus onze God.

K Aan U, o Heer.

Ὁ ἱερεὺς διπλώσας τὸ εἰλητὸν ἐπέυχεται

τὴν Εὐχὴν μετὰ τὸ πάντα μεταλαβεῖν

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα, φιλόνητο, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι καὶ τῇ παρουσίᾳ ἡμέρα κατηξίωσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ἀθανάτων Μυστηρίων. Ὁρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς πάντας, φρουρήσον ἡμῶν τὴν ζωὴν, ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβήματα· εὐχαίς καὶ ἰκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου.

Ἐκφώνως· Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ταύτης τῆς ἐκφωνήσεως λεφομένης, λαμβάνει ὁ ἱερεὺς συγχρόνως τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τοῦ ἀντιμηνσίου καὶ ἐπιτίθησιν αὐτὸ ἐπ' αὐτοῦ.

Στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ·

Ὁ Ἱερεὺς· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ λαός· Ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ Διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ ἱερεὺς, ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ, ἀναγινώσκει τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν. Ταύτης δὲ λεγομένης ὁ διάκονος ἵσταται πρὸς τὸ μέρος τὸ δεξιὸν τοῦ ἱερέως, τὴν κεφαλὴν ὑποκεκλιμένην. Τῆς εὐχῆς πληρωθείσης ὑποστρέφει εἰς τὴν πρόθεσιν.

De priester vouwt het antimension dicht ⁴⁴, terwijl hij bidt het:

GEBED NADAT ALLEN HEBBEN GECOMMUNICEERD

P Wij danken U, menslievende Heer, Weldoener van onze zielen, dat Gij ons ook heden Uw hemelse, onsterfelijke Mysteriën waardig hebt geacht. Maak onze weg recht, bevestig ons allen in Uw vreze. Bescherm ons leven, maak onze schreden onwankelbaar; door de gebeden en de smekingen van de glorierijke Moeder Gods en altijd Maagd Maria en van al Uw heiligen.

luid Want Gij zijt onze heiliging en tot U zenden wij de lof: tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

Tijdens de uitroep neemt de priester het Evangelieboek op, maakt ermee een kruisteken boven het opgevouwen antimension en legt het erop.

Naar het volk gewend zegt hij:

P Laat ons in vrede heengaan.

K In de Naam des Heren.

D Laat ons bidden tot de Heer.

K Heer, ontferm U.

De priester leest voor de Christusikoon het gebed achter de ambon. De diaken staat rechts van de priester met gebogen hoofd. Hij luistert naar het gebed met zijn oraar in de hand. Na het gebed buigt hij naar de priester en gaat door de noorddeur naar de proskomidie.

Ὅπισθάμβωνος Εὐχή

Ὁ Ἱερεὺς· Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἀγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου. Τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον, ἀγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασσον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς βασιλευσιν ἡμῶν, τῷ στρατῷ καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου. Ὅτι πάσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαίνον, ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων. Καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ λαός· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος (*τρὶς*).

Ὁ δὲ ἱερεὺς εἰσελθὼν διὰ τῆς ὡραίας πύλης, μεταβαίνει εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ λέγει τὴν, ἐν τῷ συστεῖλαι τὰ ἅγια, εὐχήν·

Ὁ Ἱερεὺς· Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν αὐτὸς ὑπάρχων, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρώσας πάσαν τὴν πατρικὴν οἰκονομίαν, πληρώσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ διάκονος συστέλλει τὰ ἅγια μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας καὶ ἀπονίπτει τὰς χεῖρας. Καὶ ἀπεκδύεται τὴν στολὴν αὐτοῦ καὶ προσκυνήσας ἀπέρχεται εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ.

GEBED ACHTER DE AMBON

P Heer, Die zegent wie U zegenen en heiligt wie op U vertrouwen, red Uw volk en zegen Uw erfdeel. Behoed heel Uw kerk. Heilig hen die de schoonheid van Uw huis liefhebben en verheerlijk hen daarvoor door Uw goddelijke kracht. Verlaat ons niet die op U hopen. Schenk vrede aan Uw wereld, aan Uw Kerken, aan de priesters, aan hen die ons regeren en aan heel Uw volk. Want elke goede gave en iedere volmaakte gift komt van boven en daalt neer van U, Vader der lichten; en tot U zenden wij de lof, dank en aanbidding, tot de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

[Evt. kan nu een trisagion, of waterwijding worden gedaan.]

K De Naam des Heren zij gezegend van nu af tot in eeuwigheid.
(3x)

De priester gaat door de heilige poort naar de proskomidie, en zegt zacht het gebed voor het nuttigen van de Gaven

P Christus onze God, Gij zijt de vervulling van de Wet en de profeten. Gij hebt heel de heilsbeschikking van de Vader vervuld. Vervul onze harten met vreugde en blijdschap, immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

d Laat ons bidden tot de Heer.

De diaken vraagt zegen en nuttigt met vreze Gods en grote aandacht de heilige Gaven, en hij wast zijn handen. Daarna trekt hij zijn gewaad uit, vereert en gaat, God dankend, heen.

Ὁ Ἱερεὺς εὐλογῶν τὸν λαόν, λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· + Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος αὐτοῦ ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ θεία χάριτι καὶ φιλανθρωπία, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς· Δόξα σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ ἀναγνώστης· Δόξα Πατρί... Καὶ νῦν... Κύριε ἐλέησον (γ).
Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς ἐλθὼν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ ποιεῖ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν·

Ὁ Ἱερεὺς· (Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν)

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν,
ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου
καὶ παναμόμου ἀγίας αὐτοῦ Μητρὸς·
δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ·
προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων
ἄσωμάτων·
ἰκεσίαις τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, προφήτου,
προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου·
τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων·
τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων·
τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν,
τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.
τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων
Ἰωακείμ καὶ Ἄννης,
τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην
ἐπιτελοῦμεν,
καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σῶσαι
ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

De priester zegent het volk, vanuit de heilige poort:

P + De zegen des Heren en Zijn ontferming kome over u, door Zijn genade en mensenliefde, immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen.

K Amen.

P Eer aan u, o Christus God, onze hoop, eer aan U.

L Eer ... nu en ... Heer, ontferm U. (3x) Zegen.

De priester komt door de heilige poort naar buiten voor de grote wegzending

P Dat Christus onze ware God,

(Die opgestaan is uit de doden) (of evt. van het feest - zie p. 145)

Zich over ons ontferme en ons redde;

door de voorspraak van Zijn ongerepte Moeder,

door de kracht van het kostbaar en levendmakend Kruis;

door de bescherming van de geëerde, hemelse, onlichamelijke krachten;

door de smeekbeden van de geëerde, roemrijke profeet, voorloper en doper Johannes⁴⁵;

van de heilige, roemrijke en alomgeprezen apostelen;

van de heilige, roemrijke zegevierende martelaren;

van onze gewijde en Goddragende vaders;

van onze heilige vader Johannes Chrysostomus,

aartsbisschop van Constantinopel;

van de heilige rechtvaardige voorouders des Heren Joachim en Anna;

van de heilige *(van de dag - zie p. 151 vv)* van wie wij de gedachtenis vieren;

en van alle heiligen, want Hij is goed en menslievend.

K Amen.

Ὁ λαός· Τὸν εὐλογοῦντα καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς, Κύριε,
φύλαττε εἰς πολλὰ ἔτη.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἡ ἀγία Τριάς διαφυλάξοι πάντας ὑμᾶς.

Εἶτα διανέμει τὸ ἀντίδωρον λέγων·

Ὁ Ἱερεὺς· Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐπὶ σέ.

Εἰς δὲ τὸν τελευταίως λαβόντα ἐπιλέγει·

Τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπία πάντοτε, νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Στραφεὶς πρὸς ἀνατολάς, λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς· Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε
Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ λαός· Ἀμήν.

*Εἰ οὐκ ἔστι διάκονος ὁ Ἱερεὺς ἀπελθὼν εἰς τὴν Πρόθεσιν
συστέλλει τὰ Ἅγια μετὰ φόβου καὶ πάσης ἀσφαλείας, ὥστε
μηδέν τι τῶν ἁγαν λεπτοτάτων ἐκπεσεῖν ἢ καταλειφθῆναι, καὶ
ἀπονίπτεται τὰς χεῖρας ἐν τῷ χωνευτηρίῳ. Καὶ ἀναγινώσκει
τὴν Εὐχαριστίαν μετὰ τὴν θεῖαν Μετάληψιν, καὶ τέλος, ἐκδυ-
θεὶς τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἁγίαν Τράπε-
ζαν, ἀπέρχεται εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ.*

ΤΕΛΟΣ
ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ

volgens nieuw Grieks gebruik, tijdens de wegzending:

K Hem die ons zegent en die ons heiligt, o Heer,
bescherm hem nog vele jaren!

de priester; niet recitatief

P De Heilige Drie-eenheid behoeft u allen.

De priester deelt het antidoron uit, en zegt tot ieder:

P De zegen des Heren en Zijn ontferming kome over u.⁴⁶

Tenslotte sluit hij af met

Door Zijn genade en mensenliefde, immer nu en altijd,
en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Naar het oosten gewend:

P Door de gebeden van onze heilige vaders,
Heer Jezus Christus onze God, ontferm U over ons.

K Amen.

Indien de priester alleen heeft gediend, nuttigt hij nu met vreeze Gods en zorgvuldigheid al wat over is van de heilige Communie. Hij reinigt de heilige kelk door deze tweemaal met wat wijn en één maal met water te spoelen. Na dit gedronken te hebben, veegt hij de heilige kelk droog met de spons. Hierna wast hij zijn handen en zijn lippen boven het speciale wasbekken. Hij leest de dankgebeden, doet zijn gewaden uit, kust het heilige Altaar en gaat de kerk uit, God dankend. Ondertussen worden door de lezer de dankgebeden gelezen.

EINDE

EN GODE ZIJ EER

Εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν 25 Δεκεμβρίου

Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Εἰς τὴν Περιτομὴν 1 Ἰανουαρίου

Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Εἰς τὰ Ἅγια Θεοφάνεια 6 Ἰανουαρίου

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν 2 Φεβρουαρίου

Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Εἰς τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων

Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ Ἑσπέρας, Μέχρι τῆς Μεγάλης Τετάρτης

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Bij de Geboorte van Christus

... , Die in een grot is geboren en in een kribbe heeft gelegen om onze redding ...

Bij de Besnijdenis:

... , Die aanvaard heeft op de achtste dag in het vlees besneden te worden om onze redding, ...

Bij de heilige Theofanie

... , Die aanvaard heeft om door Johannes in de Jordaan gedoopt te worden om onze redding

Bij de Ontmoeting

... , Die aanvaard heeft om in de armen van de rechtvaardige Symeon gedragen te worden om onze redding ...

Op Palmzondag

... , Die aanvaard heeft om op een ezelsveulen te zitten om onze redding ...

Op Palmzondagavond t/m grote Woensdag

Dat de Heer, Die opgaat naar Zijn vrijwillig Lijden om onze redding, Christus ...

Τῆ Μεγάλῃ Πέμπτῃ

Ὁ δι' υπερβάλλουσιν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπεινώσιν ὑποδείξας, ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν

Εἰς τὴν Ἀπόλυσιν τῶν Ἁγίων Παθῶν

Ὁ ἐμπυσμούς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμούς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τοῦ κόσμου σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Τῆ μὲν Ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα

Ἐν Πάσαις δὲ ταῖς Κυριακαῖς τοῦ ἔτους

Ὁ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Τῆ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλύψεως

Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Τῆ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς

Ὁ ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ μαθητάς καὶ Ἀποστόλους, Χριστὸς, ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν ...

Op Witte Donderdag

Hij Die in Zijn alles overtreffende goedheid ons de uitstekende weg van de nederigheid getoond heeft, door de voeten van Zijn leerlingen te wassen en Die zich tot ons geneigd heeft tot aan het kruis en de begrafenis, ...

Bij de dienst van het Lijden

..., Die de bespuwing, de geselslagen, de slagen in het gezicht, de kruisiging en de dood verduurd heeft om de redding van de wereld, ...

Vanaf Paaszondag t/m de teruggave van Pasen, en op alle zondagen van het jaar:

.. , Die opgestaan is uit de doden, ...

Donderdag van Hemelvaart

..., Die in heerlijkheid is opgenomen in de hemel en Die zich gezet heeft aan de rechterhand van God de Vader, ...

Op Pinksteren:

Dat Christus onze ware God,
Die in gedaante van vurige tongen de alheilige Geest uit de hemel heeft neergezonden over Zijn heilige leerlingen en apostelen,
Zich over ons ontferme en ons redde,
door de voorspraak ...

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ εἰς τὸν Ἑσπερινὸν

Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτὸν, καὶ τὴν ἡμετέραν ὄλην ἀνθρωπεῖαν προσλαβόμενος φύσιν, καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανούς αὐθις ἀνελθὼν, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, τό τε θεῖον, καὶ ἅγιον, καὶ ὁμοούσιον, καὶ ὁμοδύναμον, καὶ ὁμόδοξον, καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου, καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρὸς, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφήμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα.

Ἀμήν.

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν 6 Αὐγούστου

Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς ἐν δόξῃ, ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...

Bij de tweede Vespers van Pinksteren:

Dat Hij die zichzelf ontledigd heeft uit de schoot van de Vader en Die heel onze menselijke natuur aangenomen heeft en deze vergoddelijkt heeft,
en Die daarna weer naar de hemel is opgevaren
en Die gezeteld is aan de rechterhand van God de Vader,
en Die de goddelijke en heilige en éénwezenlijke Geest,
Die gelijk in macht is en in heerlijkheid en Die mede-
eeuwig is, over Zijn heilige leerlingen en apostelen heeft
neergezonden,
en Die daardoor hen verlicht heeft en door hen heel de
wereld,
Christus onze ware God, Zich over ons
ontferme en ons redde door Zijn goedheid,
door de voorspraak van Zijn alzuivere, ongerepte en
heilige Moeder,
van de heilige roemrijke en alomgeëerde
God-verkondigende en Geest-dragende apostelen
en van alle heiligen,
Amen.

Op Transfiguratie

... , Die op de berg Thabor in heerlijkheid van gedaante
veranderd is voor het oog van Zijn heilige leerlingen en
apostelen, ...

Σεπτεμβριός

- 1 Αρχή τῆς Ἰνδίκτου, ἥτοι τοῦ Νέου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἔτους.
Τοῦ Ὁσίου Συμεῶν τοῦ Στυλίου.
- 2 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Μάμαντος. Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων
ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ.
- 3 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ανθίμου, Ἐπισκόπου Νικομηδείας.
- 4 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Βαβύλα, τοῦ Ἁγίου καὶ Θεόππου
Μωϋσέως τοῦ Προφήτου.
- 5 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ζαχαρίου, πατρὸς Ἰωάννου τοῦ
Προδρόμου.
- 6 Ἡ ανάμνησις τοῦ ἐν Χώναις (Κολοσσαῖς) θαύματος τοῦ
Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.
- 7 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Σώζοντος καὶ Κασσιανῆς τῆς
Ἵμνογράφου.
- 8 ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ
ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.**
- 9 Ἡ Σύναξις τῶν Ἁγίων καὶ Δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ
Ἄννης.
- 10 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ
Νυμφοδώρας.
- 11 Τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Τοῦ
Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐφροσύνου τοῦ μαγείρου.
- 12 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Αὐτονόμου. Ἀπόδοσις τῆς
Ἑορτῆς τοῦ Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου.
- 13 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Κορνηλίου τοῦ Ἐκατοντάρχου. Μνήμη
τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ
Ἀναστάσεως.
- 14 Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ
ΣΤΑΥΡΟΥ.**
- 15 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Νικήτα.
- 16 Τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος καὶ πανευφήμου Εὐφημίας.
- 17 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Σοφίας καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς
Πίστews, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος.
- 18 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐμενίου, Ἐπισκόπου Γορτύνης
τοῦ Θαυματουργοῦ καὶ τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Ἀριάδνης.

SEPTEMBER

1. **Begin van het Indikt, het nieuwe kerkelijk jaar;**
H. Simeon de Styliet.
2. H. Martelaar Mamas; H. Johannes de Vaster, patriarch van Konstantinopel.
3. H. Hiëromartelaar Anthimus; H. Martelaar Koning Edward van Engeland; H. Febe, de diakones.
4. H. Hiëromartelaar Babylas; H. Mozes, de Godschouwer.
5. H. Profeet Zacharia en de rechtvaardige Elizabeth.
6. **Gedachtenis van het wonder van de H. Aartsengel Michaël te Colossae;** de H. Martelaren: Eudoxius, Zeno en Macarius.
7. H. Martelaar Sozon van Cilikia.
8. **DE GEBOORTE VAN ONZE ALHEILIGE VROUWE DE MOEDER GODS EN ALTIJD-MAAGD MARIA.**
9. H. en rechtvaardige voorouders des Heren, Joachim en Anna.
10. H. Martelaressen Minodora, Metrodora en Nymfodora te Nikomedië.
11. H. Theodora van Alexandrië; H. Eufosynus, de kok.
12. Teruggave van het feest van de Geboorte van de Moeder Gods; H. Hiëromartelaar Autonomus.
13. H. Hiëromartelaar Cornelius, de honderdman; Inwijding van de kerk van de Opstanding in Jeruzalem.
14. **DE VERHEFFING VAN HET KOSTBAAR EN LEVENSCHENKEND KRUIS.**
15. H. Martelaar Nikitas.
16. H. Grootmartelares Eufemia. H. Ninian, Bisschop van Whithorn.
17. H. Hiëromartelaar Lambertus, bisschop van Maastricht. H. Martelares Sophia en haar dochters.
18. H. Emenius, Bisschop van Gortyna; H. Martelares Ariadne van Frygië.

- 19 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος.
 20 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ.
 21 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Κοδράτου τοῦ ἐν τῇ Μαγνησίᾳ καὶ τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἰωνᾶ.
 22 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Φωκά, Ἐπισκόπου Σινώπης.
 23 Ἡ Σύλληψις τοῦ Τιμίου, Ἐνδόξου Προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
 24 Τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος καὶ Ἰσαποστόλου Θέκλης. Τοῦ ὁσίου Σιλουανοῦ τοῦ Ἀθωνίτου.
 25 Τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Εὐφροσύνης τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.
 26 Ἡ Μετάστασις τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.
 27 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Καλλιστράτου.
 28 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὁμολογητοῦ Χαρίτωνος.
 29 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Κυριακοῦ τοῦ Ἀναχωρητοῦ.
 30 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Γρηγορίου, Ἐπισκόπου τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας.

Ἰκτωβρίος

- 1 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνανίου καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ῥωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ. Ἡ Ἑορτὴ τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.
 2 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ καὶ τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Ἰουστίνης τῆς Παρθένου.
 3 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, Ἐπισκόπου καὶ πολιούχου Ἀθηνῶν.
 4 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἱεροθέου, Ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.
 5 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Χαριτίνης.
 6 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Θωμᾶ.
 7 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου, τοῦ Ἐρημίτου.
 8 Τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Πελαγίας καὶ Πελαγίας τῆς παρθένου.
 9 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀλφαίου.
 10 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας.

19. H. Martelaren Trofimus, Sabbatius, en Dorymedon van Synada.
20. H. Grootmartelaar Eustathius en zijn vrouw en kinderen.
21. H. Profeet Jona; H. Apostel Kodratus, de apologeet.
22. H. Hiëromartelaar Fokas, Bisschop van Sinope.
23. De ontvangenis van de H. Voorloper en Doper des Heren Johannes.
24. H. protomartelares en apostelgelijke Thekla;
H. Silouan de Athoniet.
25. H. Sergius, abt en wonderdoener van Radonesj; H. Eufrosyne van Alexandrië.
26. H. Apostel en Evangelist Johannes de Theoloog.
27. H. Martelaar Kallistratus.
28. H. Chariton de Belijder; H. Lioba, Abdis van Bischofsheim.
29. H. Kyriakus, de Kluizenaar van Palestina.
30. H. Gregorius, Bisschop van Groot-Armenië.

OKTOBER

1. Bescherming van de Moeder Gods; H. Romanus de Melode.
H. Bavo.
2. H. Hiëromartelaar Kyprianus; Maagd-martelares Justina;
H. Andreas de dwaas om Christus; H. Anna van Kashin.
3. H. Hiëromartelaar Dionysius de Areopagiet, Bisschop van Athene. H. Liudger
4. H. Hiëromartelaar Hierotheus, Bisschop van Athene.
5. H. Charitana van Amisus.
6. H. Apostel Thomas.
7. H. Johannes van Kreta.
8. H. Maagd-martelares Pelagia van Antiochië; H. Thais van Egypte
9. H. Apostel Jakobus, van Alfeüs. H. Tichon, Patriarch van Moskou.
10. H. Eulampius en Eulampia in Nikomedië; H. Ambrosius, starets van Optina.

- 11 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Φιλίππου ἑνός τῶν ἐπτὰ Διακόνων.
 12 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου.
 13 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Κάρπου.
 14 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ναζαρίου, Γερβασίου, Προτασίου καὶ Κελσίου. Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Κοσμᾶ τοῦ Ποιητοῦ, τοῦ Ἁγιοπολίτου, Ἐπισκόπου Μαΐουμᾶ. Παρασκευῆς Ὁσίας, τῆς Ἐπιβατηνῆς.
 15 Τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Λουκιανοῦ, Πρεσβυτέρου τῆς Μεγάλης Ἀντιοχείας.
 16 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Λογγίνου τοῦ Ἑκατοντάρχου.
 17 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ὠσηέ.
 18 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.
 19 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἰωήλ.
 20 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίου, καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ.
 21 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος τοῦ Μεγάλου καὶ Ἰωάννου Νεομάρτυρος ἐκ Γουβῶν Μονεμβασίας.
 22 Τοῦ Ἁγίου Ἰσαποστόλου Ἀβερκίου, Ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως, τοῦ Θαυματουργοῦ.
 23 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.
 24 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἀρέθα καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ.
 25 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων καὶ Νοταρίων Μαρκιανοῦ.
 26 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου.
 27 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Νέστορος.
 28 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Τερεντίου καὶ Εὐνίκης.
 29 Τῆς Ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Ῥωμαίας.
 30 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας.
 31 Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Στάχυος.

Νοεμβρίος

- 1 Τῶν Ἁγίων καὶ Θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ.
 2 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου.
 3 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ἀκειψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλά.
 4 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωαννικίου τοῦ Μεγάλου.
 5 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης.

11. H. Apostel van de 70 Philippus, de diaken.
12. H. Symeon de Nieuwe Theoloog.
13. H. Hiëromartelaar Karpus.
14. H. Martelaar Nazarius; H. Kosmas de Hymnograaf, Bisschop van Maiuma. H. Paraskeva
15. H. Martelaar Lukianus, priester in Antiochië.
16. H. Longinus, de honderdman.
17. H. Profeet Hosea.
18. H. Apostel en Evangelist Lukas.
19. H. Profeet Joël; H. Johannes van Kronstadt.
20. H. Grootmartelaar Artemius. H. Gerasimus van Kefalinia.
21. H. Martelaar Johannes van Monevasia; H. Hilarion, de Grote.
22. H. Apostelgelijke Awerkius, Bisschop en wonderdoener van Hierapolis. Icoon van Kazan.
23. H. Apostel Jakobus, de broeder des Heren.
24. H. Martelaar Arethas.
25. H. Martelaar Markianus.
26. H. en overwinningdragende grootmartelaar Dimitrius de Myronvloeiende.
27. H. Nestor van Thessalonika.
28. H. Martelaar Terentius en Neonila en hun kinderen. H. Job van Pochaev.
29. H. Martelares Anastasia van Rome.
30. H. Hiëromartelaar Zenobius en zijn zuster Zenobia.
31. H. Stachus, Apostel van de 70; H. Quinten.

NOVEMBER

1. H. Wonderdoeners en onbaatzuchtige weldoeners Kosmas en Damianus van Mesopotamië.
2. H. Martelaar Elpidoforus.
3. H. Hubertus, Bisschop van Luik.
4. H. Joannikius de Grote.
5. H. Martelaren Galaktion en zijn vrouw Epistimie

- 6 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Παύλου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ὁμολογητοῦ.
- 7 Τῶν Ἁγίων Τριάκοντα τριῶν Μαρτύρων τῶν ἐν Μελιτινῇ.
- 8 Ἡ Σύναξις τῶν Ἀρχιστρατῆγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων.
- 9 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Νεκταρίου, Ἐπισκόπου Πενταπόλεως τοῦ Θαυματουργοῦ.
- 10 Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Ὀλυμπά, Ῥοδίωνος, Σωσιπάρχου, Τερτίου, Ἐράστου καὶ Κουάρτου ἐκ τῶν Ἑβδομήκοντα καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου.
- 11 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου. Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Στεφανίδος· καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν καὶ Ὁμολογητοῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.
- 12 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.
- 13 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Χρυσοστόμου.
- 14 Τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου Φιλίππου, τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Γρηγορίου, Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, τοῦ Παλαμᾶ.
- 15 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίβου. Τοῦ ἐν Ἁγίοις πατρός ἡμῶν Θωμᾶ Β', Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
- 16 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου.
- 17 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Γρηγορίου, Ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας, τοῦ Θαυματουργοῦ.
- 18 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Πλάτωνος.
- 19 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἀβδίου.
- 20 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου.
- 21 Ἡ ΕΝ Τῶ ΝΑῶ Εἰσοδος τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτοκοῦ.**
- 22 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Φιλῆμονος.
- 23 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Ἀμφιλοχίου, Ἐπισκόπου Ἴκονίου.
- 24 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Κλήμεντος, Ἐπισκόπου Ῥώμης.
- 25 Τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος καὶ πανσόφου Αἰκατερίνης καὶ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Μερκουρίου. Απόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

6. H. Paulus de Belijder, aartsbisschop van Konstantinopel.
7. H. Willibrord, aartsbisschop van Utrecht, en Apostel der Nederlanden.
8. Synax van de Aartsengelen.
9. H. Nektarius, Metropoliet van Pentapolis.
10. H. Apostelen van de 70 Erastus, Olympas e.a.;
H. Arsenius van Kappadocië.
11. H. Martinus de Barmhartige, Bisschop van Tours; H. Theodorus de Belijder, abt van het Studionklooster; H. Martelaar Menas van Egypte.
12. H. Johannes de Barmhartige, Patriarch van Alexandrië.
13. H. Johannes Chrysostomus, aartsbisschop van Constantinopel.
14. H. Apostel Philippus; H. Gregorius Palamas, aartsbisschop van Thessalonika.
15. H. Païsius Velitskofski; H. Herman van Alaska.
16. H. Apostel en Evangelist Mattheüs.
17. H. Gregorius de Wonderdoener van Neo-Caesarea: H. Hilda Abdis van Whitby.
18. H. Martelaar Platon van Ancyra.
19. H. Profeet Obadja (Abdias).
20. H. Gregorius de Dekapoliet. H. Martelaar koning Edmund
- 21. DE TEMPELGANG VAN DE MOEDER GODS.**
22. H. Filemon, Apostel van de 70.
23. H. Amfilochius, Bisschop van Iconium; H. Columbanus van Ierland, Abt van Luxeuil en Bobbio; H. Alexander Nevsky.
24. H. Klemens, paus van Rome.
25. Teruggave van het feest van de tempelgang; H. Grootmartelares Catharina van Alexandrië.

26 Τῶν Ὁσίων Πατέρων ἡμῶν Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε καὶ Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγόνος.

27 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου. Τῶν Ὁσίων Πατέρων ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου.

28 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Στεφάνου τοῦ Νέου.

29 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Διονυσίου, Ἐπισκόπου Κορίνθου.

30 Τοῦ Ἁγίου καὶ Ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου.

Δεκεμβρίος

1 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ναοῦμ.

2 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἀββακούμ.

3 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Σοφονίου.

4 Τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας, τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.

5 Τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρός ἡμῶν Σάββα τοῦ Ἦγιασμένου.

6 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Νικολάου, Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ Θαυματουργοῦ.

7 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Ἀμβροσίου, Ἐπισκόπου Μεδιολάνων.

8 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Παταπίου

9 Ἡ Σύλληψις τῆς Ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τῆς Ἁγίας Προφήτιδος Ἄννης (μητρὸς Σαμουὴλ).

10 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Μηνᾶ τοῦ Καλλικελάδου, Ἐρμογένους καὶ Εὐγράφου.

11 Τῶν Ὁσίων Πατέρων ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.

12 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Σπυρίδωνος, Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τοῦ Θαυματουργοῦ.

13 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Λουκίας τῆς Παρθένου.

14 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Θύρσου, Λευκίου, Καλλινίκου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, Ἀρχιμανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

15 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ἀνθίας.

16 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἀγγαίου.

17 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Δανιὴλ, τῶν Ἁγίων Τριῶν Παιδῶν Ἄνανιου, Ἀξαρίου καὶ Μισαήλ. Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Διονυσίου, Ἐπισκόπου Αἰγίνης, τοῦ Θαυματουργοῦ, οὗ τό ἱερόν Λεῖψανον τεθησαύρισται ἐν Ζακύνθῳ.

26. H. Nikon, de boeteprediker; H. Stylianus van Paflagonia.
27. H. Grootmartelaar Jakobus de Pers; H. Gregorius van de Sinaï en de Athos. H. Amelberga en medezusters
28. H. Oda, kluizenares in de Peel; H. Monnik-Martelaar en Belijder Stefan.
29. H. Dionysius van Korinthe; H. Brandaan, abt van Birr.
30. H. Apostel Andreas, de Eerstgeroepene.

DECEMBER

1. H. Profeet Nahum.
2. H. Profeet Habakuk.
3. H. Profeet Zefanja (*Sofonias*). H. Attala, abdis in Straatsburg.
4. H. Grootmartelares Barbara; H. Johannes van Damascus.
5. H. Sabbas de Gewijde.
6. H. Nicolaas, Wonderdoener en aartsbisschop van Myra in Lycië.
7. H. Ambrosius, Bisschop van Milaan; H. Gregorius van de Athos.
8. H. Monnik Patapius van Thebes.
9. Ontvangenis van de Moeder Gods door de H. Anna;
Profetes Hanna.
10. H. Martelaren Menas, Hermogenes en Eugrafus van Alexandrië.
11. H. Daniël de Styliet van Konstantinopel.
12. H. Spiridon, de Wonderdoener en Bisschop van Trimytunt.
13. H. Maagd-martelares Lucia van Syracuse.
14. H. Martelaren Thyrsus, Leucis en Kallinikus van Apollonia.
15. H. Hiëromartelaar Eleutherius, Bisschop van Illyria en zijn moeder Martelares Anthia.
16. H. Profeet Haggäi
17. H. Profeet Daniël en de drie jongelingen ; H. Dionysius, Bisschop van Egina en Wonderdoener; H. Beggha, abdis.

- 18 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Σεβαστιανοῦ καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ.
19 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Βονιφατίου
20 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου.
21 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ἰουλιανῆς τῆς ἐν Νικομηδεῖα.
22 Τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτριάς.
23 Τῶν Ἁγίων Δέκα Μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ.
24 Τῆς Ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Εὐγενίας καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.

**25 Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ
ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.**

- 26 Ἡ Σύναξις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.
27 Τοῦ Ἁγίου Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου.
28 Τῶν Ἁγίων Δισμυρίων Μαρτύρων τῶν ἐν Νικομηδεῖα
καέντων. Τοῦ Ὁσίου Σίμωνος τοῦ Μυροβλύτου, κτήτορος τῆς ἐν τῷ
Ἄθῳ Ἱερᾶς Μονῆς Σιμωνοπέτρας.
29 Τῶν Ἁγίων Νηπίων τῶν ὑπὸ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων,
χιλιάδων ἰδ' .
30 Τῶν Ὁσιομαρτύρων Ἀνυσίας.
31 Τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Μελάνης τῆς Ρωμαίας.

Ἰανουαρίος

**1 Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ
ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ** καὶ μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου
τοῦ Μεγάλου, Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας.

- 2 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Σιλβέστρου, Πάπα Ρώμης.
3 Μαλαχίου Προφήτου.
4 Σύναξις τῶν Ἁγίων Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων.
5 Συγκλητικῆς τῆς Ὁσίας.

**6 ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ
ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.**

- 7 Ἡ Σύναξις τοῦ Τιμίου Ἐνδόξου Προφήτου, Προδρόμου καὶ
Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
8 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, τῆς
Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Δομνίκης.
9 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Πολυεύκτου.

18. H. Martelaar Sebastianus en zijn mede-martelaren te Rome. H. Winnibald, abt.
19. H. Martelaar Bonifatius te Tarsus in Cilicia.
20. H. Hiëromartelaar Ignatius, de Goddragende, Bisschop van Antiochië; H. Johannes van Kronstadt.
21. H. Maagd-martelares Juliana van Nikomedië.
22. H. Grootmartelares Anastasia.
23. H. Tien martelaren van Kreta.
24. H. Maagd-martelares Eugenia van Rome.
- 25. DE GEBOORTE VOLGENS HET VLEES VAN ONZE HEER EN VERLOSSER JEZUS CHRISTUS.**
26. Synax van de Alheilige Moeder Gods.
27. H. Protomartelaar en aartsdiaken Stefanus.
28. H. 20.000 martelaren van Nikomedië; H. Symeon, de myron-vloeïende van de Heilige Berg Athos.
29. H. Onnozele Kinderen van Bethlehem, vermoord door Herodes.
30. H. Martelares Anysia van Thessalonika.
31. H. Melanie, de jongere, van Rome.

JANUARI

- 1. BESNIJDENIS DES HEREN. H. Basilius de Grote, aartsbisschop van Caesarea in Kappadocië.**
2. H. Serafim van Sarov; H. Sylvester, paus van Rome.
3. H. Profeet Maleachi (*Malechias*); H. Geneviève van Parijs.
4. Synax van de 70 Apostelen.
5. H. Synkletika van Alexandrië.
- 6. H. THEOFANIE VAN ONZE HEER EN VERLOSSER JEZUS CHRISTUS.**
7. Synax van H. Voorloper en Doper des Heren Johannes.
8. H. Georgius de Chozeviet; H. Domnika van Konstantinopel; H. Maagd Goedele van Brussel.
9. H. Martelaar Polyeuktus van Melitene in Armenië.

- 10 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Γρηγορίου, Ἐπισκόπου Νύσσης, καὶ Δομετιανοῦ, Ἐπισκόπου Μελιτινῆς.
 11 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.
 12 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Τατιανῆς.
 13 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου. Τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Μεσοπαντητίσσης.
 14 Τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊθῷ ἀναιρεθέντων Ἁγίων Ἀββάδων. Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων.
 15 Τῶν Ὁσίων Πατέρων ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου καὶ Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου.
 16 Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας Ἀλύσεως τοῦ Ἁγίου καὶ ἐνδόξου Ἀποστόλου Πέτρου.
 17 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου.
 18 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.
 19 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου καὶ Μάρκου, Ἐπισκόπου Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ.
 20 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου.
 21 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ.
 22 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Τιμοθέου.
 23 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Κλήμεντος, Ἐπισκόπου Ἀγκύρας, τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀγαθαγγέλου.
 24 Τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Ξένης.
 25 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.
 26 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ξενοφώντος καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ.
 27 Ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατέροις ἡμῶν Ἰωάννου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.
 28 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τοῦ Σύρου.
 29 Ἀνακομιδὴ τῶν ἱεροῦ Λειψάνων τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου.
 30 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέροις ἡμῶν Μεγάλων Ἱεραρχῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.
 31 Τῶν Ἁγίων καὶ Θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου.

10. H. Gregorius, Bisschop van Nyssa en zijn vrouw Theosevia, de diakones; H. Theofaan de Reklus, Bisschop van Tambov.
11. H. Theodosius de Grote, de Cenoviarch.
12. H. Martelares Tatiana van Rome; H. Sava, eerste aartsbisschop van Servië.
13. H. Hilarius, Bisschop van Poitiers; H. Maximus van Kavsokalyvia.
14. Teruggave Theofanie; H. Apostelgelijke Nina, verlichter van Georgië.
15. H. Paulus van Thebe en Johannes de Kalyviet.
16. “St. Petrus’ Banden”
17. H. Antonius de Grote.
18. H. Athanasius de Grote en Kyrillus, aartsbisschoppen van Alexandrië.
19. H. Makarius de Grote, van Egypte; H. Markus, aartsbisschop van Efeze.
20. H. Euthymius de Grote.
21. H. Maximus de Belijder; H. Maximus de Griek.
22. H. Apostel Timotheüs van de 70; H. Vincentius, diaken van Spanje.
23. H. Hiëromartelaar Klemens, Bisschop van Ancyra en martelaar Agathangelos
24. H. Xenia van Rome; H. Xenia van St. Petersburg, dwaas om Christus.
25. H. Gregorius de Theoloog, Aartsbisschop van Konstantinopel.
26. H. Xenofon, Maria, Arcadius en Johannes van Konstantinopel.
27. H. Johannes Chrysostomos, aartsbisschop van Konstantinopel.
28. H. Efrem de Syriër; H. Izaäk de Syriër, Bisschop van Nineve.
29. H. Hiëromartelaar Ignatius de Goddragende, Bisschop van Antoichië.
30. Synax van de Oekumenische Leraren en grote Hiërarchen: Basilius de Grote, Gregorius de Theoloog en Johannes Chrysostomos.
31. H. Wonderdoeners en onbaatzuchige weldoeners, de monnik-martelaren Kyros en Johannes van Edessa.

Φεβρουάριος

1 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Τρύφωνος.

**2 Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ
ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.**

3 Τοῦ Ἁγίου καὶ Δικαίου Συμεών τοῦ Θεοδόχου, καὶ Ἄννης τῆς Προφήτιδος. Ἰωάννου, Νικολάου καὶ Σταματίου, Νεομαρτύρων ἐκ Σπετσῶν (1822).

4 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

5 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Ἀγάθης.

6 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ἰσαποστόλου Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ὁμολογητοῦ.

7 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Παρθενίου, Ἐπισκόπου Λαμψάκου.

8 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου, καὶ τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ζαχαρίου.

9 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Νικηφόρου. Απόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου.

10 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους τοῦ Θαυματουργοῦ.

11 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Βλασίου, Ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας. Θεοδώρας τῆς βασιλείσης, τῆς στερεωσάσης τὴν Ὁρθοδοξίαν.

12 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Μελετίου, Ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας τῆς Μεγάλης.

13 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μαρτινιανοῦ καὶ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης.

14 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Αὐξεντίου τοῦ ἐν τῷ Βουνῷ.

15 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ὀνησίμου, μαθητοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου.

16 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Παμφίλου.

17 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος.

18 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Λέοντος, Πάπα Ῥώμης.

19 Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ἀπφίας. Τῆς Ὁσίας Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας.

20 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Λέοντος, Ἐπισκόπου Κατάνης.

21 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Τιμοθέου τοῦ ἐν Συμβόλοις.

22 Μνήμη τῆς εὐρέσεως τῶν λειψάνων τῶν Ἁγίων Μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου.

FEBRUARI

1. H. Martelaar Tryphon. H. Bridget, Abdis van Kildare.
2. **DE ONTMOETING VAN ONZE HEER EN GOD EN VERLOSSER JEZUS CHRISTUS.**
3. H. en Rechtvaardige Simeon de God-dragende en Anna, de Profetes; H. Nikolaas, aartsbisschop van Japan.
4. H. Isidoor van Pelusium.
5. H. Martelares Agatha van Palermo.
6. H. Photius, Patriarch van Konstantinopel; H. Dorothea van Kashin; H. Amandus, Bisschop van Maastricht.
7. H. Parthenius, bisschop van Lampsakus.
8. H. Grootmartelaar Theodorus, de Stratilaat; H. Profeet Zacharia.
9. Teruggave van het feest van de Ontmoeting; Martelaar Nikeforus van Antiochië; H. Petrus van Damascus.
10. H. Hiëromartelaar Charalambes, bisschop van Magnesia; H. Anna van Novgorod.
11. H. Theodora, keizerin.
12. H. Meletius, aartsbisschop van Antiochië. H. Gertruda van Nijvel.
13. H. Apostelen Aquila en Priscilla.
14. H. Monnik Auxentius; H. Cyrillus, Apostel der Slaven.; H. Abraham, bisschop van Charres.
15. H. Onesimus, Apostel uit de zeventig.
16. H. Martelaar Pamphilus.
17. H. Theodorus Tyron. H. Finnan, Bisschop van Lindisfarne.
18. H. Leo de Grote, paus van Rome.
19. H. Nieuw-martelares Filotheï van Athene; H. Dositheüs van Palestina.
20. H. Leo, bisschop van Catania.
21. H. Monnik Timotheüs.
22. H. Andronikus en Junia.

23 Τῶν Ἁγίων Ἱερομαρτύρων Πολυκάρπου, Ἐπισκόπου Σμύρνης.

24 **Μνήμη (πρώτος καὶ δεύτερος) τῆς εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Ἁγίου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.**

25 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Ταρασίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

26 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Πορφυρίου, Ἐπισκόπου Γάζης, τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Φωτεινῆς τῆς Σαμαρείτιδος.

27 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.

28 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν καὶ Ὁμολογητοῦ Βασιλείου, συνασκητοῦ τοῦ Ἁγίου Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.

29 Τοῦ Ὁσίου Κασσιανοῦ τοῦ Ὁμολογητοῦ, τοῦ Ῥωμαίου.

Μάρτιος

1 Τῆς Ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Εὐδοκίας τῆς ἀπὸ Σαμαρειτῶν.

2 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἡσυχίου τοῦ Συγκλητικῆ καὶ τῶν Ὁσίων Πατέρων ἡμῶν Νικολάου τοῦ Πλανᾶ.

3 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Εὐτροπίου, Κλεονίκου καὶ Βασιλίσκου.

4 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Γερασίμου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.

5 Τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Κόνωνος τοῦ ἐν Ἰσαυρίᾳ.

6 Τῶν ἐν Ἀμορίῳ Τεσσαράκοντα δύο Μαρτύρων.

7 Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπησάντων Ἁγίων Ἱερομαρτύρων Ἐφραίμ, Βασιλέως, Εὐγενίου, Ἀγαθοδώρου, Ἐλπίδιου, Καπίτωνος καὶ Αἰθερίου.

8 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Θεοφυλάκτου, Ἐπισκόπου Νικομηδείας.

9 Τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων τῶν ἐν Σεβαστείᾳ μαρτυρησάντων.

10 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ.

11 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

12 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν καὶ Ὁμολογητοῦ Θεοφάνους τῆς Σιγριανῆς.

13 Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Νικηφόρου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

14 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Βενεδίκτου.

15 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

16 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Χριστοδοῦλου, κτήτορος τῆς ἐν Πάτμῳ Ἱερᾶς Μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

17 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Ἀλεξίου, ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.

23. H. Hiëromartelaar Polycarpus van Smyrna.
24. **1e en 2e Vinding van het eerbiedwaardige hoofd van de H. Voorloper en Doper des Heren Johannes.**
25. H. Tarasius, Patriarch van Konstantinopel. H. Walburga Abdis van Heidenheim.
26. H. Martelares Photinie, de Samaritaanse.
27. H. Belijder Prokopius de Dekapoliet.
28. H. Belijder Basilius; H. Nymphas.
29. H. Johannes Cassianus.

MAART

1. H. Martelares, de moniale Eudokia; H. David, Bisschop van Wales. H. Switbertus
2. H. Martelaar Hesychius; H. Nicolas Planas, priester in Athene.
3. H. Martelaren Eutropius en zijn gezellen van Amasea.
4. H. monnik Gerasimus van de Jordaan.
5. H. Monnik-Martelaar Konon; H. Markus, de Askeet
6. **De vinding van het Heilig Kruis en de kostbare nagels door keizerin Helena;** H. 42 Martelaren van Amorium in Phrygia.
7. H. Hieromartelaren van Cherson: Efrem en anderen; H. Paulus de Simpele.
8. H. Theofilaktus, Bisschop van Nikomedië.
9. H. 40 Martelaren van Sebaste.
10. H. Martelaar Kodratus van Korinthe.
11. H. Sofronius, Patriarch va Jeruzalem.
12. H. Theofanus, de Belijder; H. Symeon de Nieuwe Theoloog
13. **H. Nikiforus, Patriarch van Konstantinopel.**
14. H. Benedictus van Nursia.
15. H. Aristobulus, Apostel van de 70.
16. H. Christodoulos van Patmos
17. H. Alexis, de man Gods; H. Patrick van Ierland.

- 18 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων.
 19 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Χρυσάνθου καὶ Δαρείας.
 20 Τῶν Ἁγίων Ἀββάδων τῶν ἀναιρεθέντων ὑπὸ τῶν
 Μάρων ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Σάββα τοῦ Ἠγιασμένου.
 21 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβου, Ἐπισκόπου τοῦ
 Ὁμολογητοῦ.
 22 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Βασιλείου, Πρεσβυτέρου τῆς
 Ἀγκυρανῶν Ἐκκλησίας.
 23 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νίκωνος.
 24 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀρτέμονος, Ἐπισκόπου
 Σελευκείας τῆς Πισιδίας.
**25 Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ
 ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.**
26 Σύναξις τοῦ Ἀρχιστρατήγου Γαβριήλ.
 27 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Ματρῶνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.
 28 Τοῦ Ὁσίου Ἰλαρίωνος τοῦ Νέου, Ἠγουμένου τῆς Μονῆς Πελε-
 κητῆς.
 29 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Μάρκου, Ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων.
 30 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ συγγραφέως τῆς
 «Κλίμακος».
 31 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Ὑπατίου,
 Ἐπισκόπου Γαγγρῶν.

Ἀπρίλιος

- 1 Τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.
 2 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Τίτου τοῦ θαυματουργοῦ.
 3 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὁμολογητοῦ Νικήτα, Ἠγουμένου
 Μονῆς Μηδικίου.
 4 Πλάτωνος τοῦ Στουδίτου καὶ Ζωσιμᾶ Ὁσίων.
 5 Τῆς Ἁγίας Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.
 6 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Εὐτυχίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπό-
 λεως. Τῶν Ἁγίων Χριστοδοῦλου καὶ Ἀναστασίας τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ μαρτυ-
 ρησάντων.
 7 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ νέου τοῦ ἐν Καλύμνῳ. Τοῦ ἐν
 Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου, Ἐπισκόπου Μυτιλήνης.
 8 Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἐκ τῶν Ἑβδομήκοντα Ἡρωδίωνος.
 9 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Εὐψυχίου τοῦ ἐν Καισαρείᾳ.

18. H. Kyrillus, aartsbisschop van Jeruzalem.
19. H. Chrysanthus en Daria van Rome.
20. De H. Martelaren van het Sabbasklooster; H. Cuthbert van Lindisfarne.
21. H. Jakobus, de Belijder, Bisschop van Catania.
22. H. Hiëromartelaar Basilius van Ancyra.
23. H. Martelaar Nikon.
24. H. Hiëromartelaar Artemius, Bisschop van Seleucia.
25. De Verkondiging aan onze Alheilige Vrouwe, de Moeder Gods en Altijd-Maagd Maria.
26. Aartsengel Gabriël; H. Liudger.
27. H. Martelares Matrona van Thessalonika.
28. H. Hilarion de Nieuw, Abt van Pelecete; H. Apostel Herodion.
29. H. Hiëromartelaar Markus, Bisschop van Arethusa; H. Diadochos van Photike.
30. H. Johannes van de Ladder
31. H. Hypatius de Wonderdoener, Bisschop van Gangra; H. Innokenti van Alaska.

APRIL

1. H. Maria van Egypte
2. H. Titus, de wonderdoener.
3. H. Niketas de Belijder
4. H. Plato de Belijder; H. Zosimas van Palestina.
5. H. Theodora van Thessalonika.
6. H. Methodius, apostelgelijke, verlichter der Slaven; H. Gregorius de Sinaiet.
7. H. Sabbas de Nieuwe van Kalymos; H. Kosmas van Etoлиë.
8. H. Herodion, Apostel van de 70.
9. H. Martelaar Euppsychius van Caesarea in Kappadocië.

10 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Μακαρίου, Ἀφρικανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς. Τῶν ἐτῶν πενήντα καὶ πλεόν, Ὅσιομαρτύρων Πατέρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παντοκράτορος Νταοῦ Πεντέλης.

11 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἀντίπα, Ἐπισκόπου Περγάμου.

12 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Βασιλείου, Ἐπισκόπου Παρίου.

13 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Μαρτίνου, Πάπα Ρώμης, τοῦ Ὁμολογητοῦ.

14 Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων Ἀποστόλων ἐκ τῶν Ἑβδομήκοντα, Ἀριστάρχου.

15 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Κρήσκεντος.

16 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Γυναικῶν Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας καὶ τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Χριστοδούλου καὶ Ἀναστασίας τῶν ἐν Ἀχαΐᾳ μαρτυρησάντων.

17 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Μακαρίου, Ἀρχιεπισκόπου Κορίνθου, τοῦ Νοταρᾶ.

18 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Ἰωάννου, μαθητοῦ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου.

19 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Παφνουτίου.

20 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ.

21 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἰανουαρίου, Ἐπισκόπου.

22 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου.

23 Τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου.

24 Τῆς ὁσίας Μητρός ἡμῶν Ἐλισάβετ τῆς θαυματουργοῦ.

25 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου.

26 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Βασιλέως, Ἐπισκόπου Ἀμασειας.

27 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Συμεών, Ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου.

28 Τῶν Ἁγίων ἐννέα Μαρτύρων τῶν ἐν Κυζίκῳ.

29 Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ἐκ τῶν Ἑβδομήκοντα.

30 Τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Ἰακώβου, ἀδελφοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Μάϊος

1 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἱερεμίου.

2 Μνήμη τῆς ἀνακομιδῆς τοῦ ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Ἀθανασίου, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

10. H. Gregorius van Smyrna.
11. H. Antipas, Bisschop van Pergamum.
12. H. Basilius, de Belijder, bisschop van Parium;
H. Maagd Anthousa.
13. H. Martinus de Belijder, Paus van Rome.
14. H. Aristarchus, Apostel van de 70.
15. H. Martelaar Kriskins.
16. H. Martelaressen Agape, Irene en Chionia;
H. Martelaar Leonides.
17. H. Makarius van Korinthe; H. Zosimas van Solovjetsk.
18. H. Johannes de Hesychast; H. Athanasia van Egina.
19. H. monnik-martelaar Pafnutius van Jeruzalem.
20. H. Theodorus en Athanasius van de Meteoren.
21. H. Hiëromartelaar Januarius , Bisschop van Benevento.
22. H. Apostel Nathanaël.
23. H. Grootmartelaar, de overwinningdrager en wonderdoener
Georgius.
24. H. Martelaar Sabbas, de Stratilaat.
25. H. Apostel en Evangelist Markus.
26. H. Hiëromartelaar Basilius , Bisschop van Amasea; de H. Maagd
Glaphyra.
27. H. Hiëromartelaar Symeon.
28. H. martelaren van Kyzikos.
29. H. Jason, Apostel van de 70.
30. H. Apostel Jakobus, de zoon van Zebedeüs.

MEI

1. H. Profeet Jeremia.
2. H. Athanasius de Grote, aartsbisschop van Alexandrië.

- 3 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Τιμοθέου καὶ Μαύρας.
 4 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Πελαγίας.
 5 Τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Εἰρήνης.
 6 Τοῦ Ἁγίου καὶ Δικαίου καὶ πολυάθλου Προφήτου Ἰώβ.
 7 Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐπὶ Κωνσταντίου Βασιλέως, υἱοῦ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου.
 8 Μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ, ἐπιστηθίου φίλου, ἡγαπημένου καὶ παρθένου, Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.
 9 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἡσαΐου.
 10 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Σίμωνος τοῦ Ζηλωτοῦ.
 11 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Μωκίου, τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης, Ἰσαποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν Σλαύων.
 12 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Ἐπιφανίου, Ἐπισκόπου Κύπρου.
 13 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Γλυκερίας.
 14 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰσιδώρου τοῦ ἐν Χίῳ.
 15 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Παχωμίου τοῦ Μεγάλου.
 16 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Ἠγιασμένου.
 17 Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας.
 18 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Πέτρου, Διονυσίου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου. Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου Α΄, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
 19 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Πατρικίου, Ἐπισκόπου Προύσης, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀκακίου, Μενάνδρου καὶ Πολυαίνου.
 20 Λυδίας τῆς Φιλιππησίας καὶ Ἰσαποστόλου.
 21 Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων, μεγάλων, θεοστέπων καὶ Ἰσαποστόλων Βασιλέων, Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης.
 22 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Βασιλίσκου.
 23 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὁμολογητοῦ Μιχαήλ, Ἐπισκόπου Συνάδων.
 24 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ Ὄρει.
 25 Ἡ τρίτη εὐρεσις τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Ἁγίου καὶ ἐνδόξου Προφήτου, Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
 26 Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Κάρπου ἐκ τῶν Ἑβδομήχοντα.
 27 Τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἱερομάρτυρος Ἑλλαδίου καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ῥώσου.
 28 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Εὐτυχούς, Ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

3. H. martelaren Timotheüs, de lezer, en zijn vrouw Maura van Egypte.
4. H. Maagd-martelares Pelagia van Tarsus.
5. H. Grootmartelares Irene van Thessalonika.
6. H. Job, de veelduldende; H. Job van Pochaev.
7. Verschijning van het heilig Kruis; H. Nil Sorski.
8. H. Apostel en Evangelist Johannes de Theoloog.
9. H. Profeet Jesaja.
10. H. Apostel Simon, de Zeloot.
11. H. Apostelgelijke Cyrillus en Methodius, verlichters de Slaven.
12. H. Epifanius, Bisschop van Constantia in Cyprus; H. Vasili van Ostrog.
13. H. Maagd-martelares Glyceria; H. Servatius, bisschop van Maastricht.
14. H. martelaar Isidoor van Chioos.
15. H. Pachomius de Grote.
16. H. Theodorus, de Gewijd; H. Brandaan, Abt van Clonfert.
17. H. Andronikus en Junia, apostelen van de 70; H. Athanasius de Nieuwe.
18. H. Martelaar Theodotus van Ancyra, en zij die met hem leden.
19. H. Korneli van Komel; H. Dimitri Konkoi.
20. H. Lydia; Overbrenging van de relieken van de H. Nikolaas van Myra.
21. H. Apostelgelijke Keizer Konstantijn en zijn moeder Helena.
22. H. Basiliskus, Bisschop van Comana.
23. H. Euphrosyne, Abdis van Polotsk.
24. H. Vincentius van Lerins; H. Symeon de Styliet; H. Hilarion.
25. De derde Vondst van het eerbiedwaardige hoofd van de H. Voorloper en Doper des Heren Johannes.
26. H. Carpus, Apostel van de 70; H. Augustinus van Canterbury, missionaris van Engeland.
27. H. Johannes de Rus; H. monnik Beda, de eerbiedwaardige.
28. H. Eutyches, Bisschop van Meliten.

- 29 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Θεοδοσίας καὶ τῆς Ἁγίας
Παρθενομάρτυρος Θεοδοσίας τῆς Κωνσταντινουπολι-τίσης.
30 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰσαακίου, Ἡγουμένου τῆς Μονῆς
τῶν Δαλμάτων.
31 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἑρμείου.

Ἰουνίος

- 1 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰουστίνου τοῦ Φιλοσόφου.
2 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικηφόρου, Ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ὁμολογητοῦ.
3 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Λουκιλλιανοῦ.
4 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Μητροφάνους, Ἀρχιεπισκόπου
Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῶν Ἁγίων γυναικῶν Μάρθας καὶ
Μαρίας, ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου.
5 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Δωροθέου, Ἐπισκόπου Τύρου.
6 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἰλαρίωνος τοῦ Νέου.
7 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Θεοδότου τοῦ ἐν Ἀγκύρα.
8 Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος
Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου.
9 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου, Ἀρχιεπισκόπου
Ἀλεξανδρείας.
10 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης.
11 Τῶν Ἁγίων Αποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα.
12 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ὀνουφρίου τοῦ Αἰγυπτίου. Πέτρου
τοῦ ἐν Ἄθφ. Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Ἀντωνίνης.
13 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Ἀκυλίνης.
14 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἐλισσαίου καὶ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς
ἡμῶν Μεθοδίου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
15 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἀμῶς, τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν
Ἱερωνύμου καὶ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Αὐγουστίνου,
Ἐπισκόπου Ἰπώνος.
16 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Τύχωνος, Ἐπισκόπου
Ἀμαθοῦντος τῆς Κύπρου.
17 Τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Μάρτυρος Ἰσαύρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ
Βασιλείου, Ἰννοκεντίου, Ἑρμείου, Φήλικος καὶ Περεγρίνου καὶ
τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Μανουήλ, Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ.
18 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Λεοντίου.

29. H. Maagd-martelares Theodosia van Tyrus.
30. H. Isaäkuis.
31. H. Martelaar Hermeius van Comana.

JUNI

1. H. Martelaar Justinus, de filosoof.
2. H. Nikiforus, de Belijder, Patriarch van Konstantinopel.
3. H. Martelaar Lukilianus.
4. H. Mitrofanos, Patriarch van Konstantinopel; H. Martha en Maria.
5. H. Hiëromartelaar Dorotheüs, Bisschop van Tyrus; H. Hiëromartelaar Bonifatius, verlichter van Nederland (en Duitsland).
6. H. Hilarion de Nieuwe.
7. H. Hiëromartelaar Theodotus, Bisschop van Ankyra
8. H. Grootmartelaar Theodorus de Stratilaat, overbrenging van de relieken.
9. H. Kyrillus, aartsbisschop van Alexandrië: H. Columba van Iona, Verlichter van Schotland.
10. H. Martelaar Alexander en de Maagd-martelares Antonia in Konstantinopel.
11. H. Apostelen Bartholomeüs en Barnabas. Feest van de Hymne 'Axion Estin'. H. Lukas van Simferopol
12. H. Onufrius de Grote en Petrus van de heilige berg Athos.
13. H. Martelaar Akylina van Byblos.
14. H. Profeet Elisa; H. Methodius, Patriarch van Konstantinopel.
15. H. Augustinus, Bisschop van Hippo. H. Hiëronymus
16. H. Tychon, Bisschop van Amathus in Cyprus.
17. H. martelaren Manuël, Sebel en Ismaël van Perzië.
18. H. Martelaar Leontius.

- 19 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἰούδα, καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Παΐσιου τοῦ Μεγάλου.
 20 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Μεθοδίου, Ἐπισκόπου Πατάρων. Τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα, τοῦ Θεσσαλονικέως.
 21 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰουλιανοῦ τοῦ ἐν Κιλικίᾳ.
 22 Τοῦ Ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐσεβίου, Ἐπισκόπου Σαμοσάτων.
 23 Τῆς Ἁγίας Μάρτυρος Ἀγριππίνης.
 24 Τό Γενέθλιον τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου Προφήτου, Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
 25 Τῆς Ἁγίας Ὁσιομάρτυρος καὶ πολυάθλου Φεβρωνίας.
 26 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Δαυΐδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη.
 27 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Σαμφῶν τοῦ Ξενοδόχου.
 28 Ἀνακομιδῆ τῶν λειψάνων τῶν Ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου. Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Σεργίου τοῦ Μαγίστρου.
 29 Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων καὶ Πρωτοκορυφαίων Πέτρου καὶ Παύλου.
 30 Ἡ Συναξις τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων τῶν ΙΒ΄.

Ἰουλίος

- 1 Τῶν Ἁγίων καὶ Θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἐν Ῥώμῃ μαρτυρησάντων.
 2 Μνήμη τῆς ἐν τῇ ἀγίᾳ σορῶ καταθέσεως τῆς τιμίας Ἐσθήτος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις.
 3 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰακίνθου.
 4 Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου, Ἐπισκόπου Κρήτης.
 5 Τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ.
 6 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Σισῶη τοῦ Μεγάλου.
 7 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θωμᾶ τοῦ ἐν Μαλεῶ καὶ τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Κυριακῆς.

19. H. Apostel Judas-Thaddeüs, de broeder des Heren; H. Païsius de Grote.
20. H. Hiëromartelaar Methodius, Bisschop van Patara; H. Nikolaas Cabasilas.
21. H. Martelaar Julianus van Tarsus.
22. H. Hiëromartelaar Eusebius, Bisschop van Samosata; H. Alban, Protomartelaar van Britannië.
23. H. Martelares Agrippina van Rome; H. Markus, aartsbisschop van Efeze.
24. De Geboorte van de H. Profeet, Voorloper en Doper des Heren Johannes.
25. H. Maagd-martelares Fevronia. H. Adelbert
26. H. David van Thessalonika. Icoon van de Moeder Gods Hodigitria
27. H. Samson, de Gastvrije.
28. H. Sergius en Herman, wonderdoeners van Valaäm.
29. H. glorierijke en alomgeprezen leiders der apostelen: Petrus en Paulus.
30. Synax van de H. glorierijke en alomgeprezen twaalf apostelen.

JULI

1. H. Wonderdoeners en onbaatzuchtige weldoeners Kosmas en Damianus, martelaren te Rome.
2. H. Johan Maximovitch, Bisschop van Shanghai en aartsbisschop van San Francisco, de wonderdoener; Plaatsing van het Kleed van de alheilige Moeder Gods te Blachernae.
3. H. Martelaar Hyacinthus of Caesaria in Cappadocië.
4. H. Andreas, aartsbisschop van Kreta.
5. H. Athanasius, Stichter van de Grote Laura op de heilige berg Athos.
6. H. Sisoïs de Grote; H. Maagd-martelares Lucia.
7. H. Grootmartelares Kyriaka.

- 8 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Προκοπίου καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοφίλου τοῦ Μυροβλύτου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ.
- 9 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Παγκρατίου, Ἐπισκόπου Ταυρομενίας.
- 10 Τῶν Ἁγίων τεσσαράκοντα πέντε Μαρτύρων τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας καὶ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, Ἐπισκόπου Ἄσσου.
- 11 Τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος καὶ πανευφήμου Εὐφημίας, ἥτις τὸν τόμον τῆς ἐν Χαλκηδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐκύρωσεν. Τῆς Ἁγίας Ὁλγας τῆς Ἰσαποστόλου.
- 12 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου.
- 13 Ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.
- 14 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου.
- 15 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τῆς μητρὸς αὐτοῦ.
- 16 Τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἀθηνογένους, Ἐπισκόπου Πηδαχθῆς.
- 17 Τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Μαρίνης.
- 18 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Αἰμιλιανοῦ, τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Παύλου, Θέης καὶ Οὐαλεντίνης καὶ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Στεφάνου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
- 19 Τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Μακρίνης, ἀδελφῆς τοῦ Μ. Βασιλείου.
- 20 Τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου Ἠλίου τοῦ Θεσβίτου. Τῶν ἐν τῇ Πατριαρχικῇ Ἐξαρχίᾳ τῶν ἐν Δυτικῇ Εὐρώπῃ Ὁρθοδόξων Παροικιῶν Ρωσικῆς Παραδόσεως διακονησάντων Ἁγίων Ἱερομαρτύρων Πρωτοπρεσβυτέρου Ἀλεξίου Mednedkon, Πρεσβυτέρου Δημητρίου Skobtson, Ὁσιομάρτυρος Μαρίας Skobtson, τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Μάρτυρος Jouri Skobtson καὶ τοῦ Μάρτυρος Elie Fondaminskii.
- 21 Τῶν Ὁσίων Πατέρων ἡμῶν Ἰωάννου καὶ Συμεῶν τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ.
- 22 Τῆς Ἁγίας Μυροφόρου καὶ Ἰσαποστόλου Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.
- 23 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἰεζεκιήλ καὶ τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Πελαγίας τῆς ἐν Τήνῳ.
- 24 Τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Χριστίνης.
- 25 Ἡ Κοίμησις τῆς Ἁγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τῶν Ὁσίων Γυναικῶν Ὀλυμπιάδος.
- 26 Τῆς Ἁγίας Ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς.

8. H. Grootmartelaar Prokopius van Caesarea; H. Prokopius van Ustjug, dwaas-om-Christus; H. Edgar de koning, de vredelievende.
 9. H. Pankratius, Bisschop van Taormina.
 10. H. Antonius van het Holenklooster van Kiëv.
 11. H. Grootmartelares Eufemia; H. apostel-gelijke grootvorstin Olga.
 12. H. martelaren Proklus en Hilaron van Ancyra.
 13. Synax van de aartsengel Gabriël; Ikoon 'Axion Estin'.
 14. H. Nikódimus van de heilige berg Athos.
 15. H. Apostelgelijke grootvorst Wladimir, Verlichter van Rusland.
 16. H. Hiëromartelaar Athenogenes, Bisschop van Heracleopolis.
 17. H. Grootmartelares Marina.
 18. De H. Martelaresen de grootvorstin Elisabeth en de moniale Barbara.
 19. H. Serafim van Sarov (reliëkenfeest); H. Makrina.
 20. H. Profeet Elia
-
21. H. Simeon van Emaesa, dwaas-om-Christus', en zijn gezel de H. Johannes.
 22. H. Myrondraagster en apostelgelijke Maria Magdalena
 23. H. Profeet Ezechiël; H. Pelagia van Tinos.
 24. H. Grootmartelares Christina van Tyrus. H. Boris en Gleb(Roman en David).
 25. De Ontslaping van de rechtvaardige Anna; H. diakones Olympiada.
 26. H. martelares de moniale Paraskeva van Rome.

- 27 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος.
28 Τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Εἰρήνης τῆς Χρυσοβαλάντου καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Ξηροποταμῆνου.
29 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Καλλινίκου, Θεοδότῃς καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς.
30 Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ἐκ τῶν Ἑβδομήκοντα Σίλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου.
31 Τοῦ Ἁγίου καὶ Δικαίου Εὐδοκίμου καὶ Προεόρτια τῆς Προόδου τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Αὐγουστος

- 1 Τῶν Ἁγίων ἑπτὰ Παίδων τῶν Μακκαβαίων, τῆς μητρὸς αὐτῶν Σολομονῆς καὶ τοῦ διδασκάλου αὐτῶν Ἐλεαζάρου. Ἀνάμνησις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τελουμένης τό πάλαι, Προόδου τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.
2 Ἡ ἀνακομδὴ τοῦ ἱ. Λειψάνου τοῦ Ἁγίου Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου.
3 Τῶν Ὁσίων Πατέρων ἡμῶν Ἰσαακίου, Δαλμάτου καὶ Φαύστου.
4 Τῶν Ἁγίων ἑπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ.
5 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Εὐσιγνίου καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Εὐγενίου τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
6 Ἡ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ἩΜῶΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.
7 Τοῦ Ἁγίου Ὁσιομάρτυρος Δομετίου τοῦ Πέρσου.
8 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Αἰμιλιανοῦ, Ἐπισκόπου Κυζίκου, τοῦ Ὁμολογητοῦ.
9 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Μαθθία.
10 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Λαυρεντίου.
11 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Εὐπλου τοῦ Διακόνου. Τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νήφωνος, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
12 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Φωτίου καὶ Ἀνικήτου.
13 Τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ. Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Θ. Μεταμορφώσεως.
14 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Μιχαίου.
15 Ἡ ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ἩΜῶΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

27. H. Grootmartelaar en onbaatzuchtige arts Panteleimon.
28. H. Irene Chrysovanlandou.
29. H. Martelaar Kallinikus van Gangra.
30. H. Apostelen Silas en Silvanus van de 70.
31. H. Jozef van Arimathea; H. Germanus, Bisschop van Auxerre; H. Eudokimus van Kappadocië.

AUGUSTUS

1. Processie met het eerbiedwaardige Hout van het levenschenkend Kruis des Heren; H. zeven Makkabeese martelaren, en hun moeder en hun leraar.
2. H. Protomartelaar, de aartsdiaken Stefanus.
3. H. monniken Isaacius, Dalmatus en Faustus.
4. H. zeven Slapers van Efeze.
5. H. Hieromartelaren Anterus en Fabianus, pausen van Rome; H. Nonna, de moeder van Gregorius de Theoloog; H. martelaar koning Oswald.
6. **HET FEEST VAN DE HEILIGE GEDAANTE-VERANDERING VAN ONZE HEER EN VERLOSSER JEZUS CHRISTUS.**
7. H. Martelaar Dometius van Perzië.
8. H. Emilianus, Bisschop van Cyzikus.
9. H. Apostel Matthias.
10. H. Martelaar en aartsdiaken Laurentius van Rome.
11. H. martelaar Euplus v; H. Nifon van Constantinopel.
12. H. martelaren Anicetus en Fotius van Nicomedia.
13. H. Maximus de Belijder. Teruggave van het feest van de Gedaanteverandering des Heren; H. Tichon van Zadonsk. H. Serida; H. Dorotheüs van Gaza.
14. H. Profeet Micha.
15. **DE ONTSLAPING VAN ONZE ALHEILIGE VROUWE DE MOEDER GODS EN ALTIJD-MAAGD MARIA.**

- 16 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Διομήδους. Ἀνάμνησις τῆς ἐξ Ἐδέσσης τῆς Μεσοποταμίας εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀνακομιδῆς τῆς ἀχειροποιήτου Εἰκόνης τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἦτοι τοῦ Ἁγίου Μανδηλίου.
- 17 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Μύρωνος.
- 18 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Φλώρου, Λαύρου, Λέοντος καὶ Ἐρμού.
- 19 Τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλάτου.
- 20 Τοῦ Ἁγίου Προφήτου Σαμουήλ.
- 21 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Θαδδαίου.
- 22 Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἀγαθονίκου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
- 23 Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.
- 24 Τῶν Ἁγίων Ἱερομαρτύρων Εὐτυχούς, μαθητοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ. Μνήμη τῆς μεταθέσεως εἰς Ζάκυνθον τοῦ σεπτοῦ Λειψάνου τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Διονυσίου, Ἐπισκόπου Αἰγίνης, τοῦ Θαυματουργοῦ.
- 25 Τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Τίτου, Ἐπισκόπου Γορτύνης τῆς κατὰ Κρήτην, μαθητοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου. Ἡ Ἐπάνοδος τοῦ σεπτοῦ Λειψάνου τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου Βαρθολομαίου.
- 26 Τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας.
- 27 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Ποιμένος καὶ τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Φανουρίου τοῦ νεοφανοῦς καὶ Ἀνθούσης.
- 28 Τοῦ Ὁσίου Πατρός ἡμῶν Μωϋσέως τοῦ Αἰθίοπος.
- 29 Ἡ ἀποτομή τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Τιμίου καὶ Ἐνδόξου Προφήτου, Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
- 30 Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου τοῦ Νέου, Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.
- 31 Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας Ζώνης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει σεβασμίῳ οἴκῳ αὐτῆς τῷ ὄντι ἐν τοῖς Καλκοπρατείσις.

16. De overbrenging van het Mandilion; H. Martelaar Diomedes van Tarsus.
17. H. Martelaar Myron, priester van Cyzicus. H. Jeroen van Noordwijk.
18. H. Florus en Laurus van Illyria; H. Johannes van Rila; H. Arsenius van Paros.
19. H. Martelaar Andreas, de stratylaar.
20. H. Profeet Samuël.
21. H. Apostel Thaddeüs, van de 70; H. Aartsvaders Abraham, Izaäk en Jakob.
22. H. Martelaar Agathonikus van Nikomedië en zijn gezellen; H. Alexis van UGINE
23. Teruggave van het feest van de Ontslaping.
24. H. Dionysius, Bisschop van Egina; H. nieuwe Hiëromartelaar en apostelgelyke Kosmas van Etolië.
25. H. Apostelen Titus en Bartholomeüs.
26. H. Martelaren Adriaan en Natalia van Nikomedië.
27. H. Pimen de Grote; H. grootmartelaar Fanourius van Rhodos.
28. H. Anna, de profetes; H. monnik Mozes van Skete.
29. De onthoofding van de H. Voorloper en Doper des Heren Johannes.
30. H. Alexander, Johannes en Paulus de nieuwe, patriarchen van Konstantinopel.
31. De plaatsing van de Gordel van de Moeder Gods. H. Aidan, Bisschop van Lindisfarne.

Ἐπὸν δὲ τύχης τῆς καλῆς μετουσίᾳς τῶν ζωοποιῶν μυστικῶν δωρημάτων, Ὑμνησον εὐθύς, εὐχαρίστησον μέγα, Καὶ τάδε θεομῶς, ἐκ ψυχῆς Θεῷ λέγε· Δόξα σοι, ὁ Θεός. Δόξα σοι, ὁ Θεός. Δόξα σοι, ὁ Θεός.

Ἄνωνύμου

Εὐχαριστῶ σοι, Κύριε ὁ Θεός μου, ὅτι οὐκ ἀπόσω με τὸν ἁμαρτωλόν, ἀλλὰ κοινωνόν με γενέσθαι τῶν ἁγιασμάτων σου κατηξίωσας. Εὐχαριστῶ σοι, ὅτι με τὸν ἀνάξιον μεταλβεῖν τῶν ἀχράντων σου καὶ ἐπουρανίων δωρεῶν κατηξίωσας. Ἀλλά, Δέσποτα φιλάνθρωπε, ὁ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανών τε καὶ ἀναστάς, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τὰ φορικτὰ ταῦτα καὶ ζωοποιᾶ σου Μυστήρια, ἐπ' εὐεργεσία καὶ ἁγιασμῷ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, δὸς γενέσθαι ταῦτα κάμοι εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς φωτισμὸν τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καρδίας μου, εἰς εἰρήνην τῶν ψυχικῶν μου δυνάμεων, εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου, εἰς προσθήκην τῆς θείας σου χάριτος, καὶ τῆς σῆς βασιλείας οἰκείωσιν· ἵνα ἐν τῷ ἁγιασμῷ σου δι' αὐτῶν φυλαττόμενος, τῆς σῆς χάριτος μνημονεύω διὰ παντός, καὶ μηκέτι ἐμαυτῷ ζῶ, ἀλλὰ σοὶ τῷ ἡμετέρῳ Δεσπότη καὶ εὐεργέτῃ. Καὶ οὕτω τοῦ τῆδε βίου ἀπάρας ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, εἰς τὴν αἰδίον καταστήσω ἀνάπαυσιν, ἔνθα ὁ τῶν ἐορταζόντων ἦχος ὁ ἀκατάπαυστος, καὶ ἡ ἀπέραντος ἡδονὴ τῶν καθορώντων τοῦ σοῦ προσώπου τὸ κάλλος τὸ ἄρῶρητον. Σὺ γὰρ εἶ τὸ ὄντως ἐφετόν, καὶ ἡ ἀνέκφραστος εὐφροσύνη τῶν ἀγαπώντων σε, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, καὶ σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ κτίσις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

❖ DANKGEBEDEN ❖

AANSPORING

Zodra ge de heerlijke Communie deelachtig zijt geworden van de levendmakende mystieke Gaven, zing dan meteen een lofprijzing en zeg vurig tot God uit het diepst van uw ziel

Eer aan U, o God. Eer aan U, o God. Eer aan U, o God.

EN DE VOLGENDE DANKGEBEDEN (ANONIEM)

Ik dank U, Heer mijn God, dat Gij mij, zondaar, niet hebt versto-
ten, maar mij waardig hebt gemaakt om deelgenoot te worden
van Uw heiligmakende Mysteriën. Ik dank U, dat Gij mij,
onwaardige, waardig gemaakt hebt om deel te nemen aan Uw
smetteloze, hemelse Gaven. O, menslievende Heer, Die voor ons
zijt gestorven en opgestaan, en Die ons deze huiveringwekkende
en levendmakende Mysteriën geschonken hebt voor het welzijn
en de heiliging van onze ziel en lichaam: Geef dat zij ook voor
mij worden tot genezing van ziel en lichaam, tot verdrijving van
iedere tegenstander, tot verlichting van de ogen van mijn hart, tot
vrede voor mijn geestelijke krachten, tot een geloof waarover ik
me niet hoef te schamen, tot oprechte liefde, tot overvloedige
wijsheid, tot het onderhouden van Uw geboden, tot vermeerde-
ring van Uw goddelijke genade, en dat zij mij maken tot bewoner
van Uw koninkrijk. Geef dat ik door deze Mysteriën in Uw heili-
ging bewaard blijve en dat ik mij altijd Uw genade moge herin-
neren en niet meer voor mijzelf leve, maar voor U, onze Heer en
Weldoener. Wanneer ik op deze wijze dit leven zal verlaten in de
hoop op het eeuwige leven, moge ik dan de eeuwige rust berei-
ken, daar waar de nimmer zwiigende stemmen der feestvierenden
weerklinken en waar het oneindig genot is van hen die de onuit-
sprekelijke schoonheid van Uw gelaat aanschouwen. Want Gij
zijt het ware verlangen en de onuitsprekelijke vreugde van hen
die U liefhebben, Christus onze God, en U bezingt heel de schep-
ping in eeuwigheid. Amen.

Τοῦ Μεγάλου Βασιλείου

Δέσποτα Χριστέ, ὁ Θεός, Βασιλεὺ τῶν αἰῶνων, καὶ Δημιουργὲ τῶν ἀπάντων, εὐχαριστῶ σοὶ ἐπὶ πάσιν, οἷς παρέσχου μοι ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν σου Μυστηρίων. Δέομαι οὖν σου, ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε· φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου, καὶ ἐν τῇ τῶν περὺγων σου σκιά· καὶ δώρησαί μοι ἐν καθαρῷ συνειδῶτι, μέχρις ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς, ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Συμεῶν τοῦ Μεταφραστοῦ

Ὁ δοὺς τροφήν μοι σάρκα σὴν ἐκουσίως, ὁ πῦρ ὑπάρχων, καὶ φλέγων ἀναξίους, μὴ δὴ καταφλέξης με, μή, πλαστοουργέ μου· μάλλον διέλθε πρὸς μελῶν μου συνθέσεις, εἰς πάντας ἄρμους, εἰς νεφρούς, εἰς καρδίαν. Φλέξον δ' ἀκάνθας τῶν ὄλων μου πταισμάτων· ψυχήν κάθαρον, ἁγίασον τὰς φρένας· τὰς ἰγνύας στήριξον ὁστέοις ἅμα· αἰσθήσεων φώτισον ἀπλήν πεντάδα· ὄλον με τῷ σῶ συγκαθήλωσον φόβῳ. Αἰεὶ σκέπε, φρούρει τε καὶ φύλαττέ με ἐκ παντὸς ἔργου, καὶ λόγου ψυχοφθόρου. Ἄγνιζε, καὶ κάθαρε, καὶ ῥύθμιζέ με· κάλλυνε, συνέτιζε, καὶ φώτιζέ με· δεῖξόν με σὸν σκῆνωμα Πνεύματος μόνου, καὶ μηκέτι σκῆνωμα τῆς ἁμαρτίας· ἴν' ὡς σὸν οἶκον, εἰσόδω κοινωνίας, ὡς πῦρ με φεύγη πᾶς κακοῦργος, πᾶν πάθος. Πρέσβεις φέρω σοὶ πάντας ἡγιασμένους, τὰς ταξιαρχίας τε τῶν Ἀσωμάτων, τὸν Πρόδρομόν σου, τοὺς σοφοὺς Ἀποστόλους, πρὸς τοῖς δε, σὴν ἄχραντον ἀγνὴν Μητέρα· ὧν τὰς λιτάς, εὐσπλαγγνε, δέξαι, Χριστέ μου, καὶ φωτὸς παῖδα τὸν σὸν ἔργασαι λάτρην. Σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἁγιασμὸς καὶ μόνος ἡμῶν, ἀγαθὲ, τῶν ψυχῶν καὶ λαμπρότης, καὶ σοὶ προπόντως, ὡς Θεῷ καὶ Δεσπότη, δόξαν ἅπαντες πέμπομεν καθ' ἡμέραν.

VAN BASILIUS DE GROTE

Heer, Christus, God, Koning der eeuwen en Schepper van het heelal, ik dank U voor alle weldaden die Gij mij verleend hebt en voor het ontvangen van Uw zuivere en levendmakende Mysteriën. Daarom bid ik U, o Goede en Menslievende: bewaar mij onder Uw hoede en in de schaduw van Uw vleugelen. En geef mij dat ik met een goed geweten tot aan mijn laatste adem waardig moge deelnemen aan Uw heiligende Gaven, tot vergeving van zonden en tot eeuwig leven. Want Gij zijt het Brood des levens, de Bron van heiliging en de Schenker van het goede en tot U zenden wij de lof, evenals tot de Vader en de Heilige Geest, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

VAN SYMEON DE METAFRAST

Gij Die mij vrijwillig Uw vlees tot voedsel geeft, Die vuur zijt en de onwaardigen verzenegt, verbrand mij toch niet, mijn Schepper, maar dring veeleer binnen in mijn gestel, al mijn gewrichten, mijn nieren en mijn hart. Verbrand de doornen van al mijn zonden. Reinig mijn ziel, heilig mijn denken, sterk mijn knieën en al mijn beenderen. Verlicht het vijftal van mijn zintuigen; hecht mij geheel vast aan de vreze voor U. Bescherm, bewaak en behoed mij steeds voor alle zielverdervende werken en woorden. Zuiver, reinig en leid mij. Sier mij met deugden, geef mij inzicht en verlicht mij. Maak mij tot een woonplaats alleen van de Heilige Geest en laat mij nooit meer een woning van de zonde zijn, opdat iedere boze geest en elke hartstocht voor mij vluchte als voor vuur, nu ik Uw woning ben geworden door het ontvangen van de heilige communie. Alle heiligen breng ik U als voorsprekers: de legerscharen der onlichamelijke engelen, Uw voorloper, de wijze apostelen en eveneens Uw ongerepte, reine Moeder. Aanvaard, o mijn barmhartige Christus, hun smeekbeden en maak mij, die U aanbid, tot een kind van het Licht. Want Gij alleen, o Goede, zijt de heiliging en de stralende glans van onze zielen, en tot U zenden wij allen elke dag de U verschuldigde lof, o God en Heer.

Ἄωνύμου

Τὸ Σώμά σου τὸ ἅγιον, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, γένοιτό μοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ τὸ Αἷμά σου τὸ τίμιον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Γένοιτο δέ μοι ἡ εὐχαριστία αὕτη εἰς χαρὰν, ὑγείαν καὶ εὐφροσύνην· καὶ ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δευτέρᾳ ἐλεύσει σου ἀξιῶσόν με τὸν ἁμαρτωλὸν στήναι ἐκ δεξιῶν τῆς σῆς δόξης, πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρός, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

Ἄωνύμου εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον

Παναγία Δέσποινα, Θεοτόκε, τὸ φῶς τῆς ἐσκοτισμένης μου ψυχῆς, ἡ ἐλπίς, ἡ σκέπη, ἡ καταφυγή, ἡ παραμυθία, τὸ ἀγαλλιάμά μου, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἠξιώσάς με τὸν ἀνάξιον κοινωνὸν γενέσθαι τοῦ ἀχράντου Σώματος καὶ τοῦ Τιμίου Αἵματος τοῦ Υἱοῦ σου. Ἄλλ' ἡ τεκούσα τὸ ἀληθινὸν φῶς, φώτισόν μου τοὺς νοητοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας· ἡ τὴν πηγὴν τῆς ἀθανασίας κυήσασα, ζωοποίησόν με τὸν τεθανατωμένον τῇ ἁμαρτίᾳ, ἡ τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ φιλεύσπλαγχνος Μήτηρ, ἐλέησόν με, καὶ δὸς κατάνυξιν καὶ συντριβὴν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ ταπείνωσιν ἐν τοῖς διανοήμασί μου, καὶ ἀνάκλησιν ἐν ταῖς αἰχμαλωσίαις τῶν λογισμῶν μου. Καὶ ἀξιῶσόν με, μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς, ἀκατακρίτως ὑποδέχεσθαι τῶν ἀχράντων Μυστηρίων τὸν ἁγιασμόν, εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος· καὶ παράσχου μοι δάκρυα μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, εἰς τὸ ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν σε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀναγνώστης·

Ὅτι εὐλογημένη καὶ δεδοξασμένη ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. (γ')

GEBED (ANONIEM)

Uw heilig Lichaam, Heer Jezus Christus, onze God, moge mij het eeuwige leven schenken, en Uw kostbaar Bloed de vergeving van zonden. Moge deze eucharistie mij vreugde, gezondheid en blijdschap geven. En maak mij, zondaar, waardig om bij Uw ontzagwekkende wederkomst aan de rechterhand van Uw heerlijkheid te staan, op voorspraak van uw ongerepte Moeder en van al Uw heiligen. Amen.

GEBED TOT DE MOEDER GODS (ANONIEM)

Alheilige Vrouwe, Moeder Gods, licht van mijn verduisterde ziel, mijn hoop, mijn bescherming, mijn toevlucht, mijn troost, mijn vreugde, ik dank u, dat gij mij, onwaardige, waardig geacht hebt om het zuivere Lichaam en het kostbaar Bloed van uw Zoon te ontvangen. Gij, die het ware Licht hebt gebaar, verlicht de geestelijke ogen van mijn hart. Gij, die de bron der onsterfelijkheid in uw schoot gedragen hebt, maak mij weer levend, die door de zonde gedood ben. Gij, liefdevolle Moeder van de barmhartige God, ontferm u over mij en geef mij een berouwvol en vermorzeld hart; geef nederigheid in mijn gedachten en bevrijd mij van mijn slechte overwegingen die mij gevangen houden. En acht mij waardig om tot mijn laatste adem zonder veroordeling de heiliging te ontvangen van de zuivere Mysteriën, tot genezing van mijn ziel en van mijn lichaam. En verleen mij tranen van berouw en belijdenis om u, Moeder Gods, alle dagen van mijn leven te bezingen en te verheerlijken.

luider:

L Want gij zijt gezegend en verheerlijkt in alle eeuwen. Amen.

De priester herhaalt dit en tot slot nogmaals de lezer

Ὁ Ἱερεὺς: **Ν**ῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥήμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

Ὁ Ἀναγνώστης: Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος Ἰσχυρός, ἅγιος Ἄθνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. (γ')

Ὁ Ἱερεὺς: Ὅτι σοῦ ἐστὶν...

Απολυτικό

Ὁ Ἀναγνώστης: Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρσὸς ἐκλάμψασα χάρις, τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν· ἀφιλαργυρίας τῷ κόσμῳ θησαυροὺς ἐναπέθετο· τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν. Ἀλλὰ σοῖς λόγοις παιδεύων, πάτερ Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τῷ Λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα Πατρὶ...

Κοντάκιον

Ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐδέξω τὴν θείαν χάριν, καὶ διὰ τῶν σῶν χειλέων πάντας διδάσκεις, προσκυνεῖν ἐν Τριάδι τὸν ἕνα Θεόν, Ἰωάννη Χρυσόστομε, παμμακάριστε, ὅσιε. Ἐπαξίως εὐφημοῦμέν σε· ὑπάρχεις γὰρ καθηγητής, ὡς τὰ θεία σαφῶν.

Καὶ νῦν...

Θεοτοκίον

Τῇ πρεσβείᾳ Κύριε, πάντων τῶν ἀγίων, καὶ τῆς Θεοτόκου, τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς μόνος οἰκτίρμων.

Κύριε ἐλέησον (ιβ')

Δόξα Πατρὶ ... Καὶ νῦν...

P **N**u laat Gij, Heer, Uw dienaar in vrede heengaan volgens Uw woord. Want mijn ogen hebben Uw heil aanschouwd, dat Gij bereid hebt voor het aangezicht van alle volkeren; Licht tot openbaring voor de heidenen en heerlijkheid van Uw volk Israël.

L *Heilige God ... t/m Onze Vader ...*

P *Want van U is het Koninkrijk...*

TROPAAR

L Uit uw mond straalde de genade als een fakkel, die heel de aarde heeft verlicht. Voor de wereld heeft zij schatten van onbaatzuchtigheid bijeengebracht, en zij toonde ons de verhevenheid van de nederigheid. Onderricht ons door uw woorden, vader Johannes Chrysostomus, en bid tot Christus God het Woord om de redding van onze zielen.

Eer aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

KONDAAK

Van de hemel hebt gij de goddelijke genade ontvangen en met uw lippen leert gij aan allen de ene God in Drievuldigheid te aanbidden, gelukzalige gewijde Johannes Chrysostomus. Terecht prijzen wij u, want gij zijt onze Leraar door uw uitleg van het Goddelijke.

nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

THEOTOKION

Door de gebeden, Heer, van alle heiligen en van de Moeder Gods, geef ons Uw vrede en ontferm U over ons, als enig barmhartige.

Heer, ontferm U. (12x) Eer... Nu en ...

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβεὶμ καὶ ἔνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφεὶμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, σὲ μεγαλύνομεν.

Ἐν ὀνόματι Κυρίου, πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεύς: Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς, καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς.

Ὁ Ἀναγνώστης: Ἀμήν. Δόξα Πατρὶ ... Καὶ νῦν...
Κύριε ἐλέησον (γ') πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεύς: Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν,
ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου
καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρὸς
καὶ πάντων τῶν ἁγίων,
ἐλεήσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς,
ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος.

Ὁ Ἀναγνώστης: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς: Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ...

Ὁ Ἀναγνώστης: Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ
ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ

U, eerbiedwaardiger dan de cherubijnen en onvergelykelyk glorierijker dan de serafijnen, die ongerept God het Woord hebt gebaard, in waarheid Gods Moeder, U verheffen wij.

Vader, zegen in de Naam des Heren.

P God, wees ons barmhartig en zegen ons; doe Uw aangezicht over ons lichten, en ontferm U over ons.

L Amen. Eer... nu en ...
Heer, ontferm U. (3x) Vader, zegen.

P Dat Christus onze ware God,
Zich over ons ontferme en ons redde,
door de voorspraak van Zijn ongerepte Moeder
en van alle heiligen,
want Hij is goed en menslievend.

L Amen.

P Door de gebeden van onze heilige vaders,
Heer Jezus Christus, onze God, ontferm U over ons.

L Amen.

EINDE
EN EER AAN GOD

Bij een concelebratie van Hiërarchen draagt de eerste in rang de Mantia en staat bij de troon tot de vastgestelde tijd. Dan gaat hij het altaar binnen en geeft en ontvangt hij vergeving van de concelebranten en zo gaan allen zich aankleden. Tijdens de doxologie gaan ze naar buiten, voorafgegaan door de priesters, en als laatste gaat de hoofdcelebrant met mijter op het hoofd en met zijn staf in zijn rechterhand. Tijdens de Intocht wanneer de celebranten samen het Isodikon (Intochtsvers) zingen, zegent hij met de tweekaars-driekaarshouder, en gaat hij het eerst het Altaar binnen, gevolgd door de andere Bisschoppen en priesters, en hij bewierookt het Altaar rondom en de proskomidie, de Ikonen, vanuit de Heilige Deuren en het volk, terwijl hij het Tropaar zingt en ten slotte het Kondaak. Het Heilige God wordt 2x buiten [=door het Koor] gezongen, de derde keer binnen [=door de clerus], de 4e keer buiten en onmiddellijk de 5e keer binnen. Dan Eer .. Nu en .. buiten, evenals het Heilige Onsterflijke, en hierna weer vanuit het altaar langzaam het Heilige God in vier delen, afwisselend door twee links en rechts staande Bisschoppen en priesters [A: Heilige God; B: Heilige Sterke; A: Heilige Onsterflijke; J]. Dan zegent de hoofdcelebrant met de tweekaars, zeggend: Heer, Heer, zie neer uit de hemel. Na het Ontferm U over ons, zingt het rechter Koor buiten onmiddellijk het Heilige God, wanneer de diaken roept: Met kracht. Dan zingt men binnen het Heer, red de vromen en buiten wordt dat twee maal herhaald door de koren. Onmiddellijk binnen: En verhoor ons. Dan wordt binnen één maal de titel [φήμη - fimi] van de Patriarch gezongen en buiten tweemaal herhaald. (of, indien de hoofdcelebrant Metropoliet is, diens titel zowel binnen als buiten, maar indien allen Metropolieten zijn of allen Bisschoppen, wordt de titel van de hoofdcelebrant weggelaten). Iedere keer dat gezegd wordt, zegent de eerste in rang, en deze neemt de Heilige Gaven van de Diaken over en van de priester tijdens de Grote Intocht en hij gedenkt de levenden en de doden. Maar de Uitroepen [ekfonesen] worden naar rangorde verdeeld tot en met de concelebrerende priesters. De Heilige Gaven worden alleen door de hoofdcelebrant gezegd, de andere Bisschoppen communiceren eigenhandig van de heilige Gaven, maar de priesters en de diakens ontvangen deze van de laatste in rangorde Bisschop.

❖ NOTEN ❖

- 1 Nieuwe Griekse toevoeging; niet in de oudere boeken.
- 2 En andere ikonen met het betreffende tropaar of: Heilige (*N.N.*), bid voor mij.
- 3 Volgens sommige uitgaven doet de priester nu een kleine weg zending. Dit is [volgens dr Fountoulis] een onnodige toevoeging.
- 4 Griekse rubriek: *P. door de noorddeur, D door zuiddeur*
- 5 Slavisch: ook de rest van de psalm.
- 6 In sommige uitgaven ook: Die mijn voeten krachtig maakt als die van een hert en mij doet staan op hoge bergen.
- 7 In sommige uitgaven en slavisch: Immer, nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen. Ook bij het feloon.
- 8 Tot hier in sommige Griekse uitgaven.
- 9 Bij concelebratie doet slechts één priester de proskomidie.
- 10 Noot vert.: "rechts" is van bovenaf gezien de linkerkzijde, d.w.z. langs de letters I- N. "Linkerkzijde" wil zeggen langs de letters C - A.
- 11 Nieuwe griekse toevoeging in sommige uitgaven:
d Kruisig, vader. **P** Toen Gij gekruisigd werd, o Christus, werd de tirannie opgeheven en de kracht van de vijand vertreden. Want geen Engel, noch een mens, maar de Heer Zelf heeft ons gered: Eer aan U.
- 12 d.w.z. van bovenaf gezien links
- 13 In Slavisch vaak geen Engelen. 1.= Johannes de Doper, 2.= de andere Profeten.
- 14 Het Grieks noemt geen martelaressen en monialen. Wel het Slavisch.
- 15 De uitgave van Simono-Petra herstelt de oude tekst:
d Doe vast staan **P** Door het woord des Heren staan de hemelen vast en door de adem van Zijn mond heel hun kracht.
Het is pas later dat men de associatie heeft gemaakt: ster = ster van Bethlehem, en dan ook de afbeelding van de kerstikoon bij de proskomidie.
- 16 In het Grieks meestal slechts één of twee zinnen. In het Slavisch meestal ook: Want Hij heeft de aarde bevestigd en zij zal niet wan-

kelen. Uw troon staat vast van oudsher, van eeuwigheid zijt Gij. Stromen verheffen, Heer, stromen verheffen hun stem, stromen verheffen hun golven. Maar boven het gedruis van vele wateren, van de hoge baren der zee, is de Heer geweldig in den hoge. Uw getuigenissen zijn zeer betrouwbaar. Heiligheid komt Uw huis toe, Heer, in lengte van dagen.

17 In sommige uitgaven is de volgorde anders: **D** *Het is tijd ...*

P Gezegend... en de dialoog. Daarna (evt. *Hemelse Koning ..*)
Eer aan God ... Open mijn lippen ..

18 Sommige priesters bidden zachtjes: *Hemelse Koning ...*
en daarna: *Eer aan God ...*

19 Letterlijk: Om goed gemengde winden, goede opbrengst van de vruchten van het land en vredige weersomstandigheden.

20 "gevaar "niet in het Slavisch

21 D.w.z. indien een priester alleen dient, bidt hij het gebed tijdens de antifoon.

22 Voor de antifonen zie tekstboekjes koor. Dit kunnen de zgn.

Typika zijn , t.w.

1e) ps. 102 (of verzen eruit)

2e) ps. 145 (of verzen eruit)

3e) Zaligsprekingen.

Door de weeks kan men ook de eerste vier verzen zingen van ps. 91, 92 en 94.

Op hoogfeesten eigen uitgelezen verzen.

23 Volgens Slavisch gebruik en enkele Griekse uitgaven staat hij tijdens de eerste antifoon voor de Christus-ikoon.

24 Indien de priester alleen dient, bidt hij het gebed tijdens het zingen van de 2e antifoon.

25 D.w.z voor de Moeder Gods-ikoon. Volgens Slavisch gebruik voor de Christus-ikoon.

26 Zo genoemd omdat de priester dit tijdens de derde antifoon bidt, indien hij zonder diaken dient.

27 Volgens sommige uitgaven: Ook bidden wij voor de vrome, orthodoxe christenen. Dit is in de plaats gekomen van : voor de vrome keizer.)

- 28 Alleen volgens de Slavische traditie wordt hier soms een litanie ingevoegd voor de overledenen.
- 29 N.B. Bij de Basiliusliturgie volgt nu een ander gebed!
- 30 Het Slavisch heeft hier nog een restant van de Vredes-litanie, indien een diaken dient: *Om de vrede van boven.. Om de vrede.. Voor dit heilig Godshuis.. Om bevrijding.*
- 31 De rubrieken zijn in de verschillende handschriften zeer uiteenlopend. Volgens de Slavische boeken zegt de priester 3x het cherubijnenlied. Aan het slot staat 3x Alleluia, terwijl in de Griekse tekst 1x Alleluia staat, en de priester 1x het cherubijnenlied leest. Volgens oud gebruik wierookt de diaken. Bij de Intocht kan de diaken ook zelf het wierookvat aan een vinger van zijn rechterhand laten hangen.
- 32 De dialoog tussen de priester en de diaken zijn in de handschriften vaak zeer uitgebreid. Volgens enkele handschriften wordt bij de Intocht gebeden voor de Bisschop indien deze aanwezig is. Ook andere voorbeden worden in de Slavische traditie en soms in Griekenland gedaan. Dit staat niet in de handschriften en is dus van na het einde van de 18e eeuw.
- 33 Nieuwere Griekse uitgaven alleen 3x: Dan zal men kalveren op Uw altaar opdragen.
- 34 Volgens Slavische traditie ook: U te aanbidden, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, de eenwezenlijke en ondeelbare Drievuldigheid.
- 35 Volgens niet algemeen gebruik helpt de diaken de priester door voor hem de Gaven op te heffen. Het opheffen van de Gaven is echter bij uitstek een handeling van de priester, de Anafora.
- 36 Nieuw is het gebruik dat de priester tijdens het *Waardig is het...* het antidoron opheft boven de Gaven. (Het antidoron is al gezegd bij het begin van de proskomidie.) Dit gebruik houdt verband met de dienst van de "Panagia", de zgn "Verheffing" of "ΥΠΣΘΣΙΣ", waarbij het deeltje voor de Moeder Gods in de Kloosterrefter wordt opgeheven, na de maaltijd na de Liturgie, onder het zingen van "Waarlijk het is waardig".

- 37 Hij gedenkt één persoon, de plaatselijke bisschop, metropoliet of patriarch, of een andere aanwezige bisschop.
- 38 Volgens een oud gebruik: De priester geeft eerst een deel van het heilig Brood aan de diaken, neemt dan zelf, en daarna bidden zij de communiegebeden, met het heilig Brood in hun hand.
- 39 Andere uitgaven: Alheilig Bloed .
- 40 Deze en andere teksten van Pasen staan niet in de Griekse boeken, noch het gebed 'Wis Heer ...', ze worden echter door sommige priesters wel gezegd.
- 41 Sommige uitgaven hebben hier reeds het *DANKGEBED NA DE COMMUNIE: Wij danken u menslievende Heer ..* (zie de litanie).
- 42 De diaken houdt de heilige Kelk hier vast, nog uit de tijd dat de priester het heilig Brood uitdeelde en de diaken uit de heilige kelk liet drinken.
- 43 Het gebed *Wis, Heer, ...* staat nergens in de manuscripten, maar duikt soms wel op in nieuwere gedrukte uitgaven. In het Slavisch en Roemeens staat dit gebed in kortere versie: alleen door de gebeden van de heiligen. (een langere versie heeft door de gebeden van de Moeder Gods en de/alle heiligen). Bij Vader Adriaan nog kortere versie: zonder voorspraak etc. (herkomst onbekend: waarschijnlijk uit een franse uitgave van de byzantinologe Sophia Antoniadis; de eerste vrouwelijke hoogleraar in Leiden.) Deze editie (Asten) volgt deze korte versie.
- 44 Indien men twee sponsen heeft, kan de ene (droge) spons in het antimensien bewaard worden. De andere spons, die voor de kelk gebruikt wordt, blijft na de liturgie in de kelk om te drogen.
- 45 De Patroonheilige wordt volgens zijn categorie tussengevoegd: bijv. bij een feest van de Moeder Gods, wordt dat direct in het begin bij de Moeder Gods vermeld en niet nog eens achteraf bij de datumheiligen.
- 46 Tijdens het uitdelen van het antidoron kan ps. 33 gelezen worden en/of de dankgebeden.

